

Wizara ya Habari,
Mawasiliano na
Teknolojia ya Habari

MHE. DKT. SAMIA SULUHU HASSEN
RAIS WA JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA

13 MEI, 2023

HOTUBA YA WAZIRI WA HABARI, MAWASILIANO NA TEKNOLOJIA YA HABARI

MHESHIMIWA NAPE MOSES NNAUYE (MB.), AKIWASILISHA BUNGENI
MAKADIRIO YA MAPATO NA MATUMIZI YA FEDHA KWA
MWAKA WA FEDHA 2023/24

VIONGOZI WA WIZARA

Ministry of Information,
Communication and
Information Technology

Mhe. Nape M. Nnauye

Waziri wa Habari, Mawasiliano na
Teknolojia ya Habari.

Ministry of Information,
Communication and
Information Technology

Eng. Kundo A. Mathew

Naibu Waziri wa Habari, Mawasiliano
na Teknolojia ya Habari.

Ministry of Information,
Communication and
Information Technology

Mohammed K. Abdulla

Katibu Mkuu

Ministry of Information,
Communication and
Information Technology

Selestine G. Kakale

Naibu Katibu Mkuu

Wakuu wa Taasisi zilizo Chini ya Wizara

Dkt. Jabiri K. Bakari
Mkurugenzi Mkuu

Dkt. Ayub R. Chacha
Mkurugenzi Mkuu (TBC)

Macrice D. Mbodo
Postamasta Mkuu

Eng. Peter R. Ulanga
Mkurugenzi Mkuu

Tuma D. Abdallah
Mhariri Mtendaji

Bi. Justina Mashiba
Mtendaji Mkuu

**Dr. Nkundwe M.
Mwasaga**
Mkurugenzi Mkuu

Ms. Mary S. Msuya
Mtendaji Mkuu

YALIYOMO

DIRA, DHIMA NA MAJUKUMU YA WIZARA	viii
A. UTANGULIZI	02
B. HALI YA UPATIKANAJI WA HUDDUMA ZA MAWASILIANO, HABARI NA POSTA NCHINI	10
Hali ya Ukuaji wa Sekta ya Habari na Mawasiliano	10
C. MAPITIO YA UTEKELEZAJI WA MPANGO NA BAJETI YA WIZARA NA TAASISI ZAKE KWA MWAKA WA FEDHA 2022/23	14
Hali ya Ukusanyaji wa Mapato	14
Hali ya Utekelezaji wa Bajeti	15
Bajeti ya Matumizi ya Kawaida	15
UTEKELEZAJI WA MAJUKUMU YA WIZARA	16
Eneo la Mawasiliano	17
Eneo la Teknolojia ya Habari na Mawasiliano (TEHAMA)	20
Eneo la Habari - MAELEZO	20
Masuala Mengine	22
UTEKELEZAJI WA MIRADI YA MAENDELEO	24
Mradi wa Ujenzi wa Mkongo wa Taifa wa Mawasiliano	25
Mradi wa Mfumo wa Anwani za Makazi	27
Mradi wa Tanzania ya Kidijitali	28
Mradi wa Habari kwa Umma	30
Mradi wa Upanuzi wa Usikivu TBC	31
Mradi wa Kufunga Mtambo Mpya wa Kisasa wa Uchapaji	32
Mradi wa Kuendeleza Ubunifu na Utengenezaji wa Vifaa vya TEHAMA	32
UTEKELEZAJI WA MAJUKUMU YA TAASISI ZILIZO CHINI YA WIZARA	34
Mamlaka ya Mawasiliano Tanzania (TCRA)	35
Shirika la Posta Tanzania (TPC)	41
Shirika la Mawasiliano Tanzania (TTCL)	43
Shirika la Utangazaji Tanzania (TBC)	46
Kampuni ya Magazeti ya Serikali (TSN)	49
Mfuko wa Mawasiliano kwa Wote (UCSAF)	51
Tume ya TEHAMA (ICTC)	55
Baraza la Ushauri la Watumiaji wa Huduma za Mawasiliano Tanzania (TCRA CCC)	57

D. MPANGO NA MAKADIRIO YA MAPATO NA MATUMIZI YA FEDHA KWA MWAKA WA FEDHA 2023/24	60
Makadirio ya Mapato ya Wizara	61
Malengo ya Bajeti ya Wizara ya Habari, Mawasiliano na Teknolojia ya Habari.....	61
Eneo la Habari - MAELEZO	62
Eneo la Mawasiliano	63
Eneo la Uendelezaji wa Mifumo na Huduma za TEHAMA	64
Eneo la Miundombinu ya TEHAMA	65
Eneo la Usalama Mtandao	66
MIRADI ITAKAYOTEKELEZWA NA WIZARA	67
I. Mradi wa Ujenzi wa Mkongo wa Taifa wa Mawasiliano	68
II: Kuimarisha uwezo wa Taasisi katika Utekelezaji wa Majukumu	68
III: Mfumo wa Anwani za Makazi	69
IV: Ujenzi wa Kituo Kikuu na Vituo vidogo vya Kuendeleza Ubunifu katika TEHAMA	70
V: Mradi wa Tanzania ya Kidijitali (Digital Tanzania Project)	70
VI: Mradi wa Kuendeleza Ubunifu na Utengenezaji wa Vifaa vya TEHAMA	71
VII: Mradi wa Upanuzi wa Usikivu kwa Shirika la Utangazaji Tanzania (TBC)	72
VIII: Mradi wa Kufunga Mtambo Mpya wa Kisasa wa Uchapaji	73
IX: Mradi wa Habari kwa Umma	73
MIPANGO YA TAASISI ZILIZO CHINI YA WIZARA	74
Mamlaka ya Mawasiliano Tanzania (TCRA)	74
Shirika la Posta Tanzania (TPC)	75
Shirika la Mawasiliano Tanzania (TTCL)	76
Shirika la Utangazaji la Taifa (TBC)	77
Kampuni ya Magazeti ya Serikali (TSN)	78
Mfuko wa Mawasiliano kwa Wote (UCSAF)	79
Tume ya TEHAMA (ICTC)	80
Tume ya Ulinzi wa Taarifa Binafsi (PDPC)	81
Baraza la Ushauri la Watumiaji wa Huduma za Mawasiliano (TCRA - CCC)	82
E. SHUKRANI	84
F. MUHTASARI WA MAOMBI YA FEDHA YA WIZARA YA HABARI, MAWASILIANO NA TEKNOLOJIA YA HABARI KATIKA MWAKA WA FEDHA 2023/24	85

VIAMBATISHO

- Kiambatisho Na. 01:** Ramani ya Mkongo wa Taifa wa Mawasiliano hadi Aprili, 2023
- Kiambatisho Na. 02:** Ramani ya Tanzania ikionesha njia za usafirishaji kwa Shirika la Posta Tanzania kwa kuzingatia aina za usafirishaji
- Kiambatisho Na. 03:** Maeneo yanayopata Huduma za Mawasiliano ya Simu nchini
- Kiambatisho Na. 04:** Anwani za Makazi zilizohakikiwa Kufikia Mwezi Aprili, 2023
- Kiambatisho Na. 05:** Orodha ya Kata Ambazo Miradi ya UCSAF Imepangwa Kutekelezwa Mwaka 2023/24
- Kiambatisho Na. 06:** Orodha ya Kata 713 Zitakazopata Mawasiliano Kupitia Mradi wa Tanzania ya Kidijitali
- Kiambatisho Na. 06:** Vituo vya Kutolea Huduma kwa Wateja wa TTCL kwa Nchi Nzima
- Kiambatisho Na. 07:** Orodha ya Ofisi za Posta Tanzania hadi Mwezi Aprili, 2023
- Kiambatisho Na. 08:** Orodha ya Ofisi za Posta Tanzania hadi Mwezi Aprili, 2023
- Kiambatisho Na. 09:** Takwimu za Mwenendo wa Usikivu wa Redio za TBC (TBC Taifa, TBC Fm na TBC-International) 2015/16 – 2022/23
- Kiambatisho Na. 10:** Wilaya Ambazo Miradi ya Maendeleo ya Upanuzi wa Usikivu Inaendelea Kutekelezwa kwa Mwaka wa Fedha (2021/22 na 2022/23)
- Kiambatisho Na. 11:** Wilaya ambazo Mradi wa Upanuzi wa Usikivu Utatekelezwa mwaka wa Fedha (2023/24)
- Kiambatisho Na. 12:** Wilaya ambazo Hakuna Usikivu wa Redio au Usikivu Wake ni Hafifu
- Kiambatisho Na. 13:** Usajili wa Laini za Simu kwa Kila Mto Huduma hadi mwezi Aprili, 2023
- Kiambatisho Na. 14:** Uwiano kwa Asilimia ya Laini za Simu Zilizosajiliwa kwa Mkoa Kufikia Aprili 2023
- Kiambatisho Na. 15:** Mwenendo wa Simu za Ulaghai Kuanzia Juni, 2013 Mpaka Aprili, 2023
- Kiambatisho Na. 16:** Mwenendo wa Bei za Data Nje ya Vifurushi 2015 – Aprili 2023
- Kiambatisho Na. 17:** Mwenendo wa Ongezeko la Matumizi Ya Intaneti Nchini Kufikia Aprili, 2023
- Kiambatisho Na. 18:** Hali ya Mawasiliano ya Intaneti Nchini Kufikia Mwezi Aprili, 2023

VIFUPISHO

2G	- Second Generation Mobile Technology
3G	- Third Generation Mobile Technology
4G	- Fourth Generation Mobile Technology
AFD	- The French Development Agency
ARU	- Arusha University
ATU	- African Telecommunication Union
BASA TA	- Baraza la Sanaa la Taifa
BRELA	- Business Registrations and Licensing Agency
CII	- Critical ICT Infrastructures
CIVE	- College of Informatics and Virtual Education
CRASA	- Communication Regulator of Southern Africa
CRDB	- Cooperative and Rural Development Bank
CTO	- Commonwealth Telecommunications Organisation
DIT	- Dar es Salaam Institute of Technology
DOT	- Digital Opportunity Trust
EAC	- East African Community
EACO	- The East African Communications Organization
EMS	- Express Mail Services
EPOCA	- Electronic and Postal Communication Act
e-RCS	- Electronic Revenue Collection System
EU	- European Union
FTTH	- Fiber to the home
GDC	- Government Data Center
GPO	- General Postal Office
ICNIP	- International Conference on Neural Information Processing
ICNIRP	- International Commission on Non-Ionizing Radiation Protection
IDA	- International Development Association
ITU	- International Telecommunication Union

JPC	- Joint Policing Committee
LAN	- Local Area Network
LATRA	- Land Transport Regulatory Authority
MNOs	- Mobile Network Operator
MoCU	- Moshi Co-operative University
MOI	- Muhimbili Orthopaedic Institute
MoU	- Memorandum of Understanding
MUST	- Mbeya University of Science and Technology
NaPA	- National Physical Addressing
NBC	- National Bank of Commerce
NCS	- National Communication Strategy
NICTBB	- National Information Communication Technology Broadband Backbone
NIDA	- National Identification Authority
NIDC	- National Internet Data Centre
NISMIS	- National ICT Statistics Management Information System
NMB	- National Microfinance Bank Limited
NPKI	- National Public Key Infrastructure
OFC	- Optical fiber cable
OLA	- Optical Line Amplifiers
PACS	- Picture Archiving and Communication System
PAPU	- Pan Africa Postal Union
POPs	- Point of Presence
RTD	- Radio Tanzania Dar es Salaam
SADC	- Southern African Development Community
SHIMWI	- Shirikisho la Michezo ya Wizara na Idara za Serikali
SMEs	- Small and Medium-sized Enterprises
SMMEs	- Small, Micro and Medium-sized Enterprises
SMS	- Short Message Service
SUA	- Sokoine University of Agriculture

SUZA	- The State University of Zanzibar
TANAPA	- Tanzania National Parks
TANESCO	- The Tanzania Electric Supply Company Limited
TBC	- Tanzania Broadcasting Corporation
TCRA	- Tanzania Communication Regulatory Authority
TCRA CCC	- Tanzania Communication Regulatory Authority - Consumers Consultative Council
TCU	- Tanzania Commission of Universities
TEHAMIA	- Teknolojia ya Habari na Mawasiliano
TPC	- Tanzania Postal Corporation
TRA	- Tanzania Revenue Authority
TSN	- Tanzania Standard Newspapers
TSSFL	- Tanzania Students and Scholars Foundation Limited
TTCL	- Tanzania Telecommunication Corporation
TTMS	- Tele Traffic Monitoring System
TUT	- Taasisi ya Utangazaji Tanzania
TVT	- Televisheni ya Taifa
UCSAF	- Universal Communication Services Access Fund
UDOM	- University of Dodoma
UDSM	- University of Dar es Salaam
UNDP	- United Nation Development Programme
UNESCO	- United Nations Educational, Scietific and Cultural Organization
UPU	- Universal Postal Union
WB	- World Bank
ZICTIA	- Zanzibar ICT Infrastructure Agency
ZRA	- Zanzibar Revenue Authority

DIRA, DHIMA NA MAJUKUMU YA WIZARA

DIRA

'Kuwa na Jamii yenye habari sahihi na iliyowezeshwa Kidijitali kwa Maendeleo ya Kiuchumi na Kijamii'

DHIMA

Kuwezesha utoaji wa huduma za uhakika na za gharama nafuu za Habari, Teknolojia ya Habari, Mawasiliano ya simu na Posta kwa kuweka mazingira yanayokuza ubunifu katika kuibadilisha Tanzania kuwa na Uchumi wa kidijitali"

MAJUKUMU YA WIZARA

Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania Mheshimiwa Dkt. Samia Suluhu Hassan tarehe 12 Septemba, 2021 aliunda Wizara ya Habari, Mawasiliano na Teknolojia ya Habari. Kwa mujibu wa Mgawanyo wa Majukumu (instrument) kuitia tangazo la Serikali Na. 782 la tarehe 22 Novemba, 2021, Wizara ya Habari, Mawasiliano na Teknolojia ya Habari ina majukumu yafuatayo:

- i • Kuandaa, kusimamia na kuratibu utekelezaji wa Sera zinazohusu Habari, Mawasiliano na Teknolojia ya Habari na Mawasiliano (TEHAMA), Posta na Mawasiliano ya Simu;
- ii • Kuratibu na kusimamia vyombo vya Habari nchini;
- iii • Kufanya tafiti, maendeleo na ubunifu kwenye TEHAMA;
- iv • Kuendeleza wataalam wa TEHAMA;
- v • Kuanzisha na kusimamia Postikodi;
- vi • Kusimamia ujenzi na uendeshaji wa Mkongo wa Taifa wa Mawasiliano;
- vii • Ulinzi na usalama wa mtandao;
- viii • Kuendeleza rasilimali watu ndani ya Wizara ili kuboresha utendaji;
- ix • Kusimamia taasisi, programu na miradi ndani ya Wizara.

HOTUBA YA WAZIRI WA HABARI, MAWASILIANO NA TEKNOLOJIA YA HABARI MHESHIMIWA NAPE MOSES NNAUYE (MB.), AKIWASILISHA BUNGENI MAKADIRIO YA MAPATO NA MATUMIZI YA FEDHA KWA MWAKA WA FEDHA 2023/24

A. UTANGULIZI

1. Mheshimiwa Spika, kufuatia taarifa iliyowasilishwa Bungeni na Mwenyekiti wa Kamati ya Kudumu ya Bunge ya Miundombinu, ninaomba kutoa hoja kwamba Bunge lako Tukufu likubali kupokea na kujadili Taarifa ya Utekelezaji wa Mpango na Bajeti ya Wizara ya Habari, Mawasiliano na Teknolojia ya Habari (Fungu 68) kwa Mwaka wa Fedha 2022/23. Aidha, ninaomba Bunge lako Tukufu lijadili na kuitisha Mpango na Makadirio ya Mapato na Matumizi ya Wizara ya Habari, Mawasiliano na Teknolojia ya Habari kwa Mwaka wa Fedha 2023/24.

2. Mheshimiwa Spika, awali ya yote nichukue fursa hii kumshukuru Mwenyezi Mungu mwingi wa rehema kwa kutujalia uhai na afya njema; na kutuwezesha sote kuwepo hapa kushiriki katika Mkutano huu wa kumi na moja wa Bunge la kumi na mbili.

3. Mheshimiwa Spika, nichukue fursa hii kumpongeza Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania, Mheshimiwa Dkt. Samia Suluhu Hassan kwa uongozi wake madhubuti katika kipindi hiki cha zaidi ya miaka

miwili ambacho kimekuwa na maendeleo na uwekezaji mkubwa kwa Sekta zote hususan kwa Sekta ya Habari, Mawasiliano na TEHAMA. Wizara inatambua matarajio makubwa waliyonayo wananchi ya kufikishiwa huduma za Habari na Mawasiliano kama ilivyofafanuliwa kwenye Ilani ya Uchaguzi ya Chama cha Mapinduzi ya mwaka 2020 - 2025. Matarajio haya ndiyo yaliyomsukuma Mheshimiwa Rais kuanzisha Wizara hii mpya tarehe 12 Septemba, 2021 ili kuharakisha ufikishaji huduma kwa wananchi.

4. Mheshimiwa Spika, nitumie fursa hii kukupongeza wewe binafsi kwa kuliongoza Bunge lako Tukufu kwa weledi, busara na hekima kubwa. Aidha, nampongeza pia Mheshimiwa Mussa Azzan Zungu (Mb.); Naibu Spika katika kukusaidia kuliongoza Bunge lako. Vilevile, Nawapongeza Wenyeviti wa Bunge kwa kuchaguliwa kukusaidia kuliongoza Bunge lako Tukufu. Ninapenda kuwapongeza Wenyeviti, Makamu Wenyeviti na Wajumbe wa Kamati zote za Kudumu za Bunge kwa kuaminiwa na kuchaguliwa katika kipindi kingine kusimamia Sekta zilizoko chini ya Kamati hizo.

5. Mheshimiwa Spika, ninaishukuru Kamati ya Kudumu ya Bunge ya Miundombinu chini ya uongozi wa Mwenyekiti Mheshimiwa Seleman Moshi Kakoso Mbunge wa Jimbo la Mpanda Vijijini, Makamu Mwenyekiti Mheshimiwa Anne Kilango Malecela Mbunge wa Jimbo la Same Mashariki na Wajumbe wa Kamati kwa ushirikiano wao kwangu. Ninaishukuru Kamati kwa kujadili kwa kina Makadirio ya Mapato na Matumizi ya Fungu 68, kwa Mwaka wa Fedha wa 2023/24 na kuyapitisha kwa kauli moja. Wizara imenufaika sana na umahiri, umakini na ushirikiano wa Kamati hiyo katika kuchambua, kushauri na kufuatilia majukumu yanayosimamiwa na Wizara. Ninapenda kuliarifu Bunge lako Tukufu kwamba maoni, ushauri na mapendekezo yaliyotolewa na Kamati yamezingatiwa kikamilifu katika Hotuba hii. Maadam ‘imani huzaa imani’, nawaahidi mimi na wenzangu Wizarani, hatutawaangusha. Ninapenda kuwashukuru Watendaji wa Ofisi ya Bunge pamoja na Bunge lako Tukufu kwa ushirikiano wao wakati wote ninapotekeleza majukumu yangu pamoja na wakati wa kuwasilisha taarifa mbalimbali kuhusu Wizara. Ninapenda kuwahakikishia kuwa, Wizara yangu itaendelea kutoa ushirikiano unaohitajika ili kufikia malengo ya maendeleo ya Taifa na ya mwananchi katika nyanja za kiuchumi na kijamii.

6. Mheshimiwa Spika, Naomba kuwashukuru wapiga kura wa Jimbo langu la Uchaguzi la Mtama kwa kuendelea kunipa ushirikiano katika kujiletea maendeleo kwenye Jimbo letu; bila kuisahau familia yangu kwa kuendelea kunipa ushirikiano katika kutekeleza majukumu yangu kwa Watanzania.

7. Mheshimiwa Spika, kwa masikitiko makubwa natoa pole kwako Mheshimiwa Spika na Wabunge wa Bunge lako Tukufu kwa kuondokewa na mpendwa wetu Mheshimiwa Mussa Hassan Mussa aliyekuwa Mbunge wa Jimbo la Amani, Zanzibar kwa tiketi ya Chama cha Mapinduzi. Aidha, napenda kutumia fursa hii kutoa pole kwa familia, ndugu, jamaa na marafiki wa marehemu, pamoja na Watanzania wote kwa kuondokewa na mpendwa wetu. Mwenyezi Mungu ailaze roho ya marehemu mahali pema peponi, Amina.

8. Mheshimiwa Spika, Wizara hii ndio inayosimamia Mapinduzi ya Kidijitali nichini. Mapinduzi ya Kidijitali ndio yanayoweka msingi wa kulipeleka Taifa kwenye Uchumi wa Kidijitali unaowezeshwa na kuendeshwa na TEHAMA. Katika uchumi wa kidigitali, Sekta zote hufanya kazi kwa pamoja, kwa ushirikiano na mwingiliano zikiwezeshwa na mazingira bora ya kidijitali. Mapinduzi haya yanawezeshwa na misingi muhimu ikiwemo Teknolojia ya Habari na Mawasiliano (TEHAMA), Mifumo ya Mawasiliano ya simu, usambazaji

barua, vifurushi na vipeto kwa njia ya posta, uwepo wa vyombo vya upashanaji Habari pamoja na uimara wa uhuru husika. Aidha, Uchumi wa Kidijitali unawekewa mazingira bora ya kiudhibiti, kiuwekezaji na atamizi kwa ajili ya uanzishwaji na uendelezaji wa kampuni changa (startups).

9. Mheshimiwa Spika, Wizara ina jukumu la kutunga na kusimamia Sera zinazohusiana na masuala ya Habari, Mawasiliano na Teknolojia ya Habari, kuratibu na kusimamia vyombo vya Habari, Mawasiliano ya Posta na Simu; kuendeleza tafiti na ubunifu kwenye masuala ya TEHAMA; kuendeleza wataalam wa TEHAMA, na kuendeleza na kusimamia miundombinu ya Mawasiliano nchini. Utekelezaji wa majukumu haya kutaiwezesha Tanzania kuimarika kushiriki uchumi wa kidijitali katika kufikia Mapinduzi ya Nne ya Viwanda (4th Industrial Revolution) yanayowezeshwa na kuendeshwa na TEHAMA na pia kuwa na jamii inayopata taarifa sahihi kwa wakati ili wananchi waweze kushiriki maendeleo yao.

10. Mheshimiwa Spika, Wizara ya Habari, Mawasiliano na Teknolojia ya Habari (Fungu 68) inasimamia Taasisi tisa ambazo zimegawanyika kwenye umahsusini wa Huduma, mashirika ya kibashara, udhibiti, mfuko na taasisi wezeshi. Taasisi hizo ni: Mamlaka ya Mawasiliano Tanzania (TCRA); Shirika la Mawasiliano Tanzania (TTCL);

Shirika la Posta Tanzania (TPC); Shirika la Utangazaji Tanzania (TBC); Kampuni ya Magazeti ya Serikali (TSN); Mfuko wa Mawasiliano kwa Wote (UCSAF); Tume ya TEHAMA (ICTC); Tume ya Ulinzi wa Taarifa Binafsi na Baraza la Ushauri la Watumiaji wa Huduma za Mawasiliano (TCRA-CCC). Hotuba hii itaelezea kwa ufupi masuala yanayotekelizwa na Wizara ya Habari, Mawasiliano na Teknolojia ya Habari pamoja na Taasisi inazosimamia.

11. Mheshimiwa Spika, Mamlaka ya Mawasiliano Tanzania ina jukumu kuu la udhibiti wa huduma za Mawasiliano kama ilivyoainishwa kwa Sheria ya Mamalaka ya Mawasiliano Tanzania Sura Na. 172 (Tanzania Communications Regulatory Act CAP. 172) ambapo pamoja na mambo mengine, Mamlaka imekabidhiwa majukumu ya:-

- i) Kutoa leseni za watoa huduma za mawasiliano nchini;
- ii) Kuongeza muda wa leseni na kufuta leseni pale ambapo masharti ya leseni husika hayakuatuwa;
- iii) Kuweka viwango kwa bidhaa na huduma zinazosimamiwa kama gharama za maunganisho kati ya mtandao mmoja na mwingine;
- iv) Kulinda watumiaji wa huduma za mawasiliano;

v) Kusimamia rasilimali adimu za mawasiliano ikiwemo masafa, namba na majina ya vikoa;

a) Viwango vya uwekezaji;

b) Upatikanaji, ubora na viwango vya huduma;

c) Gharama za huduma; na d) Ufanisi wa uzalishaji na usambazaji wa huduma.

vi) Kufuatilia utendaji wa sekta zinazodhibitiwa ikiwa ni pamoja na watoa huduma.

vii) Kukuza ushindani katika sekta;

viii) Kusambaza taarifa zinazohusu kazi na majukumu ya Mamlaka ya Mawasiliano Tanzania; na

ix) Kushauriana na mamlaka nyingine za udhibiti katika kutekeleza majukumu sawa na yale ya Mamlaka ya Mawasiliano Tanzania ndani ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania.

12. Mheshimiwa Spika, Shirika la Posta Tanzania lilianzishwa kwa Sheria Sura Na. 303 na lilianza kazi rasmi tarehe 1 Januari, 1994 baada ya kuvunjwa kwa lililokuwa Shirika la Posta na Simu Tanzania. Baada ya kuvunjwa, iliundwa Kampuni ya Simu Tanzania na Shirika la Posta Tanzania kwa mgawanyo wa mali wa **asilimia 70 kwa 30** mtawalia. Shirika la Posta

linamilikiwa na Serikali ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania kwa asilimia **100**. Shirika lina majukumu makuu manne kama ifuatavyo:-

i) Kutoa huduma za Posta ndani na nje ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania;

ii) Kutosheleza mahitaji ya kitaifa ya huduma za Posta katika sekta za viwanda, biashara na jamii kwa ujumla kwa ufanisi ndani ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania;

iii) Kutoa huduma za kutuma na kulipa fedha kwa njia ya hawala za Posta (Money Order na Postal Order), au kwa kutumia njia nyingine zinazoonekana zinatafaa; na

iv) Kutoa huduma za Kaunta kwa ajili ya Shirika na Huduma za Serikali bila kuathiri majukumu mengine yaliyotajwa katika Sheria ya uanzishwaji wa Shirika.

13. Mheshimiwa Spika, Shirika la Mawasiliano Tanzania (TTCL Corporation) ni Shirika la Umma lenye jukumu la kutoa huduma za mawasiliano kwa jamii na kusimamia uendeshaji wa Miundombinu ya Kimkakati kwa usalama wa nchi. Shirika lilianzishwa kuitia Sheria Na. 12 ya Bunge ya mwaka 2017 (Tanzania Telecommunications

Corporation Act, No. 12 of 2017). Kwa mujibu wa sheria hiyo, Shirika la Mawasiliano Tanzania lina majukumu ya msingi yafuatayo: -

- i) Kuimarisha ulinzi na usalama wa huduma za mawasiliano ya simu nchini na utoaji wa huduma ya mawasiliano ya simu kibashara na kiuchumi;
- ii) Kutoa huduma za mawasiliano ya simu kwa mujibu wa Sheria;
- iii) Kujenga na kuendesha miundombinu ya mawasiliano ya kimkakati kwa kushauriana na Waziri mwenye dhamana;
- iv) Kutoa huduma ya miamala ya kifedha inayohusiana na mawasiliano ya simu;
- v) Kuendesha mifumo na huduma ya mawasiliano ya simu ikiwemo mfumo wa TEHAMA ndani na nje ya nchi;
- vi) Kutoa huduma za mawasiliano kwa njia ya sauti na picha;
- vii) Kutoa ushauri wa kitaalamu katika masuala yanayohusu TEHAMA kwenye mashirika, Taasisi za umma na kwa wajasiriamali; na
- viii) Kukuza uwekezaji wa huduma za mawasiliano ya simu ndani na nje ya nchi.

14. Mheshimiwa Spika, Shirika la Utangazaji Tanzania (TBC) ni taasisi ya huduma kwa umma ilioanzishwa kwa mujibu wa Sheria ya Mashirika ya Umma, Sura ya 257 (2002). Kabla ya kuanzishwa TBC kupitia Tangazo la Serikali Na.186 la Mwaka 2007, taasisi hii ilijulikana kama Taasisi ya Utangazaji Tanzania (TUT) ambayo ilitokana na muungano wa iliyokuwa Redio Tanzania Dar es Salaam (RTD) na Televisheni ya Taifa (TVT). Shirika linatekeleza majukumu yake kupitia vyombo vyake vya habari vikiwemo:

- a. Redio (*TBC Taifa, TBC FM, na TBC Intentional*);
- b. Televisheni (*TBC1, TBC2, na TBC3 (au Tanzania Safari Channel)*);
- c. TBC Mtando (Tovuti ya www.tbc.go.tz, Programu Tumizi ya TBC Live, *Facebook, Instagram na Twitter*. Shirika pia lina Tovuti na Programu Tumizi ya Tanzania Safari Channel (www.tanzaniasafarichannel.go.tz);
- d. Studio za redio za Kanda (Magharibi – Kigoma; Kaskazini – Arusha; Makao Makuu – Dodoma; na Ziwa Nyasa – Songea).

15. Mheshimiwa Spika, Majukumu makuu ya TBC ni kuhabarisha, kuelimisha, kuburudisha na kutafakarisha kwa kuzingatia kaulimbiu ya ‘Ukweli na Uhakika’.

Chombo cha Utangazaji cha Umma (Public Service Broadcaster - PSB) kina sifa na majukumu yafuatayo:

- (i) Kuwafikia wananchi wote nchini bila kujali umbali, idadi ya wakazi au gharama;
- (ii) Kuandaa maudhui yanayohusu na kugusa maisha ya makundi yote ya jamii na kwa kuzingatia utamaduni;
- (iii) Kuendesha huduma ya utangazaji kwa fedha zinazotokana na bajeti au vyanzo vingine;
- (iv) Kulinda, kuendeleza na kudumisha utamaduni wa Taifa;
- (v) Kulinda, kutetea na kusimamia rasilimali za Taifa kama vile maliasili, madini, gesi, mafuta, mazingira na urithi wa kihistoria;
- (vi) Kukuza na kudumisha uzalendo, kutetea na kusimamia maslahi ya Taifa; na
- (vii) Kulinda, kutetea na kujenga taswira chanya ya Taifa.

16. Mheshimiwa Spika, Kampuni ya Magazeti ya Serikali (TSN) ilianzishwa kwa Tamko la Rais la mwaka 1970 na imetokana na utaifishaji wa iliyokuwa Tanganyika Standard Newspapers Limited. Kampuni hii inasimamiwa na kuendeshwa chini ya Sheria ya Makampuni Sura ya 212. Serikali ya

Jamhuri ya Muungano wa Tanzania kwa kupitia Msajili wa Hazina inamiliki asilimia 99 ya hisa na Mhariri Mtendaji anamiliki asilimia 1 ya hisa kwa minajili ya kukidhi matakwa ya Sheria. Kampuni hii huchapisha magazeti mbalimbali kwa lugha ya Kiswahili na Kiingereza. Magazeti yanayochapwa kwa lugha ya Kiingereza ni Daily News na Sunday News na yale ya Kiswahili ni HabariLeo pamoja na gazeti la Michezo la Spotileo ambalo huchapishwa mara mbili kwa wiki. Pamoja na magazeti hayo, Kampuni pia hutoa vijarida mbalimbali vinavyolenga makundi maalum, kwa lugha ya Kiswahili na Kiingereza. TSN pia inatumia njia ya mtandao kusambaza habari mbalimbali ndani na nje ya nchi kupitia tovuti pamoja na mitandao ya kijamii kama vile Facebook, Twitter, Instagram na Youtube. Aidha, Kampuni inamiliki kiwanda cha uchapaji ambacho hutumika kwa ajili ya kuchapa magazeti yake na pia kufanya uchapaji wa kibiashara kwa kutumia mtambo mdogo wa kidijitali.

Kampuni lina majukumu makuu manne kama ifuatavyo: -

- i) Kuwa chombo cha mawasiliano kati ya Serikali na wananchi;
- ii) Kuunga mkono sera na mipango ya Serikali na kuhabarisha na kuelimisha umma juu ya sera na mipango hiyo;

iii) Kutafuta na kuandika habari sahihi zenyenye michango mbalimbali katika sayansi, jamii, siasa, uchumi na utamaduni; na

iv) Kuwa kiini cha kutoa habari kwa lengo la kukuza uchumi na kueneza amani na mshikamano kwa Watanzania.

17. Mheshimiwa Spika, Mfuko wa Mawasiliano kwa Wote (UCSAF) ulianzishwa kwa Sheria Namba 11 ya Mwaka 2006, Sura ya 422, kwa lengo la kupeleka na kufikisha huduma ya mawasiliano kwa wananchi waishio katika maeneo ya mijini na maeneo ya vijijini yasiyo na mvuto wa kibashara kwa kushirikiana na watoa huduma za mawasiliano. Mwaka 2009 kanuni za Mfuko zilipitishwa na Mfuko na kuanza kazi tarehe 1 Julai, 2009.

Malengo ya Mfuko yaliyoainishwa na sheria ya uanzishwaji wake yamejikita katika maeneo yafuatayo:

i) Kuhakikisha upatikanaji wa huduma ya mawasiliano katika maeneo ya vijijini na maeneo ya mijini yenye mawasiliano hafifu;

ii) Kuhamasisha ushiriki wa sekta binafsi na Serikali katika utoaji wa huduma za mawasiliano kwa wote katika maeneo ya vijijini na maeneo ya mijini yenye mawasiliano hafifu;

iii) Kuhamasisha maendeleo ya kijamii na kiuchumi katika maeneo ya vijijini na maeneo ya mijini yenye mawasiliano hafifu;

iv) Kutengeneza mfumo kwa ajili ya upatikanaji wa mitandao ya mawasiliano na huduma rahisi na zenyenye ufanisi katika uzalishaji na upatikanaji katika soko la kiushindani;

v) Kuhamasisha utoaji wa huduma bora katika viwango nafuu na kuhakikisha kuwa Teknolojia ya Habari na Mawasiliano inapatikana vijijini na sehemu za mijini zenyenye mawasiliano hafifu kwa bei nafuu; na

vi) Kuhakikisha upatikanaji wa huduma za mawasiliano kuititia ushiriki wa sekta binafsi.

18. Mheshimiwa Spika, Tume ya TEHAMA ilianzishwa kwa Amri ya Rais kuititia Tangazo Namba 532 lililochapishwa kwenye Gazeti la Serikali la tarehe 20 Novemba, 2015. Uanzishwaji wa Tume ya TEHAMA nchini ni utekelezaji wa Sera ya Taifa ya TEHAMA ya Mwaka 2003 na maelekezo ya Baraza la Mawaziri yaliyotolewa mwezi Juni, 2012 kuhusu kuunda Tume ya Kitaifa ya kuratibu, kusimamia na kuendeleza Teknolojia ya Habari na Mawasiliano (TEHAMA) nchini.

Kwa mujibu wa Amri iliyoanzisha Tume ya TEHAMA, majukumu yake ni pamoa na:-

i) Kukuza uwekezaji katika TEHAMA;

ii) Kujenga uwezo na kukuza utaalamu na viwango katika fani ya TEHAMA;

iii) Kushauri na kushirikiana na wadau wengine kwenye masuala ya tafiti na kuweka viwango na mwelekeo;

iv) Kuhifadhi na kuendeleza miundombinu na programu za TEHAMA; na

v) Kufanya kazi nyingine zozote zinazoainishwa na Sheria.

19. Mheshimiwa Spika, Tume ya Ulinzi wa Taarifa Binafsi, imeanzishwa kwa Sheria ya Ulinzi wa Taarifa Binafsi Namba 11 ya Mwaka 2022. Tume ina majukumu yafuatayo:

(i) Kufuatilia utekelezaji wa Sheria ya Ulinzi wa Taarifa Binafsi kwa wakusanyaji na wachakataji;

(ii) Kusajili wakusanyaji na wachakataji kwa mujibu wa sheria;

(iii) Kupokea, kuchunguza na kushughulikia malalamiko kuhusu madai ya ukiukwaji wa ulinzi wa taarifa binafsi na faragha za watu;

(iv) Kuchunguza na kuchukua hatua dhidi ya jambo lolote ambalo Tume itaona linaathiri ulinzi wa taarifa binafsi na faragha za watu;

(v) Kutoa elimu kwa umma kwa kadri itakavyofaa kwa madhumuni ya utekelezaji wa Sheria hii;

(vi) Kufanya tafiti na kufuatilia maendeleo ya teknolojia kuhusiana na uchakataji wa taarifa;

(vii) Kuanzisha utaratibu wa ushirikiano na mamlaka za nchi nyingine zinazosimamia ulinzi wa taarifa binafsi na kuishauri Serikali katika masuala mbalimbali yanayohusiana na utekelezaji wa Sheria hii; na

(viii) Kutekeleza majukumu mengine ya Tume kwa ajili ya utekelezaji bora wa masharti ya Sheria hii.

20. Mheshimiwa Spika, Baraza la Ushauri la Watumiaji wa Huduma za Mawasiliano limeanzishwa kwa Sheria ya Mamalaka ya Mawasiliano Tanzania Sura Na. 172 (Tanzania Communications Regulatory Act CAP. 172) Kifungu cha 37. Kulingana na Sheria iliyoanzisha Baraza, Kifungu cha 38 kinalipa Baraza majukumu yafuatayo:

i) Kuwalilisha maslahi ya watumiaji wa huduma za mawasiliano zinazosimamiwa kisheria kwa kushauriana na TCRA na Waziri mwenye dhamana ya mawasiliano na watoa huduma.

ii) Kupokea na kusambaza taarifa na maoni kuhusu masuala ya msingi ya watumiaji wa huduma za mawasiliano;

iii) Kuanzisha kamati za watumiaji katika ngazi za mikoa, wilaya na sekta na kushauriana na kamati hizo; na.

iv) Kufanya mashauriano na wahuksika katika sekta, Serikali na makundi mengine ya watumiaji wa huduma kuhusiana na masuala ya msingi ya watumiaji wa huduma zinazosimamiwa kisheria.

B.

HALI YA UPATIKANAJI WA HUDUMA ZA HABARI, MAWASILIANO NA TEKNOLOJIA YA HABARI NCHINI

Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania Mhe. Dkt. Samia Suluhu Hassan akiwa na Waziri Mkuu Mhe. Kassim Majaliwa pojmo na Viongozi wengine wakati okishuhudia utiaji saini Mikataba ya kupeleka Huduma za Mawasiliano Vijijiini katika ya Serikali na Makampuni ya Simu (TTCL, Vodacom, Airtel, Halotel, Tigo) iliyoifanyika katika ukumbi wa Jakaya Kikwete Jiji Dodoma

Hali ya Ukuaji wa Sekta ya Habari na Mawasiliano

21. Mheshimiwa Spika, kulingana na Kitabu cha Hali ya Uchumi wa Taifa cha mwaka 2021, Sekta ya Habari na Mawasiliano imekua kwa **asilimia 9.1** mwaka 2021 ikilinganishwa na **asilimia 8.4** mwaka 2020. Ukuaji huu unathibitishwa na ongezeko la upatikanaji na matumizi ya huduma za mawasiliano na kusambaa kwa huduma zitolewazo na vyombo vya habari. Kulingana na uchambuzi uliofanywa na Wizara Mwaka 2021 **asilimia 69** ya ardhi ya Tanzania (*Geographical Coverage*)

inafikiwa na huduma ya mawasiliano ya simu za kiganjani. Sekta hii huchangia katika uchumi moja kwa moja na kuitia sekta zingine zote kama nyenzo ya uwezeshaji katika kuongeza ufanisi wa utendaji kuitia Teknolojia ya Habari.

Hali ya Upatikanaji wa Mawasiliano Nchini

22. Mheshimiwa Spika, Sekta ya Mawasiliano imeendelea kukua, takwimu zinaonesha kuwa laini za simu zilizosajiliwa zimeongezeka kutoka **milioni 55.7** Mwezi Aprili, 2022 hadi kufikia laini **milioni 62.3**

Mwezi Aprili, 2023 sawa na ongezeko la **asilimia 11.8** Watumiaji wa intaneti wameongezeka kutoka **milioni 29.9** Mwezi Aprili, 2022 hadi kufikia **milioni 33.1** Mwezi Aprili, 2023 sawa na ongezeko la **asilimia 10.7**. Watumiaji wa huduma za kutuma na kupokea pesa kwa njia ya mtandao wa simu wameongezeka kutoka **milioni 35.7** mwezi Aprili, 2022 hadi kufikia **Milioni 44.3** mwezi Aprili, 2023 sawa na ongezeko la **asilimia 24.1**. Aidha, Watoa huduma wa Miundombinu ya Mawasiliano wamefikia 23 ukilinganisha na watoa huduma 22 Mwezi Aprili, 2022 (hii ni sawa na ongezeko la **asilimia 4.5**).

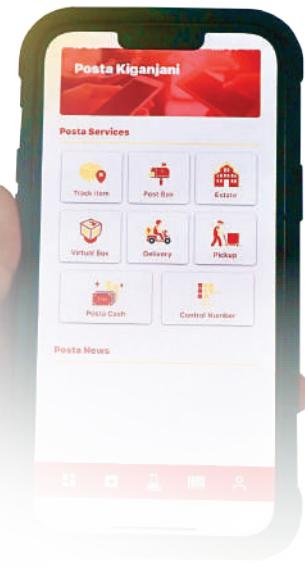
Watoa huduma wa huduma za ziada (Application Services and Value Added Services) wamefikia **141** ukilinganisha na watoa huduma **102** Mwezi Aprili, 2022 (ongezeko la **asilimia 38**).

Hatua iliyofikiwa ya Mapinduzi ya Uchumi wa Kidijitali

23. Mheshimiwa Spika, Mfumo wa uendeshaji wa Uchumi wa ulimwengu umeshabadijika kuelekea katika Uchumi wa Kidijitali unaoshehenezwa na kuendeshwa na Teknolojia ya Habari na Mawasiliano (TEHAMA). Tanzania hatujaachwa nyuma katika kuelekea katika mapinduzi haya. Pamoja na kuimarisha na kutanua miundombinu ya TEHAMA, Serikali inaendelea kuhanikiza matumizi ya miundombinu hii kwa tija ikiwemo kuimarisha usalama wake kwa

mifumo ya kielektroniki ikiwemo Mfumo wa Anwani za Makazi. Pamoja na kuwezesha huduma nyingine Mfumo huu utawezesha Biashara mtandao. Serikali imeendelea kutekeleza mradi wa kuiongezea uwezo minara (upgrade) inayotumia teknolojia ya 2G pekee ili iweze kutoa pia huduma ya intaneti kwa kiwango cha 3G na 4G na kuwawezesha wananchi kupata huduma za kidijitali. Kufikia mwezi Aprili, 2023 minara **227** imeongezwa uwezo huo.

Aidha, Serikali inaendelea na mradi wa kufunga mtandao wa intaneti katika maeneo ya wazi yanayotumiwa na wananchi katika shughuli zao za kila siku ili kuongeza na kuhamasisha matumizi ya mtandao wa intaneti nichini. Serikali pia inakamilisha kufanya upembuzi yakinifu kwa ajili ya Biashara Mtandao utakaosaidia kupata taarifa za watumiaji wa biashara mtandao Nchini na uratibu wa Biashara husika. Sambamba na hilo, kuititia Shirika la Posta Tanzania, Serikali imeingia mkataba na ASYAD Group ya Oman kwa ajili ya kujenga Kituo cha Kikanda kitakachoju muisha maghala maalum ya kuhifadhi bidhaa, huduma ya ugomboaji na ushuru wa forodha ili kuwezesha biashara mtandao. Mradi huo utaimarisha mnyororo wa usafirishaji na Biashara Mtandao kimataifa.

24. Mheshimiwa Spika, Hatua nyinginezo zilizochukuliwa ni pamoja na kuandaa mpango wa miaka 10 wa Mkakati wa Kitaifa wa Uchumi wa Kidijitali (National Digital Economy Framework 2023-2033) utakaosaidia kuongeza matumizi ya kidijitali kwa huduma zinazotolewa na Serikali pamoja na Sekta binafsi. Aidha, kazi ya kuanganisha mifumo ya utoaji huduma ili iweze kuzungumza na pia kuwezesha huduma nyingi za Serikali kupatikana kwenye dirisha moja kwa kutumia mifumo ya kielektroniki. Vilevile, upembuzi yakinifu kuhusu kuanzishwa kwa Taasisi ya TEHAMA na vituo vya kanda nne vya Ubunifu wa TEHAMA (zonal soft centres) umekamilika. Lengo la Taasisi hii ni kukuza ubunifu wa TEHAMA nchini ili kuleta mapinduzi ya kidijitali. Kupitia vituo hivi vya kikanda, Serikali inaendelea kuboresha mazingira

mazuri ya kuwezesha wabunifu mbalimbali ikiwemo mtu mmoja mmoja kutumia miundombinu hii kuboresha mawazo yao ya kibunifu.

25. Mheshimiwa Spika, Serikali pia imeanza utaratibu wa kuanzisha Taasisi ya Anga za Juu, pamoja na mambo mengine Taifa linalenga kuwa na mfumo mahsus wa uratibu wa masuala ya anga, kujenga uchumi wa anga (*space economy*) na hatimaye nchi yetu kurusha Seteliti yake angani. Hatua hii itarahisisha matumizi ya teknolojia ya anga inayachochea mapinduzi ya kiuchumi na kijamii.

Hali ya Sekta ya Habari Nchini

26. Mheshimiwa Spika, Vituo vya kurusha matangazo ya radio vimeongezeka kutoka vituo **210** mwaka 2022 hadi kufikia vituo **215** Mwezi Aprili, 2023 sawa na ongezeko la **asilimia 2.3** na vituo vya kurusha matangazo ya runinga vimeongezeka kutoka vituo **56** mwaka 2022 na kufikia vituo **65** Mwezi Aprili, 2023 sawa na ongezeko la **asilimia 16**. Cable Television zimepungua kutoka **59** Mwezi Aprili, 2022 na kufikia **57** Mwezi Aprili, 2023 sawa na kupungua kwa **asilimia 3.3** na magazeti yameongezeka kutoka **284** na kufikia **321** Mwezi Aprili, 2023 sawa na ongezeko la **asilimia 13**. Serikali imeendelea kuweka mazingira rafiki ya matumizi ya teknolojia za Utangazaji hasa maudhui mtandaoni ambayo pia yamechangia kuongeza ajira kwa vijana. Kufikia Mwezi Aprili,

2023 usajili wa televisheni mtandao zimepungua kutoka **663** hadi **413** sawa na kupungua kwa **asilimia 34.7**, hii ni kutokana na marekebisho ya kanuni za Huduma za Maudhui Mtandaoni ya mwaka 2022.

Hali ya Kusikika kwa Redio na Televisheni za Umma

27. Mheshimiwa Spika, Serikali kuititia UCSAF imeendelea kuboresha huduma za utangazaji hususani kwa redio jamii zilizopo katika maeneo ya vijiji kwa kujenga minara ambayo itatumika kwa pamoja na watoa huduma za utangazaji. Kwa kuanzia Serikali imeanza utekelezaji wa mradi huu katika mikoa saba. Lengo haswa la mradi huu ni kuzisaidia redio jamii zilizopo katika Halmashauri zetu kuweza kuongeza usikivu ili Watanzania waliopo katika maeneo hayo waweze kupata taarifa zinazowahusu kwa usahihi na kwa

Watoa huduma
wamefikia **141**
ukilinganisha na watoa
huduma **102** Mwezi Aprili,
2022 (ongezeko la asilimia 38).

Kufikia
mwezi Aprili,
2023 minara **227**
imeongezwa uwezo huo

Ongezeko la vituo vya Radio
210 mwaka 2022 hadi kufikia vituo
215 ngezeko la asilimia 2.3

wakati. Aidha, Serikali kuititia UCSAF imeendelea kujenga na kuboresha miundombinu ya kurushia matangazo na studio za redio ya Taifa katika maeneo ya kimkakati na mipakani. Maeneo ambayo miradi imekamilika ni pamoja na Mlimba mkoani Morogoro, Ngorongoro Mkoani Arusha, Ludewa mkoani Njombe, Ruangwa mkoani Lindi, Ngara mkoani Kagera, Mlele Mkoani Katavi pamoja na Kisaki mkoani Morogoro. Aidha, ujenzi unaendelea katika vituo vya Kyela Mkoani Mbeya, Makete Mkoani Njombe, Mbinga Mkoani Ruvuma, Uvinza Mkoani Kigoma, Lushoto Mkoani Tanga pamoja na Kyerwa mkoani Kagera.

Vilevile, taratibu za Ununuzi wa vifaa vya kurushia Matangazo mbashara ya Redio nje ya studio (Quantum - 9), Matangazo mbashara ya televisheni na mitandao ya kijamii nje ya studio zinaendelea ili kuhakikisha wananchi wanapata taarifa kwa wakati.

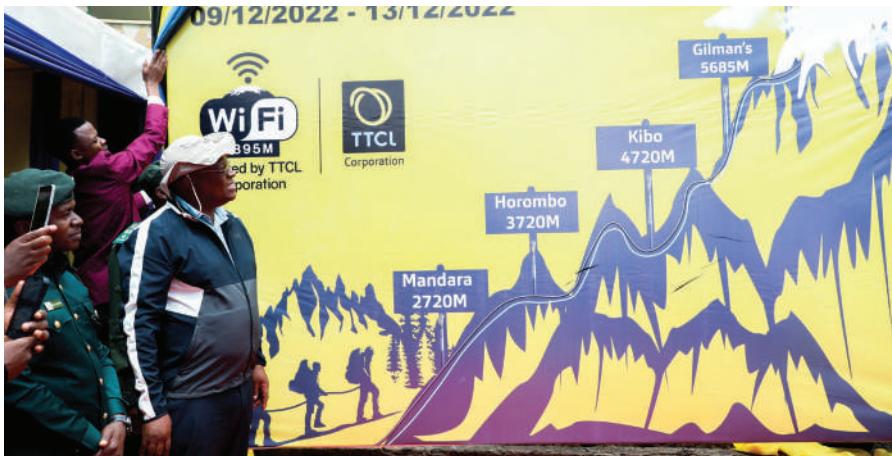
Ongezeko la vituo vya Runinga
56 mwaka 2022 hadi kufikia vituo
65 ngezeko la asilimia 2.3

Magazeti yameongezeka kutoka
284 kufikia **321** Aprili, 2023
sawa na ongezeko la asilimia 13

C.

MAPITIO YA UTEKELEZAJI WA MPANGO NA BAJETI YA WIZARA NA TAASISI ZAKE KWA MWAKA WA FEDHA 2022/23

Hali ya Ukusanyaji wa Mapato

28. Mheshimiwa Spika, Katika Mwaka wa Fedha 2022/23, Wizara ya Habari, Mawasiliano na Teknolojia ya Habari iliidhinishiwa kukusanya jumla ya **Shilingi bilioni 150.7** ambapo **Shilingi bilioni 99.5** ni fedha kutohana na mauzo ya huduma za Mkongo wa Taifa wa mawasiliano; **Shilingi bilioni 50.7** kutohana na tozo ya kuongeza salio kwenye laini za simu; **Shilingi milioni 24** Vitambulisho vya Waandishi wa Habari; **Shilingi milioni 300** kutohana na mauzo ya picha za viongozi; **Shilingi milioni 30** kwa ajili ya Usajili wa magazeti; **Shilingi milioni 100** Ada ya Mwaka ya Magazeti; **Shilingi 1,000** Marejesho ya fedha za Umma;

Shilingi 1,000 Ukumbi wa Mikutano; na **Shilingi 1,000** Mapato kutoka vyanzo vinginevyo.

29. Mheshimiwa Spika, hadi kufikia tarehe 30 Aprili, 2023 Wizara imekusanya **Shilingi bilioni 13.4** kutohana na mauzo ya huduma za Mkongo wa Taifa wa Mawasiliano ambayo ni sawa na **asilimia 13.5** ya makadirio ya makusanyo, makusanyo haya yataongezeka baada ya kukamilika kwa mradi unaoendelea wa upanuzi wa Mkongo. Kiasi cha **Shilingi bilioni 11.4** kutohana na tozo ya kuongeza salio kwenye laini za simu sawa na **asilimia 22.5** ya lengo. Aidha, Idara ya Habari-MAELEZO imekusanya **Shilingi milioni 87.5** kutohana na mauzo ya picha za

Viongozi Wakuu wa nchi na picha ya Baba wa Taifa, vitambulisho, machapisho na ada ya mwaka ya magazeti sawa na **asilimia 19.3** ya lengo.

Hali ya Utekelezaji wa Bajeti

30. Mheshimiwa Spika, Katika Mwaka wa Fedha 2022/23 Wizara ya Habari, Mawasiliano na Teknolojia ya Habari iliidhinishiwa kutumia kiasi cha **Shilingi 282,056,786,000**. Kati ya fedha hizo **Shilingi 26,279,346,000** ziliidhinishwa kwa ajili ya Matumizi ya Kawaida ambapo **Shilingi 17,249,317,000** ni kwa ajili ya Mishahara na **Shilingi 9,030,029,000** ni kwa ajili ya Matumizi Mengineyo. Aidha, **Shilingi 255,777,440,000** ziliidhinishwa kwa ajili ya Miradi ya Maendeleo, ambapo **Shilingi 215,777,440,000** ni fedha za ndani na **Shilingi 40,000,000,000** ni fedha za nje.

Bajeti ya Matumizi ya Kawaida

31. Mheshimiwa Spika, Hadi kufikia tarehe 30 Aprili, 2023 Wizara imepokea na kutumia jumla ya **Shilingi 12,785,953,117** sawa na **asilimia 48.65** ya fedha zilizotengwa. Kati ya fedha za matumizi ya kawaida zilizopokelewa **Shilingi 8,328,338,858** ni za Mishahara na **Shilingi 5,228,526,070.72** ni Matumizi Mengineyo.

Bajeti ya Miradi ya Maendeleo

32. Mheshimiwa Spika, hadi kufikia tarehe 30 Aprili, 2023 Wizara (Fungu 68) imepokea jumla ya **Shilingi 112,318,781,171.98** kwa ajili ya utekelezaji wa Miradi ya Maendeleo ambayo ni **asilimia 43.9** ya fedha zilizotengwa.

NATIONAL ICT BROADBAND BACKBONE

UTEKELEZAJI WA MAJUKUMU YA WIZARA

UTEKELEZAJI WA MAJUKUMU YA WIZARA

Rais wa Zanzibar na Mwenyekiti wa Baraza la Mapinduzi Mhe, Dkt. Hussein Ali Mwinyi akizindua mnara wa mawasiliano wa kampuni ya Tigo ikiwa ni sehemu ya uzinduzi wa minara arobaini na mbili (42) ya mawasiliano ya simu iliyojengwa Zanzibar kupitia ruzuku inayotolewa na Mfuko wa Mawasiliano kwa Wote (UCSAF).

Eneo la Habari - MAELEZO

33. Mheshimiwa Spika, katika Mwaka wa Fedha 2022/23 Wizara ya Habari, Mawasiliano na Teknolojia ya Habari imetekeleza majukumu yafuatayo:-

(i) Kuratibu Mikutano 13 ya Msemaji Mkuu wa Serikali na kuainisha mafanikio ya utekelezaji wa Serikali pamoja na kutoa ufanuzi wa masuala mabalimbali. Aidha, vipindi **25** vya Televisheni vinavyohusu utekelezaji wa miradi ya maendeleo viliandaliwa na kurushwa TBC1, vipindi hivi vilihusu Kilimo na Umwagiliaji, Viwanda, Ujenzi, Madini na Upانuzi wa Bandari Tanga;

(ii) Kufanikiwa kujenga studio ya muda Jijini Dodoma kwa ajili ya

uzalishaji wa vipindi vya kitaifa vya kimkakati ambavyo vitarushwa hewani kupitia vyombo vyote vya habari na mitandao ya kijamii;

(iii) Kufanikiwa kutoa leseni mpya **20** za magazeti hivyo kufanya Jumla ya magazetii yaliyosajiliwa kufikia **321**;

(iv) Kutoa ufanuzi wa mafanikio ya Serikali katika utekelezaji wa majukumu yake na kutoa ufanuzi wa hoja zilizoibuliwa na wananchi dhidi ya Serikali. Vyombo vya habari **10** yakiwemo magazeti, Redio, Televisheni na Mitandao ya Kijamii vilitumika kuhabarisha umma;

(v) Kufanikiwa kuratibu Kongamano la Kwanza la Maendeleo ya Sekta ya Habari

ambalo lilikutanisha wadau wa habari takriban **1,000** ambao walijadili njia za kuendeleza tasnia ya Habari, changamoto za vyombo vya habari na namna bora ya kuzitatua;

(vi) Kuhamasisha wananchi kushiriki Sensa ya Watu na Makazi ya mwaka 2022 ambapo Wizara kuititia njia za vipeperushi vya kielektroniki na vipindi vya sauti vya Mtandao kuititia chaneli ya Maelezo (Maelezo podcast); pamoja na kuwaratibu Mawaziri kuongea katika vipindi vya Televisheni na Redio kuhamasisha wananchi kushiriki katika Sensa ya Watu na Makazi ya mwaka 2022;

(vii) Kuandaa na kuratibu Mikutano saba (7) ya Mawaziri na Mmoja wa Mkuu wa Taasisi kuititia jukwaa la Msemaji Mkuu wa Serikali (Clubhouse) ambayo imewakutanisha Viongozi hao wa Serikali na Wananchi waliopo ndani na nje ya Nchi na Serikali kupata fursa ya kutoa ufanuzi wa masuala mbalimbali katika Sekta zao na kupata michango na maoni toka kwa wananchi ya kuboresha katika baadhi ya masuala wanayoyasimamia;

viii) Kuandaa Makala **253** za JUVYO kuititia chaneli ya Youtube ya Maelezo TV;

(ix) Kuratibu uandaaji wa Mkakati wa Mawasiliano katika Vyombo vya Ulinzi na Usalama ikiwa ni utekelezaji wa maelekezo ya Rais

wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania ya vyombo vya ulinzi na usalama kuwa na mikakati ya mawasiliano;

(x) Kuratibu Kikao Kazi cha **18** cha Maafisa Habari, Mawasiliano na Uhusiano wa Serikali kilichowakutanisha Maafisa Habari zaidi ya **500** kutoka Wizara, Sekretarieti za Mikoa, Mamlaka za Serikali za Mitaa, Taasisi za Serikali zilizopo Tanzania Bara na Zanzibar;

(xi) Kufanya mapitio ya Sheria ya Huduma za Habari ya mwaka 2016 ambapo muswada wa marekebisho ya Sheria hiyo umesomwa Bungeni kwa mara ya kwanza mwezi Februari, 2023;

(xii) Kukamilisha rasimu ya Mkakati wa Taifa wa Mawasiliano kwa ajili ya kuimarisha mawasiliano ya Serikali kwa umma;

(xiii) Kuratibu Vyombo vya Habari katika matukio ya Kitaifa na ziara za Viongozi nchini; na

(xiv) Kutoa msaada wa kitaalamu kwa Wizara na Taasisi za Serikali.

Eneo la Mawasiliano

34. Mheshimiwa Spika, katika Mwaka wa Fedha 2022/23 Wizara ya Habari, Mawasiliano na Teknolojia ya Habari imetekeliza majukumu yafuatayo:

- (i) Imefanya Mapitio ya Sera ya Taifa ya Posta ya mwaka 2003 na Rasimu ya Sera ya Posta imewasilishwa kwa wadau kwa ajili kupata maoni. Kanuni za Mfuko wa Mawasiliano kwa Wote zimerejewa na Marekebisho ya Kanuni za Mfumo wa kusimamia na kuratibu Mawasiliano yapo katika hatua za ukamilishaji;
- (ii) Kufanya maboresho ya Sheria ya Mawasiliano ya Kielektroniki na Posta ya mwaka 2010 ambayo imeweka mazingira ya kuvutia uwekezaji na kuzingatia maslahi mapana ya wananchi;
- (iii) Kufanikiwa kuratibu ushiriki wa Sekta katika shughuli za kikanda na kimataifa ikiwemo mikutano ya JPC, ATU, ITU, UPU, CTO, UPU, PAPU na kukuza mashirikiano na nchi za USA, China, Vietnam, DRC, Oman, Afrika Kusini na Malawi. Aidha, Tanzania imefanikiwa kupata kitie katika Baraza la Umoja wa Mawasiliano Afrika na Umoja wa Mawasiliano Duniani.
- (iv) Kufanikiwa kuandaa Mkakati wa Sekta ya Mawasiliano wa kuimarisha ushiriki kikanda na kimataifa.
- (v) Kufanikiwa kutekeleza Mfumo wa Anwani za Makazi nchini ambapo hadi Mwezi Aprili, 2023 jumla ya Anwani za Makazi **12,669,718** zimetolewa nchini. Ni dhahiri kuwa hatua hii sasa itawezesha wananchi kupatiwa huduma majumbani lakini pia kuharakisha biashara mtandao. Hadi sasa Wizara inaendelea na zoezi la uhakiki wa taarifa zilizokusanywa kwenye Operesheni Anwani za Makazi;

(vi) Kuboresha Mfumo wa kidijitali wa NaPA kwa kuwezesha Mfumo kutambua zilipo huduma za Kijamii na Kiuchumi ikiwa ni pamoja na kuwezesha kufikiwa kirahisi kuititia moduli ya uelekeo ya Mfumo wa NaPA, Aidha, Wizara imeweza Kuratibu majadiliano na wadau kwa ajili kufungamanisha Mfumo na mifumo mingine ya Serikali, kama vile TRA kwa ajili ya kurahisisha ukusanyaji wa mapato kwa kutumia Mfumo wa NaPA; na

Wizara ya Ardhi kwa ajili ya kuimarisha makusanyo ya kodi ya ardhi; na

(vii) Kuratibu na kufanikisha jitihada za ufikishaji wa huduma za mawasiliano katika maeneo ya vijijini ikiwa ni pamoja na maeneo ya kimkakati ikiwemo kufikisha huduma za Mawasiliano ya simu katika Bwawa la Kuzalisha Umeme la Mwalimu Julius Nyerere na ufikishwaji wa mawasiliano ya simu, posta na radio katika eneo la Msomera – Handeni.

Eneo la Teknolojia ya Habari na Mawasiliano (TEHAMA)

35. Mheshimiwa Spika, katika Mwaka wa Fedha 2022/23 Wizara ya Habari, Mawasiliano na Teknolojia ya Habari imetekeleza majukumu yafuatayo:-

(i) Kukamilisha kutungwa kwa Sheria ya Ulinzi wa Taarifa Binafsi (Data Protection Act, 2022) iliyosainiwa na Mheshimiwa Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania tarehe 27 Novemba, 2022 na kutangazwa katika Gazeti la Serikali tarehe 02 Disemba, 2022. Aidha, Wizara imekamilisha kuandaa Kanuni za kuwezesha utekelezaji wa Sheria hii na Tume ya Ulinzi wa Taarifa Binafsi imeanza kufanya kazi rasmi;

- (ii) Kuwajengea uwezo wataalamu **500** wa Jeshi la Polisi kwenye nyanja ya usalama mtandao na kutoa vitendea kazi kuhakikisha mazingira ya kudhibiti usalama wa mtandao kwa pamoja;
- (iii) Kufanya Makongamano manne ya Kisekta ndani na nje ya nchi;
- (vi) Kufanikiwa kuboresha mfumo wa 'case management' kwa ajili ya kurekodi matukio ya uhalifu wa mtandao katika Jeshi la Polisi kwa kufanya ununuzi wa Vifaa vya TEHAMA Desktops - **184**, Kompyuta mpakato - **210**, Scanners - **50** na TTCL modems **200**;

- (iv) Kusimamia utekelezaji wa Mradi wa Tanzania ya Kidijitali (Digital Tanzania Program);
- (v) Kufanikiwa kuandaa Kongamano la Kimataifa kati ya Tanzania na nchi jirani ya Jamhuri ya Kidemokrasia ya Kongo mwezi Oktoba, 2022 ambapo jumla ya washiriki **300** kutoka Tanzania na DRC walihudhuria, na pia Kongamano la 'Connect to Connect' ambapo wahiriki **365** kutoka nchi **28** walishiriki;
- (vii) Kufanikiwa kutafsiri Mkakati wa Kitaifa wa Usalama wa Mitandao kwa lugha ya Kiswahili; na
- (viii) Kushiriki kwenye ujenzi wa Mkongo wa Baharini unaouunganisha Tanzania na mabara ya Ulaya na Asia kutoka Kampuni ya 2Africa kuititia Kampuni ya Airtel. Kukamilika kwa mradi huu kutaifanya Tanzania kuwa na mikongo mitatu inayounganisha Tanzania kimataifa.

Masuala Mengine

36. Mheshimiwa Spika, katika Mwaka wa Fedha 2022/23 Wizara ya Habari, Mawasiliano na Teknolojia ya Habari imetekeleza majukumu mengine kama ifuatavyo:

- (i) Kuendelea kuratibu maandalizi ya Kuhuisha Sera zinazosimamiwa na Wizara ikiwemo Sera ya Posta ya mwaka 2003 na Sera ya Habari na Utangazaji ya mwaka 2003; kuwezesha utungwaji wa Sheria ya Ulinzi wa Taarifa Binafsi, 2022; kuendelea kusimamia maandalizi ya utungaji wa Sheria ya TEHAMA, kuhuisha Sheria ya Huduma ya Habari na Sheria ya TBC;
- (ii) Kutungwa kwa Kanuni za Usajili wa Laini za simu, kanuni za The Electronic and Postal Communication (Radio and Televisions Broadcasting Content (Amendment) Regulation, 2022 na kurekebisha Kanuni nyngine sita za usimamizi wa Sekta ya Habari na mawasiliano. Wizara inaendelea kuboresha Kanuni za Usajili wa laini za Simu, Tozo za Muda wa Maongezi wa simu, Kanuni za Masafa na Kanuni za Kushirikiana katika Miundombinu ya Mawasiliano;

(iii) Mpango kazi wa elimu kwa umma kuhusu usalama mtandao umeandaliwa. Vipindi maalumu 12 vya televisheni na radio vya kuelimisha umma kuhusu usalama mtandao vimeandaliwa;

(iv) Mpango wa Usimamizi wa Vihatarishi wa Wizara na rejestra ya vihatarishi vimeandaliwa na usimamizi wake unaendelea;

(v) Mpango wa ukaguzi wa ndani uliandaliwa na unaendelea kutekelezwa ambapo maeneo yenye changamoto yameendelea kuainishwa na kufanyiwa maboresho stahiki;

(vi) Kuimarisha mifumo ya udhibiti wa ndani na mifumo ya kimenejimenti kwa kufanya ukaguzi wa ndani kila robo mwaka na taarifa kuwasilishwa mamlaka husika;

- (vii) Muundo mpya wa Wizara umeandaliwa baada ya kuanzishwa kwa Wizara ya Habari, Mawasiliano na Teknolojia ya Habari na kukamilisha kujaza nafasi kulingana na Muundo mpya wa Wizara;
- (viii) Kukamilisha kujaza Bodi za Wakurugenzi za Taasisi nane;
- (ix) Usimamizi wa ujenzi wa Jengo la Makao Makuu ya Wizara – Mtumba, lenye ghorofa saba ambapo hivi sasa limefikia **asilimia 62**;
- (x) Wizara iliwapatia mafunzo ya kujengewa uwezo Watumishi wote kwa lengo la kuongeza tija na ufanisi katika utendaji kazi. Aidha, viongozi wa Wizara na Taasisi walipatiwa mafunzo maalum (retreat) ya kujengewa uwezo Jijini Arusha;
- (xi) Wizara imewashirikisha watumishi katika vikao vya maamuzi kama vile Baraza la Wafanyakazi. Aidha, imewezesha Watumishi kushiriki michezo ya Mashindano ya Wizara/Taasisi (SHIMIWI), Mei mosi na Mabonanza ya kila mwezi ambayo huwashirikisha viongozi wa Wizara; na
- (xii) Kufanikiwa kutoa elimu kwa umma juu ya matumizi salama ya Mtando kwa vijana na watumishi wa umma katika maeneo ya Arusha, Dar es Salaam na Zanzibar na pia kupitia vipindi maalumu vya Televisheni na radio.

UTEKELEZAJI WA MIRADI YA MAENDELEO

37. Mheshimiwa Spika, katika Mwaka wa Fedha 2022/23 Miradi inayotekelezwa na Wizara ni Mradi wa Ujenzi wa Mkongo wa Taifa wa Mawasiliano uliotengewa **Shilingi bilioni 149.7**, kati ya fedha hizo **Shilingi bilioni 149** ni fedha za ndani na **Shilingi milioni 7** ni fedha za nje. Mfumo wa Anwani za Makazi wenyewe jumla ya **Shilingi bilioni 40**, Mradi wa Tanzania ya Kidijitali uliotengewa **Shilingi bilioni 39.3** ambazo ni fedha za nje. Mradi wa Elimu kwa Umma uliotengewa jumla ya **Shilingi milioni 940** ikiwa ni fedha za ndani, Mradi wa Kuendeleza Ubunifu na Utengenezaji wa Vifaa vya TEHAMA **Shilingi bilioni 3.3** ambazo ni fedha za ndani; Mradi wa Upanuzi wa Usikivu kwa Shirika la Utangazaji Tanzania (TBC) **Shilingi bilioni 13.1** ambazo fedha za ndani; na Mradi wa Kufunga Mtambo mpya wa Kisasa wa Uchapaji Shilingi **bilioni 9.4** ambazo ni fedha za ndani.

Mradi wa Ujenzi wa Mkongo wa Taifa wa Mawasiliano

38. Mheshimiwa Spika, Mradi wa Ujenzi wa Mkongo wa Taifa wa Mawasiliano umekusudiwa kuongeza wigo wa mawasiliano ya simu na intaneti nchini na nchi jirani katika

kuharakisha mapinduzi ya kidijitali. Mradi huu unajumuisha ujenzi wa mkongo wa mawasiliano, vituo vya utoaji huduma na vituo vya kutunzia data. Katika kipindi kinachoishia Mwezi Aprili, 2023 kazi zifuatazo zimefanyika:

- (i) Ununuzi wa mitambo kwa ajili ya vituo **112** vya kutolea Huduma (transmission and power equipment) umekamilika ambapo usimikaji umefanyika kwenye vituo **61** vya kutolea huduma (Point of

Presence-POPs and Optical Line Amplifiers OLA) kwenye maeneo ya Dar es Salaam (TTCL House na Kijitonyama), NIDC DSM, Chalinze Tanesco, Chalinze TTCL, Manga, Hale TANESCO, Hale TTCL, Tanga mjini, Horohoro, Mkomazi, Same, Mwanga, Moshi, Arusha mjini, Makuyuni, Babati, Namanga, Morogoro mjini, Kidatu, Ifakara, Kihansi, Iringa mjini, Mtera, Dodoma mjini, Manyoni, Singida mjini, Katesh, Igunga, Mabuki, Shinyanga, Nzega, Tabora, Mwanza, Nassa, Sirari, Musoma, Geita, Bihamulo, Bukoba, Mtukula, Rusumo, Kabanga, Muleba, Manyovu, Kasulu, Kigoma, Mpanda, Sumbawanga, Tunduma, Mbeya, Tukuyu, Kasumolo, Chimala, Makambako, Njombe, Songea, Tunduru, Masasi, Tandahamba, Lindi na Mtwara. Usimikaji pamoja na uunganishaji wa mawasiliano katika vituo vingine **50** unatarajiwaa kukamilika mwezi Juni, 2023;

(ii) Marekebisho ya vyumba vya mitambo **39** vya mkongo wa Taifa wa mawasiliano ili kuongeza ubora wa huduma katika maeneo ya Bariadi, Tukuyu, Miangala, Kizi, Uvinza, Kibondo, Kabanga, Rusumo, Mutukula, Mabuki, Nassa, Ikwiriri, Mikumi, Kidatu, Ifakara, Njombe mjini, Makambako, Mafinga, Iringa mjini, Hulia, Tunduru, Michiga, Masasi, Tandahimba, Lindi mjini, Mitole, Somanga, Kimanzichana, Chalinze, Bagamoyo, Chunya, Horohoro, Igunga, Kahama, Kilosa, Manga, Nzega, Namanga na Chimala;

(iii) Kufanikiwa kusimika nguzo za zege (OFC Poles and Accessories) **10,624** kati ya nguzo **19,915** zitakazotumika kujenga mkongo wa juu kwenye maeneo ya njia za Mkongo. Nguzo hizi pia zitatumika pia na TANESCO kwa ajili ya kupitisha nyaya za umeme kwenye maeneo ambayo hayana umeme;

(iv) Uendelezaji wa Ujenzi wa njia mpya za Mkongo wa Taifa wa Mawasiliano wenyewe jumla ya Kilomita **4,442** mradi ambao umewezesha ajira **1,315** kwa wananchi;

(v) Kukamilisha taratibu za zabuni ya kumpata Mshauri Elekezi wa kufanya upembuzi yakinifu wa Kituo cha Kuhifadhi Data Zanzibar;

(vi) Kujengea uwezo wataalamu **114** wa usimamizi na uendeshaji wa Mkongo wa Taifa nchini; pamoja na wataalamu wengine **817** katika eneo la usalama mtandao; na

(vii) Kukamilisha upembuzi yakinifu wa jumla ya vijiji **2,212** vyenye changamoto ya mawasiliano nchini. Taarifa ya upembuzi yakinifu imeandalialiwa kwa ajili ya kupata fedha kutoka kwa wadau wa maendeleo ili kuwezesha ujenzi wa jumla ya minara **758**.

Mradi wa Mfumo wa Anwani za Makazi

39. Mheshimiwa Spika, Mfumo wa Anwani za Makazi ni miundombinu inayotambulisha mahali halisi ambapo kitu, mtu au huduma inapopatikana pamoja na kuwezesha urahisi wa ufikiwaji wake. Mfumo unarahisisha utoaji na ufikishaji wa huduma za kiuchumi na kijamii hadi mahali alipo mwananchi sambamba na kuwezesha biashara mtandao (e-Commerce). Katika Mwaka wa Fedha 2022/23 kazi zilizotekelzeza ni pamoja na:

Kufanya uhakiki wa taarifa za Anwani za Makazi kwenye Halmashauri 23, ambazo ni Majiji ya Dar es Salaam, Mwanza, Dodoma, Arusha, Mbeya na Tanga, Manispaa za Moshi, Kindondoni, Temeke, Ubungo, Kigamboni, Ilemela, Mjini, Magharibi A, Magharibi B; na Halmashauri za Kaskazini A, Kaskazini B,

Chakechake, Meru, Mtwara Mikindani, Micheweni, Kusini na Kati. Kupitia zoezi hili Anwani za Makazi katika maeneo hayo zimehakikiwa pamoja na Anwani mpya 283,762 ambazo zimeongezeka kutoka 12,385,956 zilizokusanywa wakati wa operesheni na hivyo kuwa na jumla ya Anwani za Makazi 12,669,718 sawa na ongezeko la asilimia 2.2;

(ii) Kuratibu matumizi ya Mfumo wa Anwani za Makazi ambapo baadhi ya Taasisi zimeanza kutumia Mfumo huo kama vile Wizara ya Ardhi, Nyumba na Maendeleo ya Makazi kwa kuboresha taarifa za wamiliki wa viwanja, pamoja na Mamlaka ya Mapato Tanzania (TRA) kwa kuboresha tarifa za walipa kodi. Taasisi nyingine zilizouunganishwa au kuwa kwenye hatua za mwisho za kuunganishwa ni NIDA, LATRA, TANESCO na BRELA. Majadiliano na TANAPA yanaendelea

ya namna ya Mfumo husika kutumika kwa ajili ya kusaidia shughuli za utalii. Aidha, Wizara imetoo miezi sita kuanzia tarehe 01 Mei, 2023 kwa taasisi zote zinazotoa huduma kwa wananchi (Sekta ya Umma na Binafsi) kuhakikisha zinatumia mfumo wa Anwani na Makazi;

(iii) Kuboresha Mfumo wa kidijitali wa Anwani za Makazi unaojulikana kwa jina la NaPA ili kuimarisha shughuli za ukusanyaji, uhifadhi na matumizi ya taarifa. Maboresho haya yanalenga kuziwezesha Taasisi zote za Serikali na binafsi kutumia taarifa hizo katika kutoa na kupokea huduma, pamoja na kuwawezesha wananchi kutafuta, kuona na kuifikia sehemu mahsus katika kutekeleza shughuli zao za kila siku kwa kutumia NaPA;

(iv) Kuandaa Mpango wa miaka mitano wa kuendeleza Mfumo wa Anwani za Makazi;

v) Kufanya mapitio ya baadhi ya sheria, Kanuni na Matamko (Establishment order) zinazoguswa na utekelezaji wa Mfumo wa Anwani za Makazi ambazo ni pamoja na; The Electronic and Postal Communication Act CAP 306; The Roads Act CAP 167; The National Housing Corporation Act CAP 295; Electronic and Postal Communication (Postal) Regulations 2018; Kanuni za Anwani za Makazi katika mamlaka za miji za mwaka 2022; Kanuni za Anwani za Makazi katika Halmashauri za Wilaya za mwaka 2022; Tanzania Buildings Agency (Establishment) Order, 2003; The Executive Agencies (The Tanzania National Roads Agency) (Establishment) Order, 2000; na The Executive Agencies (Tanzania Rural and Urban Roads Agency)

Establishment Order, 2017. Kazi hii itakamilika katika mwaka wa fedha 2023/24;

(vi) Kufanikiwa kutoa elimu kwa umma kwa Makundi mbalimbali ya wadau wakiwemo, Watumishi wa Umma, Wafanyabiashara, wajasiriamali, na washereheshaji kuhusu Mfumo wa Anwani za Makazi na matumizi yake; na

(vii) Kufanikiwa kutunga Kanuni ndogo za usimamizi wa Anwani za Makazi ambazo zimetumika katika kutekeleza mradi huu.

**Mradi wa Tanzania
ya Kidijitali**

40. Mheshimiwa Spika, Mradi huu ulianza kutekelezwa rasmi Mwezi Novemba, 2021 baada ya Serikali na Benki ya Dunia kusaini Mkataba wenye thamani ya Dola za Marekani **Milioni 150.** Mradi huu unalenga kuboresha na kukuza maunganisho ya ndani na ya kimatifa ili kufikisha huduma za mawasiliano na utoaji wa huduma za kidijitali kwa Wananchi. Vilevile, mradi huu unalenga kuboresha u b u n i f u pamoja na kuwajenglea u w e z o wataalam wa TEHAMA nchini. Kazi zilizotekeliza ni:-

- (i) Kupata mtaalam mwelekezi wa uandaaji wa upembuzi yakinifu kuhusu kuanzishwa kwa Taasisi ya TEHAMA na vituo vinne nya Ubunifu wa TEHAMA. Mkataba kati ya Wizara na Mshauri Mwelekezi umesainiwa Mwezi Disemba, 2022 na kazi hiyo itakamilika Mwezi Juni, 2023;
- (ii) Kufanyika upembuzi yakinifu kwa ajili ya kufanya mapitio ya Sera na Sheria zinazosimamia TEHAMA. Taarifa ya awali imewasilishwa na Mshauri Mwelekezi na kazi hiyo inarajiwa kukamilika mwezi Juni, 2023;
- (iii) Upembuzi yakinifu kuhusu Utengenezaji wa Mfumo wa Kitaifa wa Usimamizi wa Taarifa za Takwimu za TEHAMA (NISMIS) kazi hiyo inarajiwa kukamilika mwezi Juni, 2023;
- iv) Kuandaa Mpango Mkakati wa Mfumo wa Kitaifa wa Usimamizi wa Taarifa za Takwimu za TEHAMA (NISMIS) unaojumuisha viashiria nya TEHAMA;
- (v) Kuhuisha ununuizi wa Mkondo wa Mawasiliano ya Serikali (Extension of Government Internet Bandwidth) wenyе kasi ya 5Gbps kwa kipindi kinachoishia mwezi Mei, 2023 kwa ajili kuongeza ubora wa upatikanaji wa huduma za Kidijitali zinazotolewa na Serikali. Aidha, taratibu za manunuizi ya Mkondo wa Mawasiliano ya Serikali wenyе kasi ya 50Gbps kwa kipindi cha miaka 15 ijayo upo katika hatua ya tathmini ya zabuni na Mkataba unatarajiwa kusainiwa mwezi Mei, 2023;
- (vi) Kufanyika kwa upembuzi yakinifu wa Teknolojia ya TV White Space itakayosaidia kuongeza huduma ya mawasiliano kwa watumiaji wa intaneti kwenye maeneo ya vijijini na pembezoni mwa nchi kazi hiyo inarajiwa kukamilika mwezi Juni, 2023;
- (vii) Kukamilika kwa taratibu za Manunuizi ya vifaa kwa ajili ya upanuzi wa Mkondo wa Mawasiliano ya Serikali (Bandwidth Termination Equipment) kuboresha uwezo wa Mkondo wa Mawasiliano ya Serikali;
- (viii) Daftari la huduma za Serikali kwa ajili ya kuboresha utoaji wa huduma za Serikali kwa wananchi (Government Service Directory) limeandalishiwa kwa kazi kufanyika kwenye Taasisi 57 za Serikali;
- (ix) Kufanyika upembuzi yakinifu kwa ajili ya vituo nya huduma pamoja utakaosaidia kurahisisha utendaji kazi wa vituo hivyo (Business Process re-engineering) kazi hiyo inarajiwa kukamilika mwezi Agosti, 2023;
- (x) Kukamilika kwa Mpango Mkakati wa Uchumi wa Kidijitali (Digital economy Framework 2023-2033) utakaosaidia kuongeza matumizi ya kidijitali kwa huduma zinazotolewa na Serikali pamoja na Sekta binafsi. Rasimu ya mkakati

- huo inatarajiwa kujadiliwa kweye kikao cha Kamati Kuu Tendaji ya Taifa mwezi Mei, 2023;
- (xi) Kufanyika kwa upembuzi yakinifu kwa ajili ya Mpango wa uendeshaji (Business Operation Model) wa vituo vya Huduma Pamoja utakaosaidia kurahisisha utendaji kazi wa vituo hivyo Mkataba kati ya Wizara na Mshauri Mwelekezi umesainiwa mwezi Oktoba, 2022 na kazi hiyo itakamilika mwezi Mei, 2023;
- (xii) Kufanyika kwa upembuzi yakinifu kwa ajili ya Biashara Mtandao (e-commerce redness) utakaosaidia kupata taarifa za watumiaji wa biashara mtandao nchini na uratibu wa Biashara husika. Mkataba kati ya Wizara na Mshauri Mwelekezi umesainiwa mwezi Novemba, 2022 na kazi hiyo itakamilika mwezi Mei, 2023;
- (xiii) Zabuni kwa ajili ya ujenzi wa minara mipyä 763 ilifunguliwa tarehe 31 Januari, 2023 na mikataba imesainiwa tarehe 13 mei, 2023;
- (xiv) Maandalizi ya uongezaji wa kasi ya Mawasiliano Vijijini Minara 488, na Mikataba imesainiwa tarehe 13 mei, 2023;
- (xv) Wataalam 17 wa Serikali walipatiwa mafunzo ya usalama wa mifumo (Certified Information System Security Professional);
- (xvi) Ununuzi wa vifaa vya upanuzi wa Mtandao wa Serikali wa Mawasiliano (Active and passive Equipment for GovNet) kazi hii ipo hatua ya tathmini na tunatarajia kusaini Mkataba mwezi Juni, 2023; na
- (xvii) Ununuzi wa vifaa vya kuboresha vituo mahiri vya kuhifadhi Data (National Internet Data Center - NIDC na Government Data Center - GDC) kazi hii ipo hatua ya tathmini na tunatarajia kusaini Mkataba mwezi Juni, 2023.

Mradi wa Habari kwa Umma

41. Mheshimiwa Spika, Mradi una lengo la kuwezesha ukusanyaji, uchakataji, uandaaji na usambazaji wa habari na taarifa kwa wananchi kuhusu mafanikio ya utekelezaji wa shughuli za Serikali ikiwemo Sera, Mikakati, Programu na Miradi zinazotekelzeza na Serikali. Vilevile, kukusanya taarifa za mrejesho kutoka kwa wananchi kwa lengo la kupata maoni ya wananchi katika utekelezaji wa shughuli zake. Shughuli zilizotekelzeza ni pamoja na:

(i) Kuzalisha vipindi **25** vya Televisheni vya KAZI IENDELEE vinavyoelezea utekelezaji wa miradi ya maendeleo na namna inavyowanufaisha wananchi na kurushwa katika televisheni ya

TBC1. Vipindi hivyo vilihusu Sekta za Kilimo cha umwagiliaji, Viwanda, Ujenzi, Madini, Upanuzi wa Bandari ya Tanga Reli, miradi ya maji na Afya;

(ii) Kuchapisha na kusambaza nakala **5,000** za jarida la NCHI YETU linaloelezea mafanikio ya Serikali ya Awamu ya Sita na utekelezaji wa miradi ya maendeleo ikiwemo ya kimkakati;

(iii) Ununuzi wa Magari matatu kwa ajili utekelezaji wa shughuli za Idara ya Habari-MAELEZO. Aidha, taratibu za manunuzi ya kifaa cha kurushia matangazo mbashara katika vyombo vya Habari na mitandao zimekamilika;

(iv) Kuratibu Mikutano ya Taasisi za Serikali na vyombo vya habari kwa lengo la kutoa taarifa za utekelezaji kupitia vyombo vya habari. Jumla ya Taasisi **48** ziliratibiwa na kutoa taarifa kwa umma kuhusu utekelezaji wa shughuli zake.

Mradi wa Upanuzi wa Usikivu TBC

42. Mheshimiwa Spika, lengo la mradi huu ni kufanya upanuzi wa Usikivu wa redio na televisheni za TBC kwenye maeneo yasiyokuwa na usikivu nchini kwa kununua mitambo, vifaa vya utangazaji, ujenzi wa jengo la Makao Makuu, ununuzi wa Magari

na vifaa vya kurusha matangazo mbashara, na kufanya ukarabati, uhifadhi na uboreshaji wa studio za Ukombozi wa Nchi za Kusini mwa Afrika.

Kazi zilizotekeliza ni pamoja na:

(i) Kukamilika kwa taratibu za manunuzi za kuwapata wazabuni kwa ajili ya utekelezaji wa Mradi wa Upanuzi wa Usikivu redio za TBC katika maeneo 9 na Mikataba yote imeshasainiwa. Aidha miradi ya upanuzi inaendelea katika maeneo 34 nchini kama yalivyoainishwa katika Kiambatisho Na. 10;

(ii) Kukamilika kwa upembizi yakinifu wa michoro na mifumo kwa ajili ya jengo la Kituo cha Taifa cha Televisheni (TVT) - Mikocheni Dar es Salaam litakalotumika kwa ajili ya Chaneli ya Utalii na utawala;

(iii) Kukamilika kwa taratibu za manunuzi kwa ajili ya Kuimarisha muonekano wa Televisheni kwa kuongeza ung'aavu wa picha (Improvement of Television Channels Outlook) – awamu ya pili, ambapo mkataba umeshasainiwa;

(iv) Kukamilika kwa taratibu za manunuzi ya mfumo wa kupokea na kuchanganya picha studio na matukio ya nje (Tricaster System, CG and Monitoring);

(v) Kukamilika kwa taratibu za manunuvi ya kumpata Mzabuni kwa ajili ya ukarabati wa majengo na mifumo ya umeme wa studio za radio na Televisheni;

(vi) Taratibu za Ununuzi wa vifaa vya kurushia Matangazo mbashara ya Redio nje ya studio (Quantum - 9) zimeshakamilika;

(vii) Kukamilika kwa taratibu za ununuvi wa vifaa vya kurushia Matangazo mbashara ya televisheni na mitando ya kijamii nje ya studio;

(viii) Ujenzi wa ukuta wa Makao Makuu ya TBC eneo la Vikonde - Dodoma umefikia zaidi ya asilimia

50; na

(ix) Kukamilika kwa taratibu za manunuvi ya kumpata Mzabuni kwa ajili ya Ufungaji wa Mitambo ya radio na TEHAMA katika studio za radio barabara ya Nyerere pamoja na jengo la TBC2 awamu ya pili.

**Mradi wa Kufunga
Mitambo Mpya wa
Kisasa wa Uchapaji**

43. Mheshimiwa Spika, Mradi huu unakusudiwa kununua na kufunga mitambo mpya ya uchapaji katika Kampuni ya Magazeti ya Serikali. Kazi zilizoteklezwa kwa mwaka wa fedha 2022/23 ni:

(i) Ununuzi na upokeaji wa mtambo wa uchapaji wa magazeti na machapisho mengine (Hybrid Web Offset machine) wenyе vipande (units) 12;

(ii) Kuendelea na taratibu za ujenzi wa kiwanda ambapo Mkandarasi ameshapatikana na mkataba wa kazi hiyo umeshapata idhini ya Mwanasheria Mkuu wa Serikali. Aidha, Kampuni inaendelea na maandalizi mengine ikiwa ni pamoja na utafutaji wa mali ghafi; na

(iii) Ununuzi wa magari saba, baada ya vibali kwa ajili ya ununuvi wa magari kupatikana kutoka ofisi ya Waziri Mkuu.

**Mradi wa Kuendeleza
Ubunifu na Utengenezaji
wa Vifaa vya TEHAMA**

44. Mheshimiwa Spika, lengo la mradi huu ni kujenga Kituo cha Kuendeleza Wataalam, utafiti na ubunifu wa TEHAMA, kuendeleza Vituo vya Kanda vya Kampuni Changza TEHAMA nchini, Kuwezesha uanzishaji wa vituo vya majaribio vya ubunifu TEHAMA katika Wilaya zote nchini; Kuanzisha kituo cha kutengeneza na kuboresha vifaa vya TEHAMA; na kutengeneza mfumo jumuishi utakaouniganisha usajili na uendelezaji wa wataalam na wabunifu wa TEHAMA nchini. Shughuli zilizoteklezwa kwa kipindi kinachoishia tarehe 30 Aprili, 2023 ni:

i. Kukamilika kwa usanifu wa Kituo kitakachotumika kwa shughuli za Kampuni changa za TEHAMA cha Kanda ya Dar es Salaam ikiwa ni pamoja na kusaini mkataba na kukabidhi eneo kwa mkandarasi kwa ajili ya kufanya matengenezo na maboresho ya jengo. Kituo hiki kinatarajiwa kuanza shughuli zake mwezi Julai, 2023;

ii. Kukamilika kwa upembuzi yakinifu wa kuainisha mahitaji ya vifaa vinavyohitajika kwa ajili ya uundwaji wa bidhaa za TEHAMA hapa nchini;

iii. Kufanikiwa kutengeneza mfumo jumuishi utakaowezesha kuwa na taarifa zote za wabunifu wa TEHAMA nchini, kampuni za TEHAMA, Wawekezaji katika huduma na bidhaa za ubunifu katika TEHAMA, Vituo atamizi nya

TEHAMA, Vituo nya uendelezaji bunifu za kidijitali pamoja na Taasisi za kifedha zinazotoa mitaji kwa wabunifu wa TEHAMA. Lengo la mfumo huu ni kutambua bunifu hizi ili kupanua wigo wa ukuzaji kwa lengo la kukuza pato la Taifa na kuongeza fursa za ajira kuititia TEHAMA; na

iv. Wabunifu na watengeneza wa bidhaa za TEHAMA Kanda ya Dar es Salaam na Arusha walikutanishwa na kushirikishwa kuhusu azma ya Serikali ya kuanzisha vituo nya ubunifu TEHAMA nya Kanda. Aidha, majadiliano ya namna ya kutengeneza bidhaa zinazokidhi mahitaji ya soko ili ziweze kutoa ajira na kuchangia pato la Taifa yamefanyika ikiwa ni pamoja na kubaini changamoto wanazokumbana nazo na kujadili namna ya kuzitatua kwa pamoja. Jumla ya wabunifu TEHAMA 165 walishiriki kwenye warsha hizi.

UTEKELEZAJI WA MAJUKUMU YA TAASISI ZILIZO CHINI YA WIZARA

*Jengo la Makao Makuu
ya PAPU Arusha Tanzania*

UTEKELEZAJI WA MAJUKUMU YA TAASISI ZILIZO CHINI YA WIZARA

46. Mheshimiwa Spika, katika Mwaka wa Fedha 2022/23 Taasisi zilizo chini ya Wizara zilikadiria kukusanya jumla ya Shilingi bilioni 469.03. Hadi kufikia tarehe 30 Aprili, 2023 Taasisi zimekusanya jumla ya **Shilingi bilioni 655.5** sawa na **asilimia 139.8** ya lengo. Ongezeko la makusanyo hayo limetokana na mauzo ya masafa ambayo ni kiasi cha Dola za Marekani **140,622,200.96** (sawa na **Shilingi 327,101,301,653.06**) ambayo hayakuwa sehemu ya bajeti ya mwaka 2022/23.

46. Mheshimiwa Spika, utekelezaji wa Mpango wa Bajeti kwa kila Taasisi ni kama ifuatavyo:-

Mamlaka ya Mawasiliano Tanzania (TCRA)

47. Mheshimiwa Spika, katika Mwaka wa Fedha 2022/23, Mamlaka ya Mawasiliano Tanzania (TCRA) ilikadiria kukusanya jumla ya Shilingi **bilioni 155.9** kutoka vyanzo mbalimbali ikiwa ni pamoja na ada za leseni, ada za matumizi ya masafa, mrahaba, ada za usimikaji na ukarabati wa mitambo ya mawasiliano, ada za uingizaji na usambazaji wa vifaa vya TEHAMA na makusanyo kutokana na mtambo wa Teletraffic Management System (TTMS). Hadi kufikia tarehe 30 Aprili, 2023 TCRA imekusanya jumla ya **Shilingi bilioni 476.01** sawa na

asilimia 305 ya makadirio ya makusanyo kwa mwaka. Ongezeko la makusanyo hayo limetokana na mauzo ya masafa ambayo ni kiasi cha Dola za Marekani **140,622,200.96** (sawa na **Shilingi 327,101,301,653.06**), ambayo hayakuwa sehemu ya bajeti ya mwaka 2022/23.

48. Mheshimiwa Spika, Serikali kupitia Mamlaka ya Mawasiliano Tanzania imeendelea kusimamia huduma za mawasiliano ya Simu, Intaneti, Utangazaji, Huduma za Posta na Usafirishaji wa vipeto kama ifuatavyo:

Usimamizi wa Huduma za Mawasiliano ya Simu na Intaneti

49. Mheshimiwa Spika, Serikali kupitia TCRA imeendelea kuboresha usimamizi wa huduma za mawasiliano ya simu nchini ambapo jumla ya laini za simu **997** zilizokuwa zikitumika kwenye mawasiliano ya ulaghai wa mawasiliano ya simu za kimataifa zilisitishwa matumizi yake. Usitishwaji wa laini hizi uliwezesha kubaini matukio mawili ambapo wahusika walikamatwa na kufikishwa kwenye vyombo vya sheria kwa hatua zaidi. Kutoptera na hatua za udhibiti zinazoendelea kuchukuliwa matukio ya ulaghai wa mawasiliano yameendelea kupungua. Aidha, Mamlaka imehendelea kudhibiti vifaa vya kielektroniki vinavyotumika kwenye mawasiliano ya

simu ili kulinda maslahi ya watumiaji. Katika kipindi kinachoishia tarehe 30 Aprili, 2023, jumla ya namba tambulishi **92,643** za vifaa vya mawasiliano ya kielektroniki vilifungiwa baada ya kubainika kuhusika kwenye vitendo vya udanganyifu, wizi au kupotea.

50. Mheshimiwa Spika, Serikali kuititia TCRA imeendelea kusimamia zoezi la usajili na uhakiki wa laini za simu nchini ambapo hadi tarehe 30 Aprili 2023, jumla ya laini zinazotumika kwenye mitandao ya simu zimefikia **62,317,168**, zote zikiwa zimesajiliwa kwa alama za vidole ikilinganishwa na laini za simu **55,735,114** zilizokuwa zimesajiliwa kwa alama za vidole hadi tarehe 30 Juni, 2022 sawa na ongezeko la laini za simu **6,582,054**. Aidha, Serikali kuititia TCRA imeendelea kufuatilia ukuaji wa huduma za kutuma fedha kwa njia ya mitandao ya simu ambapo idadi ya miamala ya fedha kuititia mitandao ya simu imeongezeka kutoka **milioni 376.3** kwa mwezi Julai, 2022 hadi kufika **milioni 451.0** kwa mwezi Aprili 2023 sawa na ongezeko la **asilimia 19.9.**

51. Mheshimiwa Spika, Serikali kuititia TCRA imeendelea kushirikiana na wadau wakiwemo waingizaji wa vifaa vya mawasiliano ya kielektroniki nchini ili kuweka utaratibu utakaowezesha usimamizi wa vifaa hivyo pale vinapofika mwisho wa matumizi ili kupunguza athari zinazoweza kutokea kwenye mazingira kutokana na uwepo wa

vifaa hivyo. Kufuatia utekelezaji wa mpango huu vifaa vyote vya mawasiliano ya kielektroniki hukaguliwa kabla ya kuingia nchini ili kuhakikisha kuwa vifaa vyote vinavyoingia havijafika mwisho wa matumizi. Utekelezaji wa ukaguzi wa vifaa vya mawasiliano ya kielektroniki vinavyoingia nchini unatarajiwa kuanza mwezi Juni, 2023.

52. Mheshimiwa Spika, Serikali imeendelea na usimamizi wa miundombinu ya Mawasiliano (minara ya Simu, Redio na Televisheni), ili kuwalinda watumiaji wa huduma za mawasiliano na wananchi wanaoishi karibu na miundombinu hiyo. Upimaji wa kuhakiki kiwango cha mionzi itokanayo na minara/vifaa vya mawasiliano (Radio Frequency Electro Magnetic Field radiations - EMF) ilifanyika katika mikoa tisa. Matokeo ya upimaji huo yanaonyesha kuwa kiwango cha juu kilikuwa 3.676 V/m (Volt per Meter) ambacho ni chini ya kiwango cha juu kama ilivyoelekezwa na International Commission on Non-Ionizing Radiation Protection (ICNIRP) ambacho ni **41.98** V/m. Hali hii inaashiria kuwa, kiwango cha mionzi kutoka kwenye minara ya mawasiliano iliyopimwa hakijavuka kiwango cha juu cha mionzi kama ilivyoelekezwa na ICNIP hivyo kuwa salama kwa watumiaji wa mawasiliano.

53. Mheshimiwa Spika, Serikali imeendelea na jukumu la kukagua na kuhakiki ubora wa viwango wa vifaa vya mawasiliano ya kielektroniki hapa nchini kwa lengo la kulinda usalama na afya za wananchi. Katika kipindi kinachoishia mwezi Aprili, 2023 TCRA ilipokea maombi ya ukaguzi wa vifaa vya kielektroniki **512** kwa ajili ya matumizi ya ndani ya nchi. Maombi **423** sawa na asilimia **83** yalikidhi vigezo na kuidhinishwa kwa matumizi, maombi **76** sawa na **asilimia 15** yapo kwenye hatua mbalimbali za ukaguzi na maombi **13** sawa na **asilimia 2** yalikataliwa kwa sababu ya kutokidhi vigezo.

54. Mheshimiwa Spika, Serikali imeendelea kusimamia usalama mtandaoni kwa kufanya tathimini ya mifumo na miundombinu ya TEHAMA kwa lengo la kubaini madhaifu ya kiusalama na kushauri juu ya hatua za kurekebisha na kujilinda na matishio ya usalama mtandaoni. Kufikia mwezi Aprili, 2023, TCRA ilifanya uchambuzi wa anwani za kompyuta zenyе viashiria vya kushambuliwa na kutoa mashauri ya usalama mtandaoni (Security Advisories) kwa Taasisi za Umma na binafsi ambapo mashauri **658** yalichambuliwa ukilinganishwa na mashauri **920** kwa kipindi kama hicho kwa mwaka wa fedha 2021/22 ili hatua stahiki ziweze kuchukulia kuimarisha usalama wa mifumo yao.

55. Mheshimiwa Spika, Serikali imeendelea kukagua ubora wa huduma za mawasiliano zinazotolewa na watoa huduma.

Katika kipindi kinachoishia mwezi Aprili, 2023, TCRA ilipima ubora wa huduma za mawasiliano ya simu inayotolewa na makampuni ya simu hapa nchini. Katika uhakiki huo wa ubora wa mawasiliano kutoka kwa watoa huduma za simu, ilibainika kuwa kuna mapungufu ya muunganisho usioridhisha, ubora hafifu wa huduma za sauti na data na kukatika kwa simu kabla hajaunganishwa. Aidha, TCRA ilifanya ukaguzi kwa watoa huduma za intaneti **38** kati ya **44** pamoja na miundombinu yao ili kubaini endapo kuna ukiukwaji katika utoaji wa huduma za intaneti pamoja na huduma za simu za ndani na nje ya nchi. TCRA ilibaini katika ukaguzi huo kuwa kuna baadhi ya watoa huduma wamesimika mikongo ya mawasiliano kwa wateja wa mwisho (Last mile connectivity) bila kuwa na leseni inayowaruhusu kusimika mikongo hiyo (Network Facility Licence). Tayari TCRA imeshachukua hatua kwa kuwaagiza watoa huduma kuchukua hatua za haraka kurekebisha mapungufu yaliyobainika ikiwemo kufanya maombi ya leseni ndani ya mwezi mmoja tangu kupokea maagizo hayo.

56. Mheshimiwa Spika, Katika kipindi kinachoishia mwezi Aprili, 2023, Mamlaka ya Mawasiliano Tanzania imeendelea na upangaji wa masafa kwa Huduma za Mawasiliano, Mamlaka ilifanya mnada wa masafa tarehe 11 Oktoba, 2022 kwenye

bendi za 700 MHz, 2300 MHz, 2600 MHz na 3500 MHz ambayo yanatumika kwa ajili ya mawasiliano ya simu na intaneti katika kuwezesha huduma za 4G na 5G nchini. Makampuni manne ya ndani yalifanikiwa kushinda na kupata leseni za masafa kwenye bendi za 700 MHz, 2300 MHz, 2600 MHz na 3500 MHz. Thamani ya mauzo hayo ni **Dola za Marekani 187,496,267.94**, ambapo yalifanyika malipo ya awali kiasi cha Dola za Marekani **93,748,133.97** sawa na Shilingi **218,067,534,427.62** ambazo ni **asilimia 50**. Tarehe 25 Aprili, 2023, makampuni yote manne yalikuwa yamekamilisha malipo ya awamu ya pili kiasi cha **Dola za Marekani 46,874,066.98** sawa na Shilingi **109,033,767,202.18** ambazo ni **asilimia 25** kwa mujibu wa masharti ya leseni zao.

57. Mheshimiwa Spika, Katika kipindi kinachoishia mwezi Aprili, 2023 matumizi ya anwani za kikoa cha kitaifa (dot tz) yameongezeka kutoka **24,749** Mwezi Julai, 2022 na kufikia **27,771** Mwezi Aprili, 2023, sawa na ongezeko la **asilimia 12.2**.

Usimamizi wa Huduma za Maudhui Nchini

58. Mheshimiwa Spika, Kwa upande wa huduma za utangazaji, kumekuwa na ongezeko la vituo vitano vya Utangazaji wa maudhui ya ndani ya kulipia ukilinganisha na ongezeko la kituo kimoja kwa kipindi kama hiki mwaka uliopita. Ongezeko

hili limetoa fursa ya ajira kwa wasanii wa ndani kwenye maudhui yenyen muktdadha wa filamu, michezo ya kuigiza, tamthilia na kuhamasisha ushiriki wa Watanzania kwenye michezo ya ligi ya mpira ya ndani na ngumi za kulipwa. Vituo vya Utangazaji vinaaswa kuendelea kuhabarisha Umma kwa kuzingatia maadili, weledi, Sheria na Kanuni za Utangazaji.

59. Mheshimiwa Spika, TCRA imeendelea kusimamia maudhui kwa kuzingatia Sheria na Kanuni za Utangazaji. Hata hivyo, kumekuwa na ongezeko la makosa kwa **asilimia 5** ukilinganisha na kipindi kama hiki mwaka uliopita. Makosa ambayo yamekuwa yakijirudiarudia ni lugha zisizo na staha kwa baadhi ya watangazaji, hasa kwenye vipindi vya uchambuzi wa masuala ya kijamii, siasa, elimu na vipindi vya mahojiano. Vilevile, Watangazaji kutozingatia maadili ya utangazaji ikiwa ni pamoja na kutokuwa na mizania ya Habari na kurusha tamthilia na vipindi vya miziki ambavyo havijapata kibali kutoka BASATA au Bodi ya Filamu. Makosa mengi yamesababishwa na vituo kuajiri watangazaji kwa vigezo vya vipaji zaidi kuliko elimu ya uandishi. Utaratibu wa kuwaendeleza watangazaji wenyewe vipaji kuititia mafunzo ya muda mfupi unaandalifu kwa kushirikiana na vyuo vya uandishi wa Habari.

60. Mheshimiwa Spika, TCRA imeendelea kutoa elimu kwa watangazaji, waandaaji wa vipindi (*producers*) na Wahariri wa vipindi vya Utangazaji kama hatua ya kuwawezesha kufanya kazi kwa ufanisi. Mamlaka iliratibu mafunzo mara nane kwa ajili ya kutoa elimu ya Sheria na Kanuni za Utangazaji kwa watoa huduma za maudhui mtandaoni na vituo vya utangazaji hii ikiwa ni **asilimia 80** ya lengo. Mafunzo haya yanakusudiwa kukabiliana na tatizo la kutofahamu Sheria na Kanuni za Utangazaji. Vilevile, kwa kipindi cha mwaka huu kumekuwa na wimbi la michezo ya kubahatisha kwenye vituo vya Utangazaji. TCRA kwa kushirikiana na Bodi ya Michezo ya Kubahatisha iko kwenye hatua za mwisho za kukamilisha Kanuni za Matangazo ya biashara ili kupunguza wimbi la michezo hii kwenye vyombo vya Utangazaji.

61. Mheshimiwa Spika, Serikali kuitia Mamlaka ya Mawasiliano Tanzania imeendelea kusimamia Sheria na kuboresha mfumo wa utoaji leseni unaowezesha kutoa leseni kwa njia ya mtandao. Katika kipindi kinachoishia tarehe 30 Aprili, 2023 jumla ya Leseni 448 zimetolewa ikilinganishwa na leseni **657** zilizotolewa kwa kipindi kama hicho mwaka wa fedha 2021/22. Leseni zilizotolewa za maudhui ya redio na televisheni **18**, leseni za Maudhui Mtandaoni (*Online Content Services*) **67**, leseni ndogo za madaraja mbalimbali (*Class Licences*) **354**, na

leseni za Huduma za Mawasiliano (*Application Service Licences*) tisa. Aidha, Mfumo wa Tanzanite Portal umewezesha kuwa na dirisha moja la utoaji leseni na nambari za Mawasiliano, utoaji wa vyeti vya uhakiki na kanzidata ya taarifa za wateja.

Usimamizi wa Huduma za Posta na Usafirishaji wa vifurushi na vipeto

62. Mheshimiwa Spika, Mamlaka ya Mawasiliano Tanzania inaendelea kusimamia na kufuatilia kwa karibu utendaji kazi wa Sekta ya Posta ili kuhakikisha ufanisi na ubora katika huduma zinazotolewa ili kutoa mchango chanya katika maendeleo ya Taifa letu. Katika kipindi kinachoishia mwezi Aprili 2023, TCRA imetoa leseni kwa Watoa Huduma za Posta na Usafirishaji wa vifurushi na vipeto 26 na hivyo kufanya jumla ya leseni hai kuwa 96. Baada ya kukamilika kampeni ya uwekaji wa anwani za makazi, TCRA imeendesa kampeni kabambe ya kuelimisha taasisi, watoa huduma za posta na wananchi ili kufahamu matumizi sahihi ya mfumo wa anwani za makazi. Mkazo mkubwa umekuwa ni kuhimiza matumizi ya anwani za makazi katika kufanikisha biashara – mtandao (*e-commerce*) hasa kwa wakati huu ambapo nchi yetu inaendesa uchumi wa kidijitali.

63. Mheshimiwa Spika, Mamlaka ya Mawasiliano Tanzania ilifanya kaguzi za mara kwa mara kwa kuzingatia masharti ya leseni na kwa mujibu wa Sheria na Kanuni ili kubaini mapungufu yaliyopo na kuchukua hatua stahiki. Hadi kufikia mwezi Aprili, 2023 jumla ya ofisi 49 za posta na watoa huduma wote wa usafirishaji wa vifurushi katika mikoa ya Mwanza, Shinyanga, Geita, Mara, Bukoba, Mbeya, Iringa, Njombe, Rukwa na Dodoma walifikiwa na kukaguliwa. Aidha, hatua stahiki za kiudhibiti zilichukuliwa kwenye maeneo yaliyobainika kuwa na mapungufu. Jumla ya wasafirishaji wa vipeto **19** walibainika kutokuwa na leseni za TCRA ambapo walipewa barua za onyo na kuelekezwa utaratibu wa kuomba leseni stahiki.

64. Mheshimiwa Spika, Serikali kupitia Mamlaka ya Mawasiliano Tanzania imeendelea kusimamia mfumo wa kupanga, kugawa na kuhuisha Postikodi nchini, ikiwa ni pamoja na kuwezesha upatikanaji wa postikodi kwa wananchi kupitia mfumo wa jumbe fupi (SMS). Katika kipindi kinachoishia mwezi Aprili, 2023 jumla ya SMS zote **178,602** zilijibiwa kwa wananchi kuhusu kupata postikodi za maeneo yao. Aidha, TCRA imetoa postikodi kwa taasisi za Serikali na inaratibu kazi ya kuhuisha viwango vya anwani za makazi kwa kushirikiana na Shirika la Viwango Tanzania (TBS).

65. Mheshimiwa Spika, Serikali kupitia Mamlaka ya Mawasiliano

Tanzania ilitoa elimu kwa umma kuhusu huduma za mawasiliano, uhakiki wa laini za simu za kiganjani kwa njia ya semina na vipindi vya redio na runinga katika mikoa mbalimbali ya Tanzania bara na Visiwani. Katika kuelimisha umma, TCRA ilifanya vipindi **40** vya Mawasiliano kwa Maendeleo, vipindi **40** vya Bambo la Mtaa ambavyo vilifikia hadhira ya watu takribani **milioni 30**. Pia Mamlaka ilifanya semina katika makundi tofauti, ambapo ni wadau wa Televisheni mtandao, Wahariri, Walemvu, watangazaji wa redio jamii, Semina kwa washawishi mtandaoni (*Social media Influencers*) na Watangazaji wa redio za Kitaifa. Aidha, Mamlaka ilitoa Elimu kwa Umma kuitia maonesho ambapo TCRA ilifanikiwa kushiriki maonesho 10 yaliyofanyika Tanzania Bara na Zanzibar yakiwemo Maonesho ya Sabasaba, Nanenane, na Wiki ya Huduma za Fedha.

Miradi ya Maendeleo inayotekelvezwa na Mamlaka ya Mawasiliano Tanzania (TCRA)

(a) Mradi wa Muundombinu wa Kitaifa wa Saini za Kieletroniki (National Public Key Infrastructure)

66. Mheshimiwa Spika, Serikali kupitia Mamlaka ya Mawasiliano Tanzania inaendelea na utekelezaji wa mradi wa Muundombinu wa Kitaifa wa Saini za Kieletroniki (National Public Key Infrastratucture - NPKI). Mradi huu utakapokamilika

utawezesha uhakika wa usalama kwenye utumaji na upokeaji wa taarifa kwa njia ya kielektroniki kutoka upande mmoja kwenda upande mwingine. Aidha, Zabuni ya kumpata Mkandarasi kwa ajili ya utekelezaji wa awamu ya kwanza ya mradi huu ilishatangazwa na kupata maombi ya wazabuni saba na utaratibu wa kutoa zabuni unaendelea.

(b) Ujenzi wa Maabara ya Uidhinishaji Vifaa vya Mawasiliano (Type Approval Laboratory)

67. Mheshimiwa Spika, Serikali kuitia Mamlaka ya Mawasiliano Tanzania inaendelea na mradi wa ujenzi wa Maabara ya uidhinishaji vifaa vya mawasiliano. Kwa kuanzia, TCRA inaanizisha maabara ya kupima mionzi inayotokana na simu za mkononi (*Specific Absorption Rate Lab*) na Maabara ya kupima Masafa ya kifaa (*Radio Frequency Lab*). Maabara hizi zinalenga kuwa na vifaa salama vya mawasiliano na kuhakikisha hakuna muingiliano wa mawasiliano na hivyo kuwa na huduma bora zaidi za mawasiliano nchini. Mradi huu unaendelea kutekelezwa na unatarajiwa kukamilika ifikapo mwezi Septemba, 2023.

(c) Ujenzi wa Jengo la PAPU na TCRA (PAPU House Building)

68. Mheshimiwa Spika, Mamlaka ya Mawasiliano Tanzania inaendelea kusimamia ujenzi wa Jengo la Umoja wa Posta Afrika (*Pan African Postal*

Union - PAPU) Jijini Arusha. Mradi huu unatekelezwa kwa ubia kati ya Serikali ya Tanzania (**asilimia 40**) na Umoja wa Posta Afrika (**asilimia 60**). Jengo hili litatumika kama Makao Makuu ya Shirika la Posta la Afrika na Ofisi za Kanda ya Kaskazini za Mamlaka ya Mawasiliano Tanzania. Hadi kufikia mwezi Aprili, 2023 utekelezaji wa mradi umefikia **asilimia 98**. Mradi unararajiwa kukamilika mwezi Juni, 2023 na kuzinduliwa rasmi mwezi Agosti, 2023.

(d) Ujenzi wa Jengo la Ofisi za TCRA Dodoma

69. Mheshimiwa Spika, Mamlaka ya Mawasiliano Tanzania ipo katika utekelezaji wa ujenzi wa jengo la ofisi katika eneo la Njedengwa jijini Dodoma. TCRA imekamilisha utayarishaji wa mahitaji ya awali ya Jengo (*Inception Report*) na imeendelea kusimamia kazi ya usanifu wa ujenzi wa Jengo. Kwa sasa taratibu za kuanza ujenzi zinaendelea.

Shirika la Posta Tanzania (TPC)

70. Mheshimiwa Spika, kwa Mwaka wa Fedha 2022/23 Shirika la Posta Tanzania lilikadiria kukusanya jumla ya **Shilingi 40,943,300,000**. Hadi kufikia tarehe 30 Aprili, 2023 Shirika lilikusanya jumla ya Shilingi **23,989,637,391** sawa na asilimia 59 ya lengo la mwaka kutoka katika vyanzo vyake vya mapato ambavyo ni usafirishaji wa barua, Usafirishaji wa

nyaraka kwa njia ya haraka (EMS), fedha na uwakala, Biashara ya kubadili fedha za Kigeni, biashara mtandao pamoja na miliki.

71. Mheshimiwa Spika, katika Mwaka wa Fedha 2022/23 Shirika lilipanga kuzalisha faida kabla ya kodi ya Shilingi bilioni 3.1. Hadi kufikia Mwezi Aprili, 2023 Shirika limefanikiwa kuzalisha faida kabla ya kodi **Shilingi bilioni 1.7** ikiwa ni **asilimia 54** ya lengo.

72. Mheshimiwa Spika, ili kuendelea kuboresha huduma kwa kutumia teknolojia za kisasa, Shirika limeboresha miundombinu ya mtandao wa eneo mahsus (*Local Area Network – LAN*) katika ofisi kuu za Posta 12 ikiwemo Dar es Salaam GPO, Mwanza, Dodoma, Arusha, Singida, Kijangwani, Morogoro, Mbeya, Lindi, Tanga, Kagera na Kigoma. Pia Shirika linaendelea kukamilisha kuboresha mtandao wa ofisi **14** za Posta za Mzizima, Mtwara, Ruvuma, Rukwa, Mpanda, Songwe, Shinyanga, Tabora, Geita, Mara, Kilimanjaro, Chakechake, Iringa na Njombe.

73. Mheshimiwa Spika, Shirika la Posta Tanzania limeendelea kufanya maboresho ya kiufundi ya mfumo wa Ramani ya Kidijitali (*Postal Digital Map*) na kufanya majaribio tayari kwa kuanza matumizi. Mfumo huu utaongeza ufanisi na kuboresha ufkishaji wa huduma za Posta kwa wananchi kwa kuititia Mfumo wa Anwani za Makazi.

74. Mheshimiwa Spika, katika kuwasogezea wananchi Huduma za Serikali, Shirika limeendelea kusimamia vituo viwili nya Huduma Pamoja (*Dar es Salaam na Dodoma*) na kufanikiwa kuanzisha vituo vitatu vipyta nya Tanga, Mbeya na Mwanza. Hadi kufikia Mwezi Aprili, 2023 Shirika limehudumia jumla ya wananchi **86,934** tangu kuanzishwa kwa huduma hizi mwezi Julai, 2021.

75. Mheshimiwa Spika, Shirika la Posta Tanzania limefanikiwa kuingia mkataba na ASYAD Group ya Oman kwa ajili ya kujenga kituo cha kikanda kitakachojumuisha maghala maalum ya kuhifadhi bidhaa, huduma ya ugomboaji na ushuru wa forodha ili kuwezesha biashara mtandao. Mradi huo utaimarisha mnyororo wa usafirishaji na Biashara Mtandao kimataifa;

76. Mheshimiwa Spika, Katika kuboresha mahusiano ya Kitaifa na Kimataifa katika utoaji wa huduma za Posta, Shirika la Posta Tanzania limefanikiwa kuanzisha ofisi ya Usimamizi wa miradi na shughuli za Umoja wa Posta Duniani kwa Kanda ya Afrika Mashariki iliyopo Ofisi za Shirika la Posta Tanzania, Jijini Dar es Salaam. Aidha, Ofisi hii inasimamiwa na Mtanzania na itasaidia kukuza ushirikiano kati ya Tanzania na Umoja wa Posta Duniani.

77. Mheshimiwa Spika, Shirika la Posta Tanzania limefanikiwa kuzindua stempu ya pamoja (*Joint Stamp*) na Posta ya Oman ambayo imeendelea kuuzwa katika soko la

stempu kimataifa. Aidha, uzinduzi wa stempu hiyo utasaidia kuitangaza nchi katika nyanja za utalii, kupanua wigo wa masoko, kukuza utamaduni wa nchi ya Oman na nchi nyingine za Ghuba ya Uajemi.

78. Mheshimiwa Spika, Shirika limefanikiwa kupata mradi wenye thamani ya Dola za Marekani **120,000** kwa ajili ya kutengeneza mfumo wa utumaji na upokeaji fedha kwa njia ya kielektroniki (*posta cash e-wallet*). Mradi umelenga kuweshera upatikanaji wa huduma za malipo kwa wananchi katika huduma za Posta na kuwashudumia wananchi wa kipato cha chini haswa wanaoishi vijiji. Mradi huu unaratibiwa na Mfuko wa Usaidizi wa Kiufundi wa Huduma Jumuishi za Fedha (*Financial Inclusion Technical Assistance Facility*) wa Umoja wa Posta Duniani.

79. Mheshimiwa Spika, Itakumbukwa kwamba nchi yetu ilifanya zoezi la Sensa ya watu na makazi Mwezi Agosti, 2022 katika zoezi hilo, Shirika la Posta Tanzania lilishiriki kikamilifu katika zoezi hilo kwa kusafirisha na kusambaza vishikwambi na vifaa vingine vyaa sensa nchi nzima.

80. Mheshimiwa Spika, Shirika la Posta Tanzania linaendelea kuboresha ofisi zake kote nchini. Kufikia mwezi Aprili, 2023 Shirika limeandaa michoro sanifu, makadirio ya gharama za ukarabati na kuanza manunuzi ya kumpata mkandarasi

wa ukarabati wa majengo sita ya ofisi za Posta Libya, Sokoine, Meru, Pamba Road, Makambako na Mpwapwa.

Shirika la Mawasiliano Tanzania (TTCL)

81. Mheshimiwa Spika, Katika Mwaka wa Fedha 2022/23, Shirika lilikadiria kukusanya jumla ya Shilingi **202,851,880,319**. Hadi kufikia Mwezi Aprili, 2023 Shirika limefanikiwa kukusanya Shilingi **104,037,521,796.63** sawa na **asilimia 51.3** ya lengo. Makusanyo hayo yametokana na huduma zinazotolewa na Shirika ambazo ni simu, data na kupangisha maeneo kwa ajili ya vyombo vyaa mawasiliano.

82. Mheshimiwa Spika, Shirika limeboresha usambazaji wa muda wa maongezi kwa kujikita katika usambazaji wa njia ya kielektroniki ambayo inamuwezesha mteja kujinunulia muda wa maongezi mwenyewe muda wowote anapokuwa na mahitaji. Mpaka sasa wateja wa Shirika wana uwezo wa kununua muda wa maongezi wa TTCL kwa kutumia T-Pesa, M-Pesa, Airtel Money, Tigo Pesa na Halo Pesa. Pia wateja wana uwezo wa kununua muda wa maongezi kwa kupitia huduma za "sim banking" katika benki za CRDB, NMB na Bando App. Shirika pia limewezesha wateja wake kununua muda wa maongezi katika mawakala wote wanaotoa huduma za kidijitali za Selcom.

83. Mheshimiwa Spika, Shirika liliyanikiwa kuongeza wigo wa upatikanaji wa vocha kwa kuongeza idadi ya Mawakala wa vocha na SIM Card kufikia **177** ambapo ni ongezeko la **asilimia 22** ya mawakala **145** waliokuwapo mwezi Aprili, 2022. Kutokana na mabadiliko ya hali ya soko, pia mkakati wa kuwafikia wateja wote mahali walipo, Shirika kwa sasa limejikita katika kuhakikisha usambazaji wa muda wa maongezi unafanyika kidijitali na kielektroniki. Tafiti za kibiashara zimethibitisha kuwa njia ya usambazaji ya kidijitali ni njia mahususi na inayoweza kuwafikia wateja wengi kwa haraka na gharama nafuu.

84. Mheshimiwa Spika, Shirika limeendelea kujenga, kusimamia na kuendesha Mkongo wa Taifa wa Mawasiliano (NICTBB) na Kituo cha Taifa cha Kutunza Data (NIDC). Mwezi Novemba, 2022 Shirika lilikabidhiwa jukumu la kutekeleza mradi wa mkongo kwa mwaka 2022/23 ambapo hadi tarehe 31 Disemba, 2022 Shirika lilikamilisha tathmini ya kiufundi kwenye vituo vipyta vya Halmashauri **31** ambavyo vilipangwa kuhusika kwenye miradi. Taratibu za manunuzi zimekamilika na mkataba huo umesainiwa tarehe 17 Aprili, 2023 na utahusisha vituo 23 pamoja na upanuzi wa njia kuu ya Kaskazini na Magharibi kutoka 800Gbps hadi 2,000Gbps.

Kituo cha Taifa cha Kuhifadhi Data Kimtandao (National Internet Data Centre - NIDC)

85. Mheshimiwa Spika, Kituo kilianzishwa mwaka 2015 ikiwa ni sehemu ya mradi wa Mkongo wa Taifa na kina hadhi ya daraja la tatu (tier 3) kwenye viwango vya Kimataifa. Huduma zinazotolewa na kituo ni upangishaji wa vifaa (*colocation*), upangishaji wa nafasi kwenye mashine (*virtual servers*), kutunza data kwa matumizi ya baadae (*storage*) na huduma za kuweka tovuti za wateja ili zipatikane kwenye wavutu ulimwengu (*web hosting*).

86. Mheshimiwa Spika, Kituo kimekuwa kikiendelea kufanya maboresho na usimamizi wa mfumo wa ukusanyaji kodi kwa njia ya kielektroniki ujulikanao kama e-RCS (*Electronic Revenue Collection System*). Mfumo huu unakusanya kodi ya Ongezeko la Thamani (VAT) na Ushuru wa Bidhaa (*Excise Duty*) kutoka kwenye miamala inayofanywa na Kampuni za simu nchini. Mfumo wa e-RCS umekuwa ni msaada mkubwa kwa Mamlaka ya Mapato Tanzania (TRA) na Mamlaka ya Mapato Zanzibar (ZRA) kwani umeondoa ile dhana ya mfanyakibashara kujifanya makadirio ya kiwango cha kulipa kodi (*Self Assessment*) katika eneo la ulipaji kodi.

87. Mheshimiwa Spika, kituo kimeunganisha wateja **240** ambao kinaendelea kuwahudumia toka kuanzishwa kwake. Kati ya hao wateja **120** ni Taasisi za Serikali na wateja **120** ni taasisi binafsi. Katika kipindi kinachoishia mwezi Aprili, 2023 kiasi cha **Shilingi bilioni 4.41** zimekusanywa sawa na **asilimia 78.5** ya lengo.

Kampuni Tanzu ya T-Pesa

88. Mheshimiwa Spika, Katika kuendesha kampuni tanzu ya TTCL Pesa (T-Pesa), Shirika limetekeleza mambo yafuatayo:

(a) Kufanikiwa kuongeza idadi ya mawakala wa T-Pesa kutoka **14,399** waliosajiliwa (*Biometric registered*) mwezi Aprili, 2022 hadi kufikia mawakala **15,739** mwezi Aprili, 2023 ambapo ni ongezeko la **asilimia 9**, pia ni sawa na **asilimia 87** ya lengo; na

(b) Kupanua wigo wa uwakala wa kuuza muda wa maongezi, matumizi ya N-CARD na huduma za tiketi mtandao kwa kushirikiana na wadau. Hadi sasa Shirika linashirikiana na makampuni ya simu (MNOs) kama vile Tigo, Airtel, na Vodacom katika kuuza muda wa maongezi na matumizi ya N-card. Pia Shirika linashirikiana na mabenki kama vile CRDB, NMB na NBC kufikisha huduma kwa urahisi kwa wateja, hadi kufikia mwezi Aprili, 2023 huduma ya N-Card imefikisha jumla ya mawakala **89**

na wateja **2,571,828** kutoka mawakala na wateja **1,500,000** waliokuwepo mwezi Aprili, 2022 ambapo ni ongezeko la **asilimia 37** na **42** mtawalia.

89. Mheshimiwa Spika, Shirika limeendelea kutekeleza miradi ya maendeleo kulingana na upatikanaji wa fedha. Hadi kufikia tarehe 30 Aprili, 2023 Shirika limetekeleza miradi ifuatayo:

(i) Usimikaji wa njia mbadala ya Mkongo yenye ukubwa wa 100Gbps kwenda Zanzibar. Njia hii inatumiwa na ZICTIA kwa upande wa Zanzibar kwenye uimarishaji wa utoaji huduma za mawasiliano za uhakika kupitia maunganisho yaliyofanywa baina ya Mkongo wa Taifa (NICTBB) na Mkongo wa Zanzibar;

(ii) Ufikishwaji wa huduma za Mkongo kwenye Wilaya ya Handeni pamoja na kijiji cha Msomera wenye jumla ya urefu wa Kilomita **94.1** pamoja na ufikishwaji wa huduma za 2G/4G kwenye kijiji hicho;

(iii) Ufikishwaji wa huduma za Mkongo kwenye Wilaya ya Rorya wenye urefu wa Kilomita **21** kutokea kijiji cha Mika kwenda Ingiliju ambayo ni Makao Makuu ya Halmashauri ya Wilaya ya Rorya;

(iv) Ufikishwaji wa huduma za Mkongo kwenye Mbuga ya Serengeti eneo la Sasakwa umbali wa Kilomita **87** kwa ajili ya kuboresha huduma za mawasiliano kwenye hoteli za kitalii zilizopo kwenye maeneo hayo;

(v) Kufungua kituo kipyaa cha utoaji huduma za Mkongo wa Taifa wa Mawasiliano (NICTBB) mjini Tarime;

(vi) Upanuzi wa njia za kimataifa za mawasiliano ya Intaneti kutoka kiwango cha 18.7Gbps hadi 67.5Gbps sawa na ongezeko la **asilimia 261**. Upanuzi wa njia umelenga kuboresha huduma za intaneti zinazotolewa na Shirika kwa taasisi za Serikali na wateja binafsi;

(vii) Usimikaji wa miundombinu ya mawasiliano kwenye eneo la mradi wa Bwawa la Umeme la Mwalimu Julius Nyerere lililopo Rufiji pamoja na maeneo jirani yanayozunguka eneo la mradi. Jumla ya vituo vipyaa **12** vya mawasiliano ya 2G/4G vimejengwa kwenye maeneo hayo; na

(viii) Usimikaji wa miundombinu ya mawasiliano kwenye vituo **87** chini ya miradi inayofadhiliwa na Mfuko wa Mawasiliano kwa Wote nchini (UCSAF).

Shirika la Utangazaji Tanzania (TBC)

90. Mheshimiwa Spika, Katika Mwaka wa Fedha 2022/23, Shirika la Utangazaji Tanzania (TBC) lilipanga kukusanya kiasi cha **Shilingi 15,809,165,000** kutoka katika vyanzo vyake vya mapato vya ndani, ambavyo ni matangazo ya biashara, udhamini wa vipindi na matangazo mubashara kuititia vyombo vyake vya radio, televisheni na mitandao ya kijamii. Hadi kufikia tarehe 30 Aprili, 2023 TBC ilikusanya jumla ya **Shilingi 9,334,521,635.76** sawa na asilimia **59** ya lengo.

91. Mheshimiwa Spika, Serikali imendelea kupanua usikivu wa radio hasa maeneo ya mpakani kwa kujenga mitambo ya masafa FM. Hadi kufikia Mwezi Aprili, 2023 ;

Miradi iliyokamilika kwa **asilimia 100** na kuzinduliwa tarehe 27 Aprili, 2023 kama sehemu ya maadhisho ya sherehe za miaka **59** ya Muungano wa Tanganyika na Unguja katika Wilaya sita za: Same (Kilimanjaro), Kahama (Shinyanga), Bunda (Mara), Nkasi (Rukwa), Kasulu (Kigoma) na Karagwe (Kagera) uzinduzi wake unatarajiwa kufanyika Mwezi Aprili, 2023. Miradi mingine iliyokamilika ujenzi wake **asilimia 100** kwa ushirikiano kati ya TBC na UCSAF ni katika Wilaya sita za Kyela (Mbeya), Uvinza (Kigoma), Makete (Njombe), Ngorongoro (Arusha), Mlele (Katavi) na Mbanga (Ruvuma). Uzinduzi wa miradi katika Wilaya za Mlele na Mbanga ulifanyika tarehe 10 Januari, 2023.

92. Mheshimiwa Spika, Miradi mingine inayoendelea na utekelezaji katika hatua mbalimbali ni katika maeneo saba ya: Serengeti - Mara (85%), Bariadi – Simiyu (85%), Ileje -Songwe (90%), Njombe (90%), Kilwa – Lindi (90%), Unguja (90%) na Pemba (90%) ambayo inatarajwa kukamilika Mwezi Juni, 2023. Fauka ya hayo TBC inaendelea na Upanuzi wa Usikivu wa redio katika Wilaya tisa za: Kalambo – Rukwa, Liwale – Lindi, Rufiji – Pwani, Kakonko – Kigoma, Mufindi – Iringa, Kaliua – Tabora, Igunga – Tabora, Manyoni – Singida na Karatu – Manyara. Miradi ya upanuzi wa Usikivu redio za TBC inayotekelawa kwa ushirikiano na UCSAF ni katika Wilaya tano za: Chunya – Mbeya, Kiteto – Manyara, Chemba – Dodoma, Kyerwa –Kagera na Mkinga – Tanga. Miradi hii inatarajia kukamilika mwezi Agosti, 2023.

93. Mheshimiwa Spika, Serikali kupitia TBC imeendelea na ufungaji wa mitambo na vifaa vya kisasa vya kidijitali katika studio tisa za redio Barabara ya Nyerere. Awamu ya kwanza imekamilika Mwezi Septemba, 2022 kwa gharama ya **Shilingi bilioni 2.03** ambapo studio tano za TBCTaifa, TBCFM na TBCInternational zimeunganishwa na mifumo ya TEHAMA hivyo kutumika kupokea na kutangaza matangazo mubashara kidijitali na kuwesheha kuwafikia wasikilizaji wengi zaidi kupitia mitandao ya kijamii. Awamu ya pili ya ufungaji wa mitambo na vifaa vya kidijitali inaendelea kwa studio nne.

94. Mheshimiwa Spika, TBC pia imeendelea na maboresho ya studio za televisheni kwa kufunga mitambo ya kidijitali (Full HD) ili kuongeza ung'aavu na ubora wa picha. Kazi ya kufunga mitambo na mifumo ya TEHAMA imefikia asilimia 95. Maeneo mengine ya studio za televisheni yanayofungwa mitambo, vifaa na mifumo ya kidijitali ni katika studio za televisheni Makao Makuu – Dodoma, Studio za channeli ya Kiingereza na TBC mtandao Mikocheni Dar es Salaam. Wakati huo huo, TBC imeendelea na maboresho ya mazingira ya kazi maeneo ya chumba cha habari, ofisi za TBConline kwa kufunga samani mpya za ofisi.

95. Mheshimiwa Spika, Katika kuhakikisha kuwa maeneo ya mitambo na studio za TBC yanalindwa na uvamizi pamoja na usalama wa mitambo, TBC imeendelea na ujenzi wa ukuta kuzunguka studio za redio barabara ya Nyerere jijini Dar Es Salaam na eneo la mitambo ya kurushia matangazo barabara ya pugu. Ujenzi wa ukuta huu unatarajwa kukamilika mwezi Juni, 2023.

96. Mheshimiwa Spika, Serikali kupitia TBC imekamilisha ufungaji wa mfumo wa kurushia matangazo mubashara (Backup uplink system for radio and television), kununua mitambo, vifaa na vitendea kazi kwa ajili ya shughuli za utangazaji ambavyo ni Magari tisa, vifaa vya kurushia matangazo ya redio mubashara nje ya studio (Quantum)

tisa, mfumo wa kuchanganya picha za televisheni studio (Tricater system), mfumo wa kurushia matangazo mubashara kwa njia ya Satelaiti (FLY AWAY), mitambo ya kurushia matangazo mubashara ya televisheni kwa njia ya mtandao (LIVE U) tisa, kamera za kisasa, mashine za kuhariri picha na sauti, laptop na kamera maalum kwa ajili ya habari za uchunguzi na matumizi ya chaneli ya utalii. Mitambo, vifaa na vitendeakazi hivi viko katika hatua mbalimbali za ununuzi. Uwepo wa mitambo, vifaa na vitendeakazi hivi vitawezesha TBC kutekeleza dhima yake kwa umma kwa weledi na katika mfumo wa kisasa katika upashanaji wa habari.

97. Mheshimiwa Spika, TBC imbeoresha maudhui yanayorushwa kwenye redio, televisheni na mitandao ya kijamii. Ubunifu wa kimaudhui na uwasilishaji umeongeza mvuto kwa vyombo vya habari vya TBC. Mathalani, tarehe 22 Mei, 2022 TBC ilianda tamasha lijulikanalo kama TUKUTANE KWETU ambapo wasanii na wanamuziki wakongwe walishiriki na kupatiwa tuzo maalum kutambua mchango wao kwa Taifa. Masuala mengine ambayo TBC imetekeleza ni kuendesha mafunzo kwa waandaaji wa vipindi vya elimu kwa umma. TBCTaifa na TBC1 zimeendelea na dhima yake ya kuhabarisha, kuelimisha, kutafakarisha na kulinda maslahi ya nchi kwa kuandaa vipindi vyenye maudhui kutoka maktaba za TBC (Mizani, Tafakuri, Wosia wa Baba,

Ndivyo ilivyokuwa, Nyota wa wiki na Lulu za Kiswahili). TBC imeendelea kutangaza na kuonesha mafanikio ya Serikali ya Awamu ya Sita na kuibua changamoto zinazowakabili wananchi ili zifanyiwe kazi na mamlaka husika ndani ya Serikali. Mathalani kampeni malum inayoendeshwa na TBC kwa sasa ni usafi wa mazingira na upandaji miti nchi nzima. TBC imekuwa ikitangaza mubashara matangazo kuonesha utekelezaji wa miradi ya kimkakati inayotekelawa na Serikali na ile inayoshirikisha wadau wa sekta binafsi wa ndani na nje ya nchi huku ikitekeleza kaulimbiu yake ya Ukweli na Uhakika.

98. Mheshimiwa Spika, TBC ilifanikiwa kununua haki za kutangaza michuano ya Kombe la FIFA la Dunia nchini Qatar, ambapo jumla ya michezo **28** (TBC1) na michezo yote **64** (TBCTaifa na TBConline) ilirushwa. Kwa upande mwingine, TBC imeendelea kurusha matangazo ya mpira wa miguu Ligi Kuu ya Soka Tanzania Bara msimu wa pili ambapo haki hizo ni kwa kipindi cha miaka kumi mfululizo (2021/22 – 2030/31) kupitia redio na mitandao ya kijamii.

99. Mheshimiwa Spika, Mwezi Novemba, 2022, TBC ilianza rasmi kurusha taarifa ya habari kwa lugha ya Kiingereza, hivyo kupanua wigo wa habari zake na kuwafikia watazamaji wanaotumia lugha hiyo ndani na nje ya nchi na kutekeleza jukumu lake la kuitangaza nchi kimataifa. Aidha, TBC imeendelea kuboresha maudhui

yanayorushwa na Tanzania Safari Chaneli ambayo ni mahsusini kutangaza vivutio vilivyopo nchini kwa kufasiri maudhui ya Chaneli hiyo katika lugha tano za kimataifa za Kiingereza, Kichina, Kifaransa, Kireno na Kiarabu. Maudhui yanayorushwa katika lugha hizi yamekuwa na mchango mkubwa katika kutangaza fursa za utalii zilizopo nchini kimataifa.

100. Mheshimiwa Spika, TBC imeendelea kuwajengea uwezo watumishi walipo, kuboresha maslahi yao na kuongeza watumishi wapya. Kutokanajitihada hizo, watumishi nane wa TBC wamepata tuzo mbalimbali za uandishi na utangazaji bora ndani na nje ya nchi. Mathalani, mtangazaji wa kipindi cha PAPASO cha TBCFM Bwana D'jaro Deus Arungu (maarufu kama Baba Mzazi au Papaso Master) amepata tuzo za Mtangazaji Bora wa kiume Afrika zilizotolewa nchini Zambia (ZIKOMO MUSIC AWARDS Novemba, 2022), Tuzo za mtangazaji bora wa radio (BONGO MUSICS AWARDS - Mwezi Disemba, 2022) na Tuzo za Mtangazaji Bora wa kiume Afrika ya Mashariki zilizotolewa jijini Nairobi, Kenya Mwezi Machi, 2023. Tuzo hizi ni ishara wazi kuwa TBC ina watumishi wenye weledi na ubunifu unaokonga hadhira katika tasnia ya habari ndani na nje ya nchi.

Kampuni ya Magazeti ya Serikali (TSN)

101. Mheshimiwa Spika,

Katika mwaka wa fedha 2022/23 Kampuni ya Magazeti ya Serikali (TSN) ilikadiria kukusanya kiasi cha Shilingi **16,506,945,000** kutoka kwenye vyanzo vyake vya mapato ambavyo ni mauzo ya matangazo, nakala za magazeti, uchapaji kibiashara, kodi za pango, ushauri katika tasnia ya Habari na majukwaa ya kibiashara. Hadi kufikia tarehe 30 Aprili, 2023 Kampuni imefanikiwa kukusanya kiasi cha **Shilingi 11,537,746,491.14** sawa na **asilimia 70** ya lengo.

102. Mheshimiwa Spika, Katika kuendeleza, kukuza, kuimarisha na kuanzisha biashara mpya, Kampuni imekuwa ikichukua hatua mahsusili kiwepo kuingia makubaliano ya maelewano (MoU) pamoja na mikataba na makampuni na Taasisi zingine. Makubaliano na mikataba hii ina malengo ya kupanua wigo wa biashara wa kampuni ili kuongeza vyanzo vya mapato na kuiwezesha kumudu gharama za uendeshaji. Jumla ya mikataba saba ilisainiwa na MoU nne zilijadiliwa na kuafikiwa kwa ajili utekelezaji.

103. Mheshimiwa Spika, Kampuni imeendelea na uchapaji wa kibiashara kwa kutumia mtambo wake mdogo wa kidijitali na pia kwa kutumia wachapaji binafsi (outsourcing) pale ilipopata kazi kubwa za uchapaji ambazo zilihitaji mashine kubwa. Moja ya kazi kubwa kwa kipindi hiki ilikuwa ni machapisho ya Sensa ya Watu na Makazi iliyofanyika tarehe 23 Agosti, 2022. Kazi nyingine ni pamoja na zile

za Mahakama, Wizara ya Kilimo, Mfuko wa Mawasiliano kwa Wote (UCSAF) na Mamlaka ya Bandari Tanzania ambazo kwa pamoja zimewesha Kampuni kuingiza zaidi ya **Shilingi bilioni 5**. Kazi za uchapaji kwa ujumla zimeonyesha matumaini makubwa ya mapato kutohata na mwitikio chanya wa wateja.

104. Mheshimiwa Spika, kupitia magazeti ya Daily News, HabariLEO na Habari Mtando (Daily News Digital), Kampuni iliendelea kutekeleza Mpango wake mahususi - "Editorial Transformational Plan' kwa kuandika habari za kina za uchambuzi zeny sauti za Mamlaka pamoja na Wananchi. Iliongeza sauti za wananchi/wanufaika wa miradi ya kimkakati inayotekelawa na Serikali hasa katika maeneo ya mafanikio, faida na matarajio. Aidha, iliongeza pia sauti za wachambuzi na wataalamu kuelezea umuhimu wa Miradi, Sera na Mipango inayotekelawa na Serikali. Vilevile, ubunifu katika utengenezaji wa kurasa zake kwa kuwa na 'infographics' na takwimu ili kutoa tafsiri halisi kwa habari zake, hii ikiwa ni pamoja kuweka mkazo kwenye habari zeny takwimu na majawabu kwa changamoto za wananchi kwa kuhusisha mamlaka, wachambuzi na wataalamu katika Sekta zote.

105. Mheshimiwa Spika, kufuatia maboresho ya tovuti za habari za TSN, watu takriban milioni 19 wametembelea tovuti za TSN katika

kipindi hiki ikilinganishwa na watu **milioni 12.4** waliotembelea tovuti hizo katika Januari na Juni, 2022. Vilevile, katika majukwaa ya mtandaoni, idadi ya watu walioona na kusoma habari ilifikia **milioni 380** kufikia mwezi Aprili, 2023 kutoka watu **milioni 324.3** mwezi Juni, 2022. Katika kipindi hiki, Kampuni imeanza utaratibu wa kuchapisha habari za kina mtandaoni (*Exclusive In-depth Reports*) zinazoandikwa kwa Kiswahili na Kiingereza ambazo huambatana na picha kadhaa na sauti ya mtu anaesoma habari yenye.

Kwa utaratibu huu, msomaji hana haja ya kusoma bali anaweza kubonyeza kitufe na akaweza kusikia habari yote ikisomwa. Wasomaji wanaweza kuendelea na shughuli nyingine huku wakiendelea kupata habari kwa njia ya sauti. Vilevile, TSN imeanza kufanya vipindi vya mahojiano ya moja kwa moja na viongozi wa Serikali ili kuongeza nafasi ya viongozi kuzungumza na wananchi na pia kupata mrejesho kutoka kwa wananchi. Vipindi hivi vinarushwa kupitia majukwaa ya mtandaoni na pia kuchapishwa katika magazeti ya Daily News na HabariLEO.

106. Mheshimiwa Spika, TSN pia ilihabarisha umma kupitia matoleo maalumu yaliyoandalishi kutohata na ziara za Kitaifa/ Kimataifa za Rais wa Jamhuri wa Muungano wa Tanzania Mheshimiwa Dkt. Samia Suluhu Hassan na Rais wa Zanzibar

Mheshimiwa Dkt. Hussein Ali Mwinyi; maonyesho ya **45** ya Biashara ya Kimataifa Sabasaba, kumbukumbu ya Miaka 23 ya Kifo cha Baba wa Taifa, Mwl. Julius Nyerere, Miaka 61 ya Uhuru, miaka 59 ya Mapinduzi ya Zanzibar, Mikutano ya Bunge la Jamhuri ya Muungano wa Tanzania na la Baraza la Wawakilishi.

Mfuko wa Mawasiliano kwa Wote (UCSAF)

107. Mheshimiwa Spika, katika mwaka wa fedha 2022/23, UCSAF ilipanga kukusanya kiasi cha **Shilingi 34,760,583,156** kutoka katika vyanzo vyake nya mapato, ambavyo ni Ruzuku toka Serikalini, Tozo ya huduma, ruzuku toka TCRA na fedha kutoka kwa Wadau wa Maendeleo. Kufikia tarehe 30 Aprili, 2023, UCSAF ilifanikiwa kukusanya **Shilingi 31,127,404,082** sawa na asilimia **89.5** ya makadirio ya mwaka.

Miradi ya kufikisha huduma za mawasiliano ya simu vijiji

108. Mheshimiwa Spika, katika mwaka wa Fedha 2022/23, UCSAF iliendelea na mradi wa kufikisha huduma za mawasiliano kwa kujenga minara katika kata **364** zenyet vijiji **715** na wakazi **4,062,237**. Mpaka kufikia tarehe 30 Aprili, 2023, ujenzi wa minara katika Kata **295** zenyet vijiji **616** ulikamilika na wakazi **3,368,738** wanapata huduma za mawasiliano. Aidha, ujenzi wa minara katika Kata **69** zilizobaki unaendelea ambapo watoa huduma wako katika

hatua mbalimbali za utekelezaji na inatarajia kufikia mwezi Juni, 2023 utakamilika.

Mradi wa Kupeleka Huduma za Mawasiliano Zanzibar

109. Mheshimiwa Spika, katika mwaka wa fedha 2022/23, Serikali kupitia UCSAF iliendelea kutekeleza mradi wa kufikisha huduma za mawasiliano katika maeneo **42** Zanzibar. Kupitia mradi huu minara **42** imejengwa katika Shehia 38 zilizoko Pemba na Unguja na kukamilika na kuzinduliwa tarehe 26 Oktoba, 2022 na Mheshimiwa Dkt. Hussein Ali Mwinyi, Rais wa Zanzibar na Mwenyekiti wa Baraza la Mapinduzi, hivyo kufanya eneo lote la Zanzibar kuwa na mawasiliano ya simu..

Mradi wa Kuongeza Uwezo wa Minara ya Simu

110. Mheshimiwa Spika, ili kuongeza matumizi ya intaneti nchini kama ilivyoainishwa katika Ilani ya Uchaguzi ya Chama cha Mapinduzi ya mwaka 2020-2025, Serikali kupitia UCSAF imendelea kutekeleza mradi wa kuiongezeza uwezo (upgrade) minara 227 iliyokua katika teknolojia ya 2G pekee ili iweze kutoa pia huduma ya intaneti kwa kiwango cha 3G na 4G. Minara 176 imekwisha ongezewa nguvu na minara **51** iliyobaki utekelezaji wake unaendelea ambapo unatarajiwa kukamilika mwezi Juni, 2023.

Mradi wa Kupeleka Vifaa Vya TEHAMA Mashulenii

111. Mheshimiwa Spika, Serikali kuititia UCSAF iliendelea kutekeleza mradi wa kupeleka vifaa vya TEHAMA katika shule za umma **150** kwa ajili ya kukuza matumizi ya TEHAMA katika shule hizo. Katika utekelezaji wa mradi huu kila shule itapata Kompyuta **5**, Printa moja na Projekta moja. Mpaka kufikia tarehe 30 Aprili, 2023, Serikali kuititia UCSAF imekamilisha manunuzi ya awamu ya kwanza ya kompyuta **650** kati ya kompyuta **950** pamoja na Projekta. Aidha ununuzi wa Printer **150** umekamilika na zinatarajiwaa kupokelewa kutoka kwa wazabuni mwishoni mwa mwezi Mei, 2023. Kwa upande wa ununuzi wa Komputya **300** zilizobaki mzabuni amepatikana na anatarajiwaa kukabidhi kompyuta hizo UCSAF ifikapo mwishoni mwa mwezi Mei, 2023 na baadae kukabidhiwa katika shule zilizokusudiwa.

112. Mheshimiwa Spika, UCSAF imendelea kutekeleza mradi wa kupeleka vifaa vya TEHAMA vya kujifunzia kwa shule za watoto wenye mahitaji maalum. Kupitia mradi huu shule nane zitapewa vifaa vya TEHAMA kulingana na mahitaji yao. Shule hizo zitakazonufaika ni pamoja na Shule ya Sekondari ya Mpwapwa (Mpwapwa-Dodoma), Sekondari ya Mkolani (Mwanza), Sekondari ya Kashaulili (Mpanda-Katavi), Sekondari ya Morogoro (Morogoro), Sekondari ya Shinyanga (Kishapu-Shinyanga),

Sekondari ya Wavulana Songea (Songea), Sekondari ya Kazima (Tabora) na Sekondari ya Haile Selassie (Mjini Magharibi). Hadi kufikia tarehe 30 Aprili, 2023 vifaa husika vilikwishapokelewa tayari kukabidhiwa shule hizo.

113. Mheshimiwa Spika, Serikali imetekeleza mradi Kutoa vifaa **250** vya TEHAMA kwa ajili ya kuboresha huduma za Posta. Mradi huu unatekelezwa kwa kushirikiana na Shirika la Posta Tanzania (TPC). Hadi sasa, Serikali imetangaza zabuni ya kuleta vifaa vya TEHAMA (**250** barcode scanners) na vifaa husika vitawasili mwezi Mei, 2023.

Mradi wa Kuboresha Huduma za Utangazaji Katika Mikoa Saba

114. Mheshimiwa Spika, UCSAF ilipanga kuboresha huduma za utangazaji hususani kwa redio jamii zilizopo katika maeneo mbalimbali nchini. Kwa kuanzia UCSAF imeanza utekelezaji wa mradi huu katika maeneo saba. Lengo la mradi huu ni kuzisaidia redio jamii zilizopo katika Halmashauri zetu kuweza kuongeza usikivu ili Watanzania waliopo katika maeneo hayo waweze kupata habari za kijamii na kiuchumi kwa wakati. Utekelezaji wa mradi umeshaanza. Maeneo yatakayonufaika na mradi huu ni Halmashauri ya Wilaya ya Kasulu, Kondo, Mbulu, Same, Kilindi, Rufiji na Mtama.

Miradi ya Kuboresha Usikivu wa Redio ya Taifa TBC

115. Mheshimiwa Spika, Kutokana na changamoto iliyokuwepo ya usikivu wa Redio ya Taifa (TBC) kwa baadhi ya maeneo nchini hususani maeneo ya mipakani mwa nchi, UCSAF kwa kushirikiana na Shirika la Utangazaji la Taifa (TBC) imeanza mradi wa kujenga na kuboresha miundombinu ya kurushia matangazo na studio za redio ya Taifa ili kuongeza ubora wa matangazo. Maeneo ambayo miradi imekamilika ni pamoja Ngorongoro Mkoani Arusha na Mlele Mkoani Katavi. Aidha, ujenzi unaendelea katika vituo vya Kyela Mkoani Mbeya, Makete Mkoani Njombe, Mbinga Mkoani Ruvuma, Uvinza Mkoani Kigoma, Lushoto Mkoani Tanga pamoja na Kyerwa mkoani Kagera.

Mafunzo ya TEHAMA kwa Walimu

116. Mheshimiwa Spika, Katika Mwaka wa Fedha 2022/23, Serikali kupitia UCSAF imetoa mafunzo ya TEHAMA kwa jumla ya Walimu **635** katika vituo vya Chuo Kikuu cha Dodoma (UDOM), Taasisi ya Teknolojia ya Dar es Salaam (DIT) na Chuo Kikuu cha Sayansi na Teknolojia cha Mbeya (MUST). Kati ya walimu **635** walimu **576** walitoka Tanzania Bara na walimu **59** walitoka Zanzibar. Lengo la mradi huu wa mafunzo ya TEHAMA ni kuwajengea uwezo Waalimu kuhusu matumizi ya Teknolojia ili wawe na ufahamu na uelewa katika taaluma ya TEHAMA ili

waweze kufundisha wanafunzi. Katika mafunzo hayo ya TEHAMA Waalimu hupata fursa ya kujifunza matumizi ya vifaa hivi vya TEHAMA ikiwa ni pamoja na namna ya kuvifanyia matengenezo ya msingi vifaa vya TEHAMA yaani "Basic troubleshooting skills" vinapopata hitilafu ndogo ndogo.

Mradi wa Ujenzi wa Kituo cha TEHAMA Zanzibar

117. Mheshimiwa Spika, Serikali kupitia UCSAF ilikamilisha ujenzi wa kituo kimoja cha TEHAMA katika eneo la Fumba, Mkoa wa Mjini Magharibi Wilaya ya Mjini, ambapo ujenzi wa kituo ulikamilika na kuzinduliwa tarehe 26 Oktoba, 2022 na Mheshimiwa Dkt. Hussein Ali Mwinyi, Rais wa Zanzibar na Mwenyekiti wa Baraza la Mapinduzi. Kukamilika kwa kituo hiki kumefanya Wilaya zote 11 zilizopo Pemba na Unguja kila moja kuwa na kituo cha TEHAMA. Vituo hivi vinasaidia kutoa mafunzo ya TEHAMA na huduma za intaneti kwa wananchi.

Mradi wa mawasiliano kupitia Mradi wa Tanzania ya Kidijitali.

118. Mheshimiwa Spika, Katika kuhakikisha Watanzania wote wanapata huduma za mawasiliano, Serikali imetenga fedha kiasi cha Dola za Marekani **Milioni 30** kwa ajili ya kupeleka huduma za mawasiliano katika maeneo **763** pamoja na kuongeza nguvu za minara kutoka

teknolojia ya 2G hadi kuwa na teknolojia ya 3G/4G. Mpaka kufikia tarehe 30 Aprili, 2023, yafuatayo yamefanyika:- zabuni ilitangazwa tarehe 24 Oktoba, 2022 na kurejeshwa tarehe 31 Januari, 2023 kufuatiwa na tathmini, Idhini ya Benki ya Dunia kutolewa ambapo mpaka sasa jumla ya minara **758** itajengwa kupitia mradi huu wa Tanzania ya Kidijitali. Aidha, sehemu ya kwanza ya mradi huo ambayo ni kuongezea nguvu minara **488** ili kutoa huduma kwa kiwango cha 2G/3G/4G zabuni ilitangazwa wiki ya mwisho ya mwezi Agosti, 2022 ambapo taarifa ya tathmini ilishawasilishwa Benki ya Dunia na idhini ya kuendelea na utekelezaji wa mradi kutolewa kwa ujenzi wa minara **304**.

Uanzishwaji wa Vituo vya Wazi vya Intaneti

119. Mheshimiwa Spika, Serikali kupitia UCSAF iliendelea kutekeleza mradi wa kufunga mtandao wa intaneti katika maeneo sita ya wazi ili kuongeza na kuhamasisha matumizi ya mtandao wa intaneti nchini. Maeneo yaliyoainishwa na kufaidika na mradi huu ni pamoja na Chuo cha Maendeleo ya Jamii cha Lungemba (Mafinga), eneo la Nyerere Square (Dodoma), Ndaki ya Habari na Elimu

Angavu (CIVE, Chuo Kikuu cha Dodoma), Soko la Tabora (Tabora), Kiembesamaki (Unguja) na Soko la Buhongwa (Mwanza). Hadi kufikia tarehe 30 Aprili, 2023, mradi umekwisha kukamilika katika vituo vyote **6** na kuanza kutoa huduma.

Mradi wa Tiba Mtandao (Telemedicine)

120. Mheshimiwa Spika, UCSAF inatekeleza mradi wa Tiba Mtandao. Ikiwa ni mwendelezo wa jitihada za Serikali kuziunganisha hospitali za Mikoa kwenye mfumo wa tiba na Hospitali Taifa ya Muhimbili (MNH) na Taasisi ya Mifupa ya Muhimbili (MOI). Serikali imepanga kuziunganisha Hospitali za Rufaa za Mnazi Mmoja iliyopo Unguja na Hospitali ya Rufaa ya Abdalla Mzee iliyopo Pemba. Mkataba na mkandarasi wa Taasisi ya Teknolojia ya Dar es Salaam (DIT) umeshatiwa saini na manunuzi ya vifaa vya TEHAMA yamekamilika. Vifaa vya TEHAMA vimeshafungwa katika hospitali hizo mbili na kuunganishwa kwenye mfumo wa Tiba Mtandao. Kwa sasa wataalamu wanaendelea na kuunganisha mfumo wa kusafirisha picha (PACS) pamoja na kuunganisha machine za X-ray.

Tume ya TEHAMA (ICTC)

121. Mheshimiwa Spika, Tume ya TEHAMA ilikadiria kukusanya jumla ya **Shilingi 5,468,105,000** zikiwa ni mgao kutoka Serikalini na makusanyo kutoka vyanzo vya Tume. Hadi kufikia tarehe 30 Aprili, 2023 Tume ilifanikiwa kukusanya kiasi cha **Shilingi 1,854,358,184.61** sawa na asilimia 35 ya makadirio ya mwaka.

122. Mheshimiwa Spika, katika kuendeleza ubunifu katika TEHAMA nchini, Tume imeendelea na uratibu wa programu ya kukuza kampuni changa za TEHAMA (ICT Startups) ili kuwezesha bidhaa za TEHAMA kuingia katika soko na kuchangia katika kukuza uchumi na kutengeneza ajira kwa vijana. Tume imewezesha kampuni changa tisa kuanza kutoa huduma na kampuni hizo ziko katika hatua ya mwisho ya ukuzaji ili ziweze kuingia sokoni. Kampuni hizo ni Scancode (ina mfumo wa kutambua uhalali wa bidhaa kupitia bar code endapo ni halali au imeghushiwa), Kimbweta, Seto, TSSFL, Seluu, Angaza Directory, Niajiri, Ngasmake na Soshub. Aidha, mkutano wa kisekta wa mjadala kuhusu ubunifu katika utengenezaji wa Sera ya Bunifu za TEHAMA (Innovative Policy Making Dialogue) umefanyika ambapo wadau **106** walishiriki mjadala huu.

123. Mheshimiwa Spika, katika kukuza TEHAMA nchini, Tume imewezesha wabunifu na wadau wa bidhaa za TEHAMA kuonyesha bidhaa zao katika Kongamano la mwaka la

TEHAMA liliofanyika Zanzibar mwezi Oktoba, 2022. Kongamano hili lili Shirikisha wawekezaji na wadau wa TEHAMA kutoka ndani na nje ya nchi wapatao **1,200** ikilinganishwa na wadau **800** walishiriki katika Kongamano la mwezi Agosti, 2021 lili ofanyika Jijini Arusha. Ongezeko hili linadhihirisha kuwa matumizi na uwekezaji katika TEHAMA ni mkubwa na unachangia kukuza uchumi kwa kasi. Kampuni **12** za wabunifu wa TEHAMA zilipata Tuzo ya mwaka ya TEHAMA katika kongamano hili. Kampuni na wabunifu hao ni Mapindzi, Midtec Engineering Company, Atlas, Silabu, Seto, Niajiri, Agripoa, Mzinga Mtandaoni, Hack IT, Bizzyn, Smart Girls na Lyfplus. Kampuni hizi zitasaidiwa kupata mikopo isiyo na riba ili ili kukuza bidhaa zao.

124. Mheshimiwa Spika, kupitia Kongamano la TEHAMA, Tume imeingia makubaliano ya uwezeshaji katika TEHAMA na mashirika na taasisi mbalimbali za ndani na nje kama ifuatavyo:-

- i) Tume ya TEHAMA na CRDB wameingia makubaliano ya kuendeleza Wabunifu wa Kampuni ndogondogo za TEHAMA kupitia programu ya Imbeju, ambapo kiasi cha Shilingi bilioni 5 imetolewa kama mtaji wa uwezeshaji kampuni changa za TEHAMA kwa mwaka 2023 na kiasi hiki kitakuwa kinatolewa kila mwaka;

i) Tume ya TEHAMA na CRDB wameingia makubaliano ya kuendeleza Wabunifu wa Kampuni ndogondogo za TEHAMA kuitia programu ya Imbeju, ambapo kiasi cha **Shilingi bilioni 5** imetolewa kama mtaji wa uwezeshaji kampuni changa za TEHAMA kwa mwaka 2023 na kiasi hiki kitakuwa kinatolewa kila mwaka;

ii) Tume ya TEHAMA na UNCDF imeingia makubaliano ya utekelezaji wa Mwongozo wa wabunifu katika TEHAMA (ICT Regulatory Sandbox Framework);

iii) Tume ya TEHAMA na UNDP zimeingia makubaliano ya kuibua na kuendeleza kampuni changa za TEHAMA (ICT Startups);

iv) Tume ya TEHAMA kwa kushirikiana na taasisi isiyo ya kiserikali ya Digital Opportunity Trust - DOT zimeingia makubaliano katika kuwezesha vijana kushiriki katika fursa zitokanazo na maendeleo ya kidijitali;

v) Serikali ya Tanzania kuitia Tume ya TEHAMA imefanya mashirikiano na nchi ya Estonia katika suala la Tafiti na utafiti utafanyika ili kuandaa "Digital Transformation Road Map" inayolenga kuongeza mchango wa sekta binafsi katika uchumi wa kidijitali;

vi) Tume ya TEHAMA na UNESCO zimesaini mkataba wa ushirikiano kwenye kufanya utafiti

unaotathmini maendeleo ya intaneti Tanzania; na

vii) Tume ya TEHAMA na Aron Group yenye makao makuu nchini Korea Kusini zimesaini mkataba wa ushirikiano wa uendelezaji wa ubunifu TEHAMA katika huduma za kifedha (ICT Startup – payment solutions).

125. Mheshimiwa Spika, Tume imeendelea kusajili Wataalam wa TEHAMA nchini kwa lengo la kuwatambua na kuwaendeleza. Hadi kufikia tarehe 30 Aprili, 2023 wataalam wapya wa TEHAMA 554 walisajiliwa ikilinganishwa na wataalam **546** waliokuwa wamesajiliwa kwa kipindi kama hiki katika mwaka wa fedha 2021/22. Idadi ya usajili imeongezeka kwa **asilimia 1.5.** Hadi sasa idadi ya wataalam wa TEHAMA waliosajiliwa nchini ni **1,515.** Tume ya TEHAMA inaendelea kufanya uchambuzi ikiwemo kukusanya maoni ya wadau na wataalamu wa TEHAMA nchini kuona uwezekano wa Serikali kuweka utaratibu wa kisheria utakaohamasisha zaidi wataalamu wa TEHAMA kujisajili pamoja na kuongeza ufanisi wa usajili na uendelezaji wa wataalamu wa TEHAMA nchini. Hatua hii inalenga kuiwezesha Tanzania kuwa na wataalamu wa kuaminika, wenye weledi na utaalamu unaokidhi mahitaji ya uchumi wa kidijitali.

126. Mheshimiwa Spika, Tume limeendelea kuratibu mafunzo ya utaalam wa TEHAMA kwenye maeneo yenye uhitaji kulingana na Mapinduzi ya Nne ya Viwanda na ongezeko la uhitaji wa matumizi ya Teknolojia kwenye uchumi wa Tanzania. Kwa kipindi kinachoishia Mwezi Aprili, 2023, wataalam **16** walishiriki mafunzo yaliyotolewa katika maeneo ya Big Data Analytics and Cybersecurity Specialist Maeneo yanayopewa vipaumbele katika mpango ujao wa mafunzo ni: Artificial Intelligence, Big Data Analytics, Cybersecurity, Cryptography, Cloud Computing, Blockchain, Computer Forensics, Software Development, Mobile Application Development, Robotics, pamoja na ICT Project Management. Aidha, Tume ya TEHAMA imekuwa ikishirikiana na Tume ya Vyuo Vikuu (TCU) kuhakikisha mitaala mipya ya TEHAMA au ile inayohuishwa inajumuisha maeneo ya kitaalamu ya kipaumbele na yenye uhitaji mkubwa katika soko la uchumi wa kidijitali ndani na nje ya nchi.

127. Mheshimiwa Spika, Tume ya TEHAMA kwa kushirikiana na vyuo vya elimu ya juu vya Dar es Salaam (UDSM), Chuo cha Kilimo Cha Sokoine (SUA), Chuo Kikuu cha Zanzibar (SUZA), Chuo Kikuu cha Ushirika Moshi (MoCU) na Chuo Kikuu cha Ardhi (ARU) imesaini Hati ya Makubaliano na Chuo cha Turku (UTU) kilichopo Finland kwa ajili ya kuanzisha Kituo cha Uhimilivu (Resilience Academy) hapa nchini.

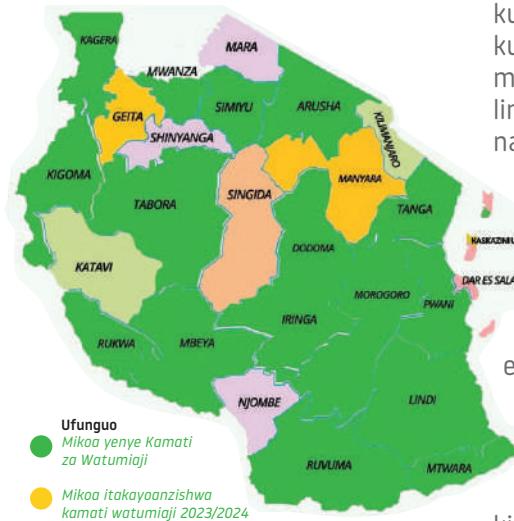
Kituo hiki kitasaidia katika kujenga uwezo na kuongeza ujuzi katika masuala ya TEHAMA hususani sekta ya elimu, tafiti, uendelezaji wa miji, mazingira na uhifadhi wa takwimu za TEHAMA.

Baraza la Ushauri la Watumiaji wa Huduma za Mawasiliano Tanzania (TCRA CCC)

128. Mheshimiwa Spika, Baraza limeendelea kutekeleza majukumu yake ya kuwakilisha maslahi ya watumiaji wa huduma za mawasiliano kwa kufanya mashauriano na wadau ikiwemo Serikali, Mamlaka ya Mawasiliano na Watoa huduma. Hadi kufikia tarehe 30 Aprili, 2023 Baraza limepokea kiasi cha **Shilingi 710,000,000** sawa na **asilimia 100** ya tingo la bajeti la **Shilingi milioni 710** toka Mamlaka ya Mawasiliano Tanzania. Chanzo kikuu cha fedha za uendeshaji wa Baraza ni tingo la bajeti kutoka Mamlaka ya Mawasiliano Tanzania.

129. Mheshimiwa Spika, Baraza limeendelea kutekeleza jukumu lake la kuanzisha Kamati za Watumiaji na kushauriana nazo. Katika kipindi cha Mwaka wa Fedha 2022/23 Baraza limeanzisha Kamati za Watumiaji katika Mikoa ya Simiyu, Ruvuma na Pwani na kufanya Kamati zilizoanzishwa hadi mwezi Aprili, 2023 kuweza kufikia 18. Baraza limeendelea kushauriana na Kamati za watumiaji katika mikoa ya Arusha, Tanga, Morogoro, Mbeya, Kigoma, Tabora, Rukwa Iringa, Mwanza,

Kagera, Mtwara, Lindi, Mjini Magharibi, Dodoma na Kusini Pemba. Aidha, Baraza limeendelea kuzijengea uwezo Kamati za Watumiaji kutekeleza majukumu ya kutoa elimu, kuhamasisha na kupokea maoni ya watumiaji kwa lengo la kupunguza changamoto za watumiaji na kuboresha huduma za mawasiliano.

130. Mheshimiwa Spika, Baraza limeendelea kutekeleza jukumu lake la kupokea na kusambaza taarifa muhimu zinazohusu masuala ya watumiaji kuptitia mikutano na wawakilishi wa watumiaji kutoka makundi ya watu wenye mahitaji maalum, wajasiriamali, wanawake, vijana, viongozi wa dini, Serikali za Mitaa na Waandishi wa Habari katika

Mikoa tisa ambayo ni Simiyu, Pwani, Ruvuma, Dar es Salaam, Mjini Magharibi - Zanzibar, Lindi, Tabora, Mbeya na Dodoma.

131. Mheshimiwa Spika, Baraza kuptitia vyombo vyaya habari ikiwemo; radio, magazeti, blogu, runinga, tovuti na kurasa za mitando ya kijamii limeendelea kutoa elimu, kuhamasisha na kupokea maoni kutoka kwa watumiaji. Hadi kufikia mwezi Aprili, 2023 Baraza limeendesha vipindi 13 kuptitia radio na runinga kwa lengo la kuelimisha, kuhamasisha na kuhabarisha watumiaji wa huduma za mawasiliano kuhusu fursa mbalimbali zilizo katika sekta na njia bora ya kutumia huduma za mawasiliano. Aidha, Mfumo wa e-mrejesho umetumika kupokea maoni ikiwa ni pamoja na changamoto za watumiaji pamoja na kutoa mrejesho kwa watumiaji. Kurasa za Mitando ya kijamii ya Facebook, Instagram na Twitter zimehuishwa kwa kuwekwa taarifa mbalimbali za kuelimisha na kuhamasisha na kufikia watumiaji takriban **5,568,023**. Aidha, Baraza linaendelea kukamilisha utengenezaji wa Programu Tumizi (Mobile application) itakayowasaidia watumiaji kujua na kuhakiki taarifa za matumizi ya data na kuwasilisha malalamiko endapo hawataridhika na taarifa za matumizi yao.

MPANGO NA MAKADIRIO YA MAPATO NA MATUMIZI YA FEDHA KWA MWAKA WA FEDHA 2023/24

D.

MPANGO NA MAKADIRIO YA MAPATO NA MATUMIZI YA FEDHA KWA MWAKA WA FEDHA 2023/24

Makadirio ya Mapato ya Wizara

132. Mheshimiwa Spika, katika Mwaka wa Fedha 2023/24, Wizara ya Habari, Mawasiliano na Teknolojia ya Habari (Fungu 68) inakadiria kukusanya kiasi cha **Shilingi 150,700,000,000** ambazo zitatokana na mauzo ya huduma za Mkongo wa Taifa wa Mawasiliano, tozo itokanayo na kuongeza salio la simu, usajili wa Magazeti, ada ya mwaka ya Magazeti, vitambulisho vya Waandishi wa Habari na machapisho ya picha, mabango na majarida.

Malengo Ya Bajeti Ya Wizara Ya Habari, Mawasiliano Na Teknolojia Ya Habari

133. Mheshimiwa Spika, Wizara yangu inasimamia Mapinduzi ya Kidijitali yanayowezeshwa na TEHAMA na pia kuimarisha mfumo wa kupashana habari kwa kusimamia uhuru wa vyombo vya habari nchini. Mapinduzi ya Kidijitali ndio yanayoweka Msingi

wa kulipeleka Taifa kwenye Uchumi wa Kidijitali unaowezeshwa na kuendeshwa na TEHAMA.

Ili kuwezesha mageuzi na mapinduzi haya kwenye Sekta zote za Uchumi na Kijamii, Wizara imepanga kufanya mabadiliko na maboresho makubwa kwenye Sekta ili kuendana na mageuzi kwa kuharakisha uendelezaji na usimamiaji miundombinu ya TEHAMA, Mawasiliano, Posta na Habari. Baadhi ya miundombinu hiyo ni Mkongo wa Taifa wa Mawasiliano, anwani za makazi, mitambo ya utangazaji kwa lengo la kuchoea mfumo mpya wa uendeshaji wa uchumi wa kidijitali. Vilevile, kufanya mapinduzi kwenye Taasisi za Sekta; kuimarisha mashirikiano na Sekta binafsi, kuendeleza tafiti na ubunifu kwenye masuala ya TEHAMA, kuwajengea uwezo watumishi kuendana na mapinduzi haya, kuwezesha Sekta nyingine kuelekea kwenye mapinduzi ya kidijitali na kuweka mazingira ya kuimarisha uhuru wa vyombo vya habari. Aidha, Wizara imekusudia kufanya mageuzi kwenye taasisi zake ili ziweze kutoa huduma zake kwa ufanisi zaidi. Shughuli nyingine zitakazotekelawa ili kuharakisha mapinduzi ya kidijitali na kuboresha mazingira ya wanahabari na vyombo vya habari katika maeneo yafuatayo:

Eneo la Habari – MAELEZO

134. Mheshimiwa Spika, katika Mwaka wa Fedha 2023/24, Wizara imepanga kutekeleza majukumu yafuatayo:

- (i) Kufanya mapitio ya Sera ya Habari na Utangazaji ya mwaka 2003 ili kuifanya iendane na mabadiliko katika Sekta ya Habari;
- (ii) Kuendelea kutekeleza Sheria ya Huduma za Habari ya mwaka 2016 na Kanuni zake za mwaka 2017.
- (iii) Kuratibu utungaji wa Sheria ya Shirika la Utangazaji Tanzania (TBC);
- (iv) Kuanzisha redio ya Afrika itakayotangaza kwa lugha ya Kiswahili kwa lengo la kuhimiza matumizi ya Kiswahili na kujenga umoja wa Afrika;
- (v) ukusanya na kusambaza habari ikiwemo kuisemea Serikali kuhusu utekelezaji wa Sera, Mikakati, Programu na Miradi inazotekeleza;
- (vi) Kuanzisha vyombo vilivyotajwa katika Sheria ya Huduma za Habari ya mwaka 2016 ambavyo ni Bodi ya Ithibati ya Wanahabari, Baraza Huru la Habari na Mfuko wa Mafunzo kwa Wanahabari;

(vii) Kuchapa nakala **12,794** za Picha za Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania, nakala **12,794** za Picha za Baba wa Taifa Mwl. Julius K. Nyerere, nakala **4,000** za Jarida la Nchi Yetu na nakala **2,000** za Bango la Baraza la Mawaziri (Cabinet posters);

(viii) Kuchapa na kutoa leseni 50 za magazeti na vitambulisho 1,000 vya Waandishi wa Habari nchini;

(ix) Kutoa miongozo ya mfumo bora wa taasisi za Serikali kutoa taarifa kwa umma na kufanya tathmini ya utendaji wa kila taasisi katika kutoa Taarifa kwa Umma;

(x) Kusimamia utekelezaji wa Sera ya Habari na Utangazaji ya mwaka 2003 kuhakikisha maadili na uzingatiwaji wa Sheria katika Tasnia ya Habari;

(xi) Kuratibu m Kutano wa mwaka wa Maafisa Mawasiliano Serikalini;

(xii) Kuratibu Vyombo vya habari katika matukio mbalimbali ya kitaifa na ziara za viongozi Wakuu wa Kitaifa;

(xiii) Kuhamasisha Vyombo vya Habari vya nje katika kuitangaza Tanzania kwa kuandaa Makala fupi zenyet kuonesha shughuli mbalimbali za maendeleo nchini;

(xiv) Kuanza Utekelezaji wa Mkakati wa Taifa wa Mawasiliano (National Communication Strategy-NCS);

- (xv) Kuboresha Vipindi Maalum vya Ongea na Waziri;
- (xvi) Kujenga Studio maalum kwa ajili ya vipindi vya moja kwa moja vya Redio na Televisheni;
- (xvii) Kuratibu Kongamano la Pili la Maendeleo ya Sekta ya Habari ambalo litajadili maendeleo ya Sekta ya Habari na kuweka mikakati ya namna ya kusukuma maendeleo ya nchi; na
- (xviii) Kuratibu na kuandaa Siku ya Uhuru wa vyombo vya Habari Duniani, Siku ya Redio Duniani na Siku ya Haki ya Kupata Taarifa kwa kushirikiana na wadau. Maadhimisho haya huipa nafasi Serikali na wadau wa ndani na nje ya nchi kushauriana na kuweka mikakati ya kuhakikisha Uhuru wa Vyombo vya Habari na haki ya kupata taarifa sahihi vinaboresha.
- (ii) Kuratibu uimarishaji wa upatikanaji wa huduma za mawasiliano ya Simu na posta kote nchini;
- (iii) Kuanzisha utaratibu mahsuswa kugawa masafa kwa ajili ya Redio za Utangazaji za Kidijitali (Digital Sound Broadcasting)
- (iv) Kutekeleza Mkakati wa Kuimarisha Ushiriki wa Tanzania Kikanda na Kimataifa katika Sekta ya Mawasiliano ikiwa ni pamoja na kuratibu utekelezaji wa makubaliano na mikataba ya kimataifa katika Sekta ya Mawasiliano, pia kushiriki na kutoa michango kuwezesha maendeleo ya Sekta ya Mawasiliano Duniani;
- (v) Kuratibu utungwaji wa Sheria ya kuimarisha matumizi na kuhakikisha uendelevu wa Mfumo wa Anwani za Makazi;

Eneo la Mawasiliano

135. Mheshimiwa Spika, katika Mwaka wa Fedha 2023/24, Wizara imepanga kutekeleza majukumu yake kama ifuatavyo: -

- (i) Kufanya mapitio ya Sera ya Taifa ya Mawasiliano ya Simu ya mwaka 1997 na Sera ya Posta ya mwaka 2003;

- (ii) Kuratibu uanzishaji wa shughuli za Anga la Juu nchini ikiwemo kufanya maandalizi ya kurusha setelite katika kuwezesha urahisi na unafuu katika upatikanaji wa huduma za mawasiliano nchini na huduma nyingine;

(viii) Kuandaa Mpango wa Uwekezaji katika Sekta ya Mawasiliano (Sector Investment Profile);

(ix) Kuratibu utekelezaji wa Mradi wa Huduma Pamoja nchini kuongeza ufanisi katika upatikanaji na utoaji wa huduma za Serikali kwa Serikali, wananchi na wadau wengine kwa wakati na kwa gharama nafuu;

(x) Kusimamia utendaji wa taasisi zilizo chini ya Wizara pamoja na watoa huduma za mawasiliano ya simu na Posta; na

(xi) Kusimamia utekelezaji wa matokeo ya upembuzi yakinifu utakaowezesha biashara Mtandao (e-Commerce).

Eneo la Uendelezaji wa Mifumo na Huduma za TEHAMA

136. Mheshimiwa Spika, katika Mwaka wa Fedha 2023/24 Wizara ya Habari, Mawasiliano na Teknolojia ya Habari inatarajia kutekeleza majukumu yafuatayo:-

(i) Kuendelea na uratibu wa kutungwa kwa Sheria ya TEHAMA;

(ii) Kuendelea kuboresha Usimamizi na uanzishwaji wa Kampuni Changa za TEHAMA kwa kuboresha mazingira ya kisera, Kisheria na Kikanuni na kuweka miongozo stahiki;

(iii) Kuratibu na kuwezesha matumizi ya Mfumo wa Mikutano ya Video (video conference) kwa ngazi ya Wizara, Mikoa **26** na Halmashauri **185** nchini;

(iv) Kusimamia utekelezaji wa Mradi wa Tanzania ya Kidijitali (Digital Tanzania Program);

(v) Kusimamia uanzishwaji wa Vyuo viwili vya TEHAMA vya Nala na Kigoma ikiwa ni pamoja na uundaji wa mitaala na muundo wa utawala na kazi za Taasisi hizo;

(vi) Kuwaendeleza wataalam wa TEHAMA 20 kwenye programu za muda mrefu kwa ngazi ya uzamilli na wataalam **200** kwenye mafunzo ya muda mfupi kwenye maeneo yenye uhaba;

(vii) Kufanya mapitio ya Mkakati wa utekelezaji wa Sera ya Taifa ya TEHAMA ya mwaka 2016;

(viii) Kuratibu na kuandaa Mikutano miwili ya Kitaifa na Mikutano miwili ya Kimataifa ya TEHAMA;

(ix) Kuendeleza ushirikiano kati ya Serikali na taasisi binafsi ili kutumia bunifu za kidijitali zilizopo kwa ajili ya kuleta maendeleo katika sekta nyingine za kiuchumi;

(x) Kufanya tathmini ya uanzishwaji wa 'smart cities' katika Mikoa ya Dodoma, Arusha na Mbeya;

- (xi) Kusimamia utekelezaji wa Mkakati wa Taifa wa Uchumi wa Kidijitali;
- (xii) Kujenga mfumo wa takwimu wa kielektroniki kwa ajili ya taarifa za TEHAMA;
- (xiii) Kuimarisha Ushirikiano wa Kikanda na Kimataifa kwenye masuala ya TEHAMA;
- (xiv) Kuendelea na uratibu wa uendelezaji wa Mifumo ya Kitaifa nchini; na
- (xv) Kuandaa Mkakati wa kuboresha matumizi ya Tafiti za TEHAMA nchini.

Eneo la Miundombinu ya TEHAMA

137. Mheshimiwa Spika, katika Mwaka wa Fedha 2023/24 Wizara imepanga kutekeleza majukumu yafuatayo:-

- (i) Ukamilishaji wa shughuli za ujenzi wa Kilometra **1742** za Ujenzi wa Mkongo wa Taifa wa Mawasiliano;
- (ii) Kujenga Mikongo ya kuunganisha watumiaji ambao ni taasisi 50 kwenye maeneo ya uwekezaji, vituo vya afya na elimu ili kuharakisha Taifa kushiriki katika uchumi wa kidijitali;

(iii) Kuandaa Mpango wa Kitaifa wa maendeleo ya miundombinu ya TEHAMA (National ICT Infrastructure Development Plan);

(iv) Kusimamia utekelezaji wa Mkakati wa Kitaifa wa Brodibandi wenyewe kasi zaidi (National Broadband Strategy);

(v) Kuratibu ujenzi wa Kilometra mpya 1,600 za Mkongo wa Taifa wa Mawasiliano na kufikisha huduma ya Mkongo kwenye Wilaya nyingine 14;

(vi) Kuratibu utekelezaji wa mradi wa miundombinu ya mawasiliano ya simu, redio na televisheni vijijini;

(vii) Kutoa Elimu kwa Umma kuhusu umuhimu wa Miundombinu ya mtandao wenyewe kasi (broadband);

(viii) Kuratibu mafunzo kwa watumishi 72 wanaohusika na usimamizi wa miundombinu ya TEHAMA; na

(ix) Kuandaa mwongozo wa ujenzi na mfumo wa usimamizi wa miundombinu ya kitaifa ya TEHAMA.

138. Mheshimiwa Spika, katika Mwaka wa Fedha 2023/24 Wizara imepanga kutekeleza majukumu yafuatayo:-

- (i) Kuwezesha uanzishwaji wa Ofisi ya Tume ya Ulinzi wa Taarifa Binafsi;
- (ii) Kupitia Mkakati wa Kitaifa wa Usalama Mtandaoni (2018 - 2023) na kuandaa na kutekeleza Mkakati mpya wa Usalama Mtandao (2023 - 2028);
- (iii) Kusimamia utekelezaji wa Mkakati wa Elimu kwa Umma kuhusu Usalama Mtandao (2021/22 - 2025/26);
- (iv) Kusimamia ukamilishwaji na utekelezaji wa usimamizi wa Miundombinu Muhimu ya TEHAMA (Critical ICT Infrastructures - CII);
- (v) Kuimarisha muundo wa kiutawala na kiusimamizi wa ulinzi dhidi ya uhalifu wa mtandao nchini;
- (vi) Kuandaa sera, miongozo na taratibu za kumlinda mtoto mtandaoni dhidi ya ukatili na uhalifu wa mtandao (Child Online Protection);
- (vii) Kuimarisha uwezo wa wakaguzi wa ndani kufanya ukaguzi wa mifumo (Information Security Auditing capabilities);
- (viii) Kufanya mapitio ya Sheria, Kanuni na Miongozo ya usalama mtandao ili kuandaa Taifa kuwa katika mazingira mazuri ya Uchumi wa Kidijitali;
- (ix) Kufanya tathmini na usanifu wa ujenzi wa mifumo ya kiusalama (security surveillance system) kwa malengo ya kuanzishwa 'smart cities' kwa kuweka katika miji ya Dodoma, Arusha na Mbeya;
- (x) Kuratibu programu za kuwajengea uwezo wataalam wa Serikali ndani na nje ya nchi katika masuala ya usalama mtandao kwa kushirikiana na wadau; na
- (xi) Kuendelea kuimarisha usalama wa mitandao, kuongeza udhibiti wa matumizi ya taarifa binafsi na kupunguza uhalifu wa mitandao kwa kushirikiana na vyombo vya Usalama.

5G

MIRADI
ITAKAYOTEKELEZWA
NA WIZARA

MIRADI ITAKAYOTEKELEZWA NA WIZARA

139. Mheshimiwa Spika, Katika kuhakikisha Serikali inaharakisha kuwa na Jamii yenyе habari sahihi na iliyowezeshwa Kidigitali kwa Maendeleo ya Kiuchumi na Kijamii, Wizara inakusudia kutekeleza miradi tisa ikiwa na dhima ya Kuwezesha utoaji wa huduma za uhakika na za gharama nafuu za Habari, Teknolojia ya Habari, Mawasiliano ya simu na Posta kwa kuweka mazingira yanayokuza ubunifu katika kuibadilisha Tanzania kuwa na Uchumi wa Kidigitali, miradi hiyo ni:

I. Mradi wa Ujenzi wa Mkongo wa Taifa wa Mawasiliano

140. Mheshimiwa Spika, katika Mwaka wa Fedha 2023/24 Wizara imekadiria kutumia Shilingi **80,000,000,000** fedha za ndani kwa ajili ya kutekeleza kazi ya ujenzi wa Mkongo wa Taifa wa Mawasiliano. Fedha hizi zitatumika kukamilisha ujenzi wa Kilomita **1,600** za Mkongo na Vituo vipyta **15** vya kutolea huduma za Mkongo ili kuongeza wigo wa utoaji wa huduma za Mkongo wa Taifa wa Mawasiliano hadi ngazi za Wilaya nchini. Shughuli nyingine zitakazotekeliza kwenye Mradi huu ni:

- (i) Ujenzi wa Mikongo ya Mwisho (last mile connectivity) kwenye taasisi **50** za Kimkakati;
- (ii) Ujenzi wa mkongo kuitia Ziwa Tanganyika kuunganisha Tanzania na Jamhuri ya Demokrasia ya Kongo kiasi cha Kilomita **60**;
- (iii) Kuanza ujenzi wa Kituo cha Taifa cha Kuhifadhi Data Zanzibar na kufanya upembuzi yakinifu kwa ajili ya uanzishwaji wa Kituo cha Taifa cha Data Dodoma;
- (iv) Kuongeza udhibiti wa matumizi ya taarifa binafsi na kupunguza uhalifu wa mitandao kwa kushirikiana na Vyombo vya Ulinzi na Usalama;
- (v) Kuelimisha umma kuhusu Mkakati wa Usalama Mtandaoni; na
- (vi) Kukamilisha maandalizi ya Kanuni na kuanza kwa utekelezaji wa Sheria ya Ulinzi wa Taarifa Binafsi ya mwaka 2022.

II: Kuimarishe uwezo wa Taasisi katika Utekelezaji wa Majukumu

141. Mheshimiwa Spika, Mradi huu umelenga kuboresha na kuimarisha uwezo wa watalaan ndani ya Wizara katika matumizi ya TEHAMA katika utekelezaji wa majukumu ya kila siku, kutoa elimu kwa wananchi kutambua Uchumi wa Kidijitali unaowezeshwa na matumizi ya TEHAMA pamoja na matumizi sahihi na salama ya TEHAMA yanayozingatia Sheria, Taratibu na Kanuni.

Katika Mwaka wa Fedha 2023/24 **Shilingi 4,500,000,000** fedha za ndani zimetengwa kwa ajili ya utekelezaji wa mradi huu. Fedha hizo zimetengwa kwa ajili ya kutekeleza shughuli zifuatazo:-

(i) Kuendeleza watalaan wa Sekta na wa nje ya Sekta kwa kutoa mafunzo ya usimamizi na ufuatiliaji wa miradi ya TEHAMA na matumizi ya teknolojia mpya zinazoibukia kwenye sekta nyinginezo;

(ii) Kuwajengea uwezo waandishi wa Habari na Wahariri wa Vyombo vya Habari; iii) Kuboresha mazingira ya utendaji kazi kwa kununua vitendea kazi; na

(iv) Kuelimisha umma juu ya teknolojia mpya za kidijitali, kutoa elimu kwa umma kuhusu matumizi salama na yenye tija ya TEHAMA huku wakilinda haki za watoto, wanawake, makundi maalum na vijana.

III: Mfumo wa Anwani za Makazi

142. Mheshimiwa Spika, katika Mwaka wa Fedha 2023/24 Wizara imekadiria kutumia Shilingi **24,000,000,000** fedha za ndani kwa ajili ya kuendeleza na utekelezaji wa Mfumo wa Anwani za Makazi. Shughuli zitakazotekeliza ni:

(i) Kuhakiki taarifa zilizokusanywa wakati wa Operesheni Anwani za Makazi katika Halmashauri 80 na kuratibu uwekaji wa miundombinu ya Anwani za Makazi kwa kutumia fedha za ndani na za nje katika Mradi wa Tanzania ya Kidijitali;

(ii) Kuratibu uunganishaji wa mifumo ya taasisi nyingine kwenye mfumo wa NaPA na kuhimiza matumizi ya taarifa za mfumo huu ili kuharakisha utoaji huduma na kuongeza mapato ya Serikali;

(iii) Kuboresha programu tumizi ya NaPA kulingana na mahitaji ya watumiaji

(iv) Kuanza taratibu za kutungda sheria Mahsusini ya Anwani za Makazi ambayo itasimamia na kuongoza shughuli zote za utekelezaji wa Mfumo nchini;

(v) Kujenga uelewa kuhusu namna ya kusimamia, kuendeleza na kutumia mfumo wa anwani za makazi;

(vi) Kuratibu matumizi ya Mfumo wa Anwani za Makazi ya taasisi zinazotoa huduma kwa wananchi;

(vii) Kuratibu uanzishwaji wa maghala maalum ya kuhifadhi bidhaa, huduma ya ugomboaji na ushuru wa forodha ili kuwezesha biashara mtandao; na

(viii) Kuboresha Sera ya Posta ya Mwaka 2003.

IV: Ujenzi wa Kituo Kikuu na Vituo vidogo vya Kuendeleza Ubunifu katika TEHAMA

143. Mheshimiwa Spika, Mradi huu unalenga kuimarisha na kuendeleza ujuzi kwa wabunifu katika masuala ya TEHAMA nchini kwa lengo la kukuza vipaji na kuongeza wigo wa vijana kujiajiri katika shughuli mbalimbali za TEHAMA.

Kwa mwaka 2023/24 Shilingi **8,477,440,000** fedha za ndani zinaombwa kwa ajili ya kutekeleza shughuli zifuatazo:-

(i) Kusimamia ujenzi wa Kituo cha Kitaifa cha Kuendeleza Watalaam, Tafiti na Ubunifu wa TEHAMA jijini Dodoma na Chuo cha TEHAMA Kigoma;

(ii) Kuanzisha vituo atamizi vya TEHAMA katika vyuo vikuu vya umma na maeneo maalum ya kiuchumi kote nchini; na

(iii) Kujenga uwezo kwa wataalam 40 watakaosimamia programu za anga za juu.

**V: Mradi wa Tanzania
ya Kidijitali (Digital
Tanzania Project)**

144. Mheshimiwa Spika, Mradi wa Tanzania ya Kidijitali unalenga kuleta mabadiliko ya Kidijitali kwa kuwezesha maunganisho ya Kijiditali ya Kikanda na Kimataifa na hatimaye kukuza Uchumi wa Kidijitali. Matokeo ya mradi huu ni pamoja na kuongeza na kubuni ajira zitakazotokana na ubunifu wa TEHAMA, ukuzaji wa viwanda vidogo vidogo (SMEs na SMMEs); kukuza ustadi wa wataalamu wa ndani ya Serikali na waliopo nje ya Serikali; na kuongeza uwezo wa utoaji wa Huduma za Serikali kwa kuwezesha uwepo wa intaneti bora ya bei nafuu na ya uhakika kwa ajili ya matumizi ya Serikali ili kumnufaisha mwananchi.

145. Mheshimiwa Spika, katika Mwaka wa Fedha 2023/24 Wizara inakadiria kutumia kiasi cha Shilingi **35,176,500,000** ikiwa ni fedha za nje kwa ajili ya kutekeleza shughuli zifuatazo:-

(i) Kuanzishwa kwa Taasisi ya TEHAMA na vituo vya Ubunifu wa TEHAMA;

(ii) Kuanzishwa kwa vituo vitano vya kanda vya kusaidja kukuza Taaluma ya TEHAMA;

(iii) Utengenezaji wa Mfumo wa Kitaifa wa Usimamizi wa Taarifa za Takwimu za TEHAMA (NISMIS);

(iii) Utengenezaji wa Mfumo wa Kitaifa wa Usimamizi wa Taarifa za Takwimu za TEHAMA (NISMIS);

(iv) Kuunganisha Taasisi za Serikali kwenye mtandao mmoja (GoVNET);

(v) Usimikaji wa vituo vya Huduma Pamoja nchini;

(vi) Kujenga maabara tatu kwa ajili ya kufufua vifaa vya TEHAMA katika Mikoa ya Arusha, Dar es Salaam na Mwanza;

(vii) Kuboresha uwezo na Mifumo ya Vituo vya kuhifadhi Data nchini;

(viii) Kutekeleza Mkakati wa Mawasiliano wa Tanzania ya kidijitali;

(ix) Kutoa Elimu kwa Umma kuhusu matumizi bora ya teknolojia mpya za kidijitali; na

(x) Kujenga uwezo kwa wataalam wa TEHAMA 500 Serikalini.

VI: Mradi wa Kuendeleza Ubunifu na Utengenezaji wa Vifaa vya TEHAMA

146. Mheshimiwa Spika, Katika Mwaka wa Fedha 2023/24 Wizara inakadiria kutumia Shilingi **3,300,000,000** fedha za ndani kwa ajili ya kutekeleza Mradi wa Kuendeleza Ubunifu na Utengenezaji wa Vifaa vya TEHAMA. Fedha hizo zinaombwa kwa ajili ya kutekeleza shughuli zifuatazo:

(i) Ujenzi wa vituo vitatu vya Kanda vya watengenezaji wa bidhaa za TEHAMA;

(ii) Kuendelea na ujenzi wa kituo cha kuwezesha uanzishwaji wa kampuni changa za TEHAMA (ICT startups) cha Dar es Salaam (Soft center);

(iii) Kuendelea na programu ya mafunzo ya kuendeleza wataalam wa TEHAMA waliosajiliwa;

(iv) Kutengeneza mfumo jumuishi utakaounaganisha usajili na uendelezaji wa wataalam na wabunifu wa TEHAMA; na

(v) Kufanya tafiti za TEHAMA ili kuiwezesha nchi kupiga hatua katika matumizi ya teknolojia mpya za kidijitali katika mazingira ya Kitanzania.

VII: Mradi wa Upanuzi wa Usikivu kwa Shirika la Utangazaji Tanzania (TBC)

147. Mheshimiwa Spika, Mradi wa Upanuzi wa Usikivu kwa Shirika la Utangazaji Tanzania (TBC) unalenga kuboresha upanuzi wa usikivu wa Shirika nchi nzima. Kwa Mwaka wa Fedha 2023/24 Wizara inakadiria kutumia Shilingi **15,000,000,000** kwa ajili ya kutekeleza shughuli zifuatazo:

(i) Kuendelea kujenga na kufunga miundombinu ya utangazaji katika Wilaya tisa kati ya Wilaya **21** ambazo hazina usikivu au usikivu wake ni hafifu;

(ii) Kununua gari moja ya kurushia matangazo mubashara (Televisheni) kwa ajili shughuli za utangazaji;

(iii) Kuendelea na ujenzi wa Makao Makuu ya TBC Jijini Dodoma pamoja na ufungaji wa mifumo ya TEHAMA; na

(iv) Ununuzi wa mitambo na vifaa vya utangazaji wa radio, Televisheni na Mitandao ya kijamii kuunganisha studio **tano** za Mikocheni, Zanzibar, Barabara ya Nyerere, Dodoma na Arusha.

TBC SIKONGE - TABORA

TBC KISAKI - MOROGORO

TBC NKASI - RUKWA

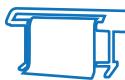
TBC KASULU - KIGOMA

TBC KARAGWE - KAGERA

TBC BUNDA - MARA

VIII: Mradi wa Kufunga Mtambo Mpya wa Kisasa wa Uchapaji

148. Mheshimiwa Spika, Mradi huu unalenga kuwezesha Kampuni ya Magazeti Tanzania (TSN) kufunga mtambo mpya wa kisasa wa uchapaji. Katika mwaka wa fedha 2023/24 kiasi cha Shilingi **10,000,000,000** fedha za ndani zimetengwa kwa ajili ya kutekeleza shughuli zifuatazo:-

- (i) Kukamilisha ujenzi wa kiwanda cha uchapaji;
- (ii) Kukamilisha ufungaji wa mitambo ya kisasa ya uchapaji; na
- (iii) Ununuzi wa vitendea kazi ikiwemo magari kwa ajili ya kuongeza uzalishaji.

IX: Mradi wa Habari kwa Umma

149. Mheshimiwa Spika, Mradi huu unalenga kukusanya, kuchakata, kuanda na kusambaza habari na taarifa kwa wananchi kuhusu mafanikio ya utekelezaji wa shughuli za Serikali ikiwemo Sera, Sheria, Mikakati, Programu na Miradi zinazotekelzewa na Serikali. Vilevile, mradi unakusanya taarifa za mrejesho kutoka kwa wananchi kwa lengo la kupata maoni ya wananchi katika utekelezaji wa majukumu yake.

Katika Mwaka wa Fedha 2023/24 Wizara inakadiria kutumia kiasi cha **Shilingi 1,500,000,000** fedha za ndani kwa ajili ya kutekeleza shughuli zifuatazo:

- (i) Kuandaa makala maalumu, kukusanya na kusambaza habari na taarifa kwa wananchi kuititia vipindi maalum katika televisheni na radio, makala katika magazeti pamoja na mitando ya kijamii kuhusu mafanikio ya utekelezaji wa programu na miradi ya Serikali;
- (ii) Ununuzi wa vitendea kazi muhimu kwa ajili ya ukusanyaji, uchakataji na uandaaji wa taarifa vikiwemo magari, kamera na visaidizi vyake na vifaa vya Kurushia Matangazo Mubashara; na
- (iii) Kuanzisha mchakato wa ujenzi wa Kituo cha Habari (Press Centre) ambacho kitajumuisha Chaneli ya Televisheni ya Serikali, studio kwa ajili ya kuzalisha maudhui, vyumba vya mikutano, eneo maalum litakalotumiwa na waandishi wa habari kufanya kazi pamoja na mifumo ya kufuatilia habari zinazotokea duniani

MIPANGO YA TAASISI ZILIZO CHINI YA WIZARA NA WIZARA

150. Mheshimiwa Spika, katika Mwaka wa Fedha 2023/24, Taasisi zilizo chini ya Wizara ya Habari, Mawasiliano na Teknolojia ya Habari zimekadiria kukusanya kiasi cha **Shilingi 535,007,705,050.62** kutoka kwenye vyano mbalimbali. Mchanganuo wa makusanyo na shughuli zitakazotekelawa na kila taasisi ni kama ifuatavyo:

Mamlaka ya Mawasiliano Tanzania (TCRA)

151. Mheshimiwa Spika, katika Mwaka wa Fedha 2023/24 Mamlaka ya Mawasiliano Tanzania inakadiria kukusanya kiasi cha Shilingi **221,167,037,333.62** ambazo zitatokana na ada za leseni, ada za matumizi ya masafa, mrabaha (asilimia 1 ya pato ghafi ya watoa huduma za mawasiliano), ada za usimikaji na ukarabati wa mitambo ya mawasiliano, ada za uingizaji na usambazaji wa vifaa vya TEHAMA na makusanyo yatokanayo na mtambo wa TTMS.

152. Mheshimiwa Spika, katika Mwaka wa Fedha 2023/24, Mamlaka ya Mawasiliano Tanzania imepanga kutekeleza majukumu yafuatayo:

- i) Kuimarisha upimaji na kusimamia ubora wa huduma za mawasiliano ili kutoa huduma za udhibiti kwa usahihi zaidi;

- ii) Kudhibiti ulaghai katika mitandao ya mawasiliano ili kuhakikisha upatikanaji wa mapato ya Serikali kutoka kwenye miamala ya simu za kutoka nje ya nchi (International Incoming traffic);

- iii) Kuimarisha ukaguzi wa ufuutiliaji na kuhakikisha kuwa huduma za mawasiliano zinatolewa kwa mujibu wa sheria, kanuni na kwa kuzingatia masharti ya leseni;

- iv) Kuimarisha usimamizi wa Mfumo wa utoaji leseni na rasilimali za mawasiliano;

- v) Kutoa elimu kwa watumiaji na wadau wengine wa huduma za mawasiliano ili kuongeza uelewa juu ya haki na wajibu wao;

- vi) Utekelezaji wa Miundombinu ya Kitaifa ya Mawasiliano ya Mtandao wa Umma (NPKI) ili kuhakikisha usalama wa miamala ya kieletroniki nchini;

- vii) Kujenga Maabara ya kukagua na kuhakiki viwango vya vifaa vya mawasiliano ya kieletroniki nchini;

- viii) Kuendelea kuboresha na kuimarisha Mifumo ya ndani ili kuongeza ufanisi katika utendaji kazi;

ix) Kufuatilia, kujibu na kuripoti matukio ya usalama wa kintandao ili kupunguza mashambulizi;

x) Kuendelea kuboresha Kanzidata ya usajili wa wateja (Know Your Customer Database) ili kuwa na taarifa kamili na sahihi za wateja kwa ajili ya utekelezaji wa kazi za udhibiti;

xi) Kuendelea kuwapa wafanyakazi wa TCRA mafunzo endelevu ili kukuza uwezo wao kwa utekelezaji wa kazi za udhibiti;

xii) Kukamilisha taratibu za kumpata Mkandarasi na kuanza ujenzi wa Ofisi ya Makao Makuu ya TCRA - Dodoma na Zanzibar;

xiii) Kuhamasisha uanzishwaji wa Vikundi vya Kidijitali (Digital Clubs) Mashulenji na Vyuoni kwa ajili ya kujenga uwezo wa nchi yetu kushiriki kikamilifu kwenye uchumi wa kidijiti; na

xiv) Kuendelea kushirikiana na taasisi za kikanda na kimataifa zinazosimamia Mawasiliano. Taasisi hizi ni pamoja na EACO, CRASA, ATU, CTO, PAPU, UPU, na ITU.

153. Mheshimiwa Spika, katika Mwaka wa Fedha 2023/24, Shirika la Posta Tanzania linatarajia kukusanya jumla ya **Shilingi 39,476,613,000** kutokana na biashara za Usafirishaji wa Barua kwa njia ya kawaida, Usafirishaji wa Barua kwa njia haraka (EMS), Fedha na Uwakala, Biashara ya kubadilisha fedha za kigeni (Bureau de Change), Miliki na Biashara Mtandao.

154. Mheshimiwa Spika, katika Mwaka wa Fedha 2023/24, Shirika la Posta Tanzania limepanga kutekeleza mambo yafuatayo:

i) Kujenga kituo cha kikanda kitakachojumuisha maghala maalum ya kuhifadhi bidhaa, huduma ya ugomboaji na ushuru wa forodha ili kuwezesha biashara mtandao;

ii) Kuimarisha utoaji wa huduma za Posta kidijitali kwa;

(a) Kusimika na kuendesha masanduku matatu ya kielektroniki ya vifurushi (parcel e-Lockers) Dar es Salaam, Zanzibar na Dodoma;

(b) Kusimika na kuendesha mashine tatu za Virtual Teller Dar es Salaam, Zanzibar na Dodoma;

(c) Kuanzisha vituo 15 vya kukusanya na kusambaza mizigo, vifurushi na vipeto (Nyegezi - Mwanza; Jamuhuri -

- Dodoma; Uyole- Mbeya; Gungu -Kigoma; Ipogoro - Iringa; Ngangamfumuni - Moshi; Sumbawanga - Rukwa; Sanawari - Arusha; Jangwani, Kariakoo, Temeke, Libya, Tegeta, Kigamboni na Mbezi - Dar es Salaam) na masanduku ya kupokea vifurushi katika Wizara na Ofisi Maalum 36;
- (d) K u k a m i l i s h a utengenezaji wa mfumo wa huduma za kifedha (Posta cash e-wallet) kupitia ufadhili wa Umoja wa Posta Duniani;
- (e) Kuimarisha mifumo na miundombinu ya TEHAMA ikiwemo mfumo wa Posta Kiganjani, kutengeneza mfumo wa utoaji wa taarifa, mfumo wa huduma kwa wateja, mfumo wa kudhibiti majanga ya kimtandao na mfumo wa ukaguzi;
- iii) Kuwezesha na kusimamia utoaji wa huduma za Serikali kupitia vituo vya Huduma Pamoja kwa kutumia mtandao wa ofisi za Posta zilizoenea nchi nzima kwa kuanza na vituo **10** vya Huduma Pamoja vinavyoanzishwa kupitia Mradi wa Tanzania ya Kidijitali na kuendelea nchi nzima;
- iv) Kutekeleza Muundo wa Shirika ulioidhinishwa kwa kuwa na uboreshaji endelevu wa hali ya kazi, mipango ya ustawi wa wafanyakazi na kuimarisha ufanisi katika utendaji. Hili litaambatana na;
- (a) Kuanzisha na kuhudumia mikoa mipyä sita ya posta ya Katavi, Manyara, Songwe, Njombe, Bariadi (Simiyu) na Pwani;
- (b) Kuanzisha Jengo la Utawala na kituo cha kutolea huduma za Posta katika Mji wa Serikali Mtumba – Dodoma;
- (c) Kuimarisha utoaji wa programu muhimu za mafunzo kwa wafanyakazi; na
- (d) Kuboresha huduma kwa kutekeleza Mfumo wa Usimamizi wa Ubora wa huduma.
- v) Kushirikisha wadau wa Sekta binafsi katika uwekezaji na utoaji wa huduma bora ili kuongeza tija na ufanisi katika huduma za usafirishaji wa nyaraka, barua, vifurushi, vipeto na mizigo kwa njia ya kawaida na haraka ndani na nje ya nchi, huduma za fedha na uwakala na biashara mtandao.

Shirika la Mawasiliano Tanzania (TTCL)

155. Mheshimiwa Spika, Katika Mwaka wa Fedha 2023/24, Shirika linatarajia kukusanya jumla ya **Shilingi 204,952,454,212** kutoptaka na huduma za Shirika ambazo ni simu, data na kupangisha maeneo kwa ajili ya vyombo vya mawasiliano.

156. Mheshimiwa Spika, katika Mwaka wa Fedha 2023/24, Shirika la

Mawasiliano Tanzania limepanga kutekeleza majukumu yafuatayo:

- (i) Kuendeleza ujenzi wa Mkongo wa Taifa wa mawasiliano kuufikisha katika Wilaya na Halmashauri Mpya nyingine 30;
- (ii) Kuunganisha huduma za faiba (Broadband) kupitiana kauli mbiu ni 'Fiber Mlangoni Kwako' ambapo makazi 20,000 yenye takriban ya watumiaji 200,000 yatafikiwa;
- (iii) Kuwezesha maeneo 50 muhimu ya umma katika miji yote mikuu na Wi-Fi ya umma
- (iv) Kufungua kampuni tanzu za huduma za mawasiliano katika nchi jirani
- (v) Kuboresha huduma kwa lengo la kuongeza Mauzo;
- (vi) Kufanyika kwa utafiti wa huduma za Shirika na kuridhika kwa wateja;
- (vii) Kutekeleza mpango wa kila mwaka wa mafunzo ya ukuzaji uwezo kwa watumishi wa Shirika;
- (viii) Kujenga Mfumo wa utoaji huduma za kuhifadhi data kielektroniki (Data e-Services Platform) itakayowezesha jamii na taasisi za kibashara zaidi ya **2,000,000** kunufaika na huduma za uhifadhi data kimtandao kwa gharama nafuu;
- (ix) Shirika limepanga kutoa huduma ya N-card kwa jumla ya watu 3,271,828 Kupitia kituo cha

data center;

(x) Kusajili wateja 500,000 wapya wa T-PESA kwa ajili ya kutumia huduma za Kifedha za T-PESA;

(xi) Kuunganisha watoa huduma wa kibashara kielektroniki kupitia (mini-apps) kwenye APP ya T-PESA ili kuwasogezea wateja wetu huduma zilizopo kwenye mfumo mmoja wa Super App; na

(xii) Kuunganisha Taasisi tano za Serikali na Binafsi kwa ajili ya huduma za malipo ya mkupuo (Bulk Disbursement).

Shirika la Utangazaji la Taifa (TBC)

157. Mheshimiwa Spika, Katika Mwaka wa Fedha 2023/24 Shirika la Utangazaji Tanzania linakadiria kutumia Jumla ya Shilingi **46,860,319,000** ambapo Shilingi **16,968,980,000** ni makusanyo yatokanayo na vyanzo vya ndani ambavyo ni matangazo ya biashara, udhamini wa vipindi na matangazo mubashara kupitia vyombo vyake vya redio, runinga na mitando ya kijamii. Aidha, TBC imetengewa kiasi cha **Shilingi 29,891,339,000** kutoka Mfuko Mkuu wa Serikali kwa ajili miradi ya maendeleo na matumizi ya kawaida.

158. Mheshimiwa Spika, katika Mwaka wa Fedha 2023/24, Shirika la Utangazaji Tanzania limepanga kutekeleza majukumu yafuatayo:

(i) Upanuzi wa Usikivu redio za TBC katika Wilaya saba nchini: Kongwa (Dodoma), Mpwapwa

(Dodoma), Kilolo (Iringa), Hanang' (Manyara), Ulanga (Morogoro), Iramba (Singida) na Pangani (Tanga);

(ii) Kuendelea kukarabati jengo la ofisi, ununuzi wa mitambo na vifaa vya utangazaji vya chaneli ya Tanzania Safari;

(iii) Ujenzi wa majengo ya Makao Makuu ya TBC jijini Dodoma;

(iv) Kununua vifaa na mifumo kwa ajili ya kuimarisha muonekano wa Televisheni kwa kuongeza ung'aavu wa picha (improvement of Television Channels Outlook);

(v) Ununuzi na ufungaji wa mfumo wa kupokea na kuchanganya picha studio na matukio ya nje (Tricaster System, CG and Monitoring);

(vi) Ujenzi na ukarabati wa majengo na Ofisi za TBC Dar es salaam kwenye Kanda nane;

(vii) Ununuzi wa magari tisa ya shughuli za utangazaji;

(viii) Ununuzi wa gari maalum moja la kurushia matangazo mubashara- televisheni;

(ix) Ununuzi wa vifaa vya kurushia matangazo mubashara ya redio nje ya studio kwenye Kanda nane;

(x) Ununuzi wa mitambo na vifaa vya kurushia matangazo mbashara

ya Televisheni (TBC1, TBC2 na Ofisi za Kanda);

(xi) Ukarabati wa studio za redio (Awamu ya tatu), uhifadhi, uhamishaji na uboreshaji wa studio za Ukombozi kwa ajili ya Makumbusho ya maktaba ya TV (picha jongefu) na (Sauti) na ufungaji wa mitambo kwa ajili ya kuhifadhia kumbukumbu;

(xii) Ununuzi na ufungaji wa mitambo, vifaa na mifumo mitatu ya TEHAMA kwa ajili ya shughuli za utangazaji nchini; na

(xiii) Ununuzi wa mitambo na vifaa kwa ajili ya TBC Mtandaoni na televisheni mtandao ya Kiingereza.

Kampuni ya Magazeti ya Serikali (TSN)

159. Mheshimiwa Spika, Katika mwaka wa fedha 2023/24 Kampuni ya Magazeti ya Serikali imepanga kuzalisha na kukusanya kiasi cha Shilingi 17,332,292,250 kutokana na mauzo ya bidhaa na huduma zake za asili ikiwa ni ongezeko la asilimia 5 kutoka bajeti ya mwaka 2022/23.

160. Mheshimiwa Spika, Kampuni ya Magazeti ya Serikali imepanga kutekeleza shughuli zifuatazo katika Mwaka wa Fedha 2023/24:

(i) Kuboresha ukusanyaji wa mapato na usimamizi wa madeni kwa kuvashirikisha na kuwawezesha wakusanyaji wa

- ndani na nje ili kuongeza ukwasi wa Kampuni kwa asilimia 10;
- (ii) Kujenga kiwanda cha uchapaji jijini DSM na kusimika mitambo mipy ya uchapaji kibashara ili kuweza kuongeza mauzo ya magazeti na machapisho mengine;
- (iii) Kuongeza wauzaji/mawakala wa magazeti katika mikoa ya Dar es Salaam, Morogoro, Kilimanjaro, Tanga na Mbeya;
- (iv) Kuongeza Idadi ya wasomaji wakubwa waliojisajili mtandaoni na wanunuzi wakubwa wa gazeti mtandao hadi kufikia 200;
- (v) Kufanya majukwaa ya kutangaza fursa za biashara na uwekezaji nichini.
- (vi) Kuongeza mauzo ya matangazo kwa angalau asilimia 5 au zaidi;
- (vii) Kutoa huduma za ushauri kwenye Tasnia ya Habari kwa wateja wasiopungua nane;
- (viii) Kukuza mauzo ya bidhaa na huduma zote kwa kuhudhuria hafla za Serikali na Taasisi za umma na kutoa ufahamu wa bidhaa na huduma za TSN kwa Sekta ya Umma na Sekta Binafsi;
- (ix) Kuanzisha studio ya kisasa (Multimedia Digital Studio) jijini Dar es Salaam;
- (x) Kuimarisha ushirikiano na wadau wa ndani na nje ya nchi vikiwemo vyombo vingine vya habari, Balozi na Taasisi za Kimataifa na kutia saini Mikataba ya Makubaliano (MoU) isiyopungua minne; na
- (xi) Kuongeza ubora wa bidhaa na huduma za kihabari zinazotolewa na Kampuni kwa kurudisha uchapaji wa magazeti wenye tija na kuongeza maudhui ya ndani kufikia asilimia 80 ya maudhui yote.

Mfuko wa Mawasiliano kwa Wote (UCSAF)

161. Mheshimiwa Spika, Mfuko wa Mawasiliano kwa Wote (UCSAF) unatarajia kukusanya jumla ya Shilingi 35,102,688,605 kutoka katika vyanzo vyake vya mapato, ambavyo ni Tozo ya huduma na teneo toka TCRA.

162. Mheshimiwa Spika, katika Mwaka wa Fedha 2023/24, Mfuko wa Mawasiliano kwa Wote (UCSAF) umepanga kutekeleza yafuatayo:

- (i) Kuendelea kutekeleza mradi wa kufikisha huduma za mawasiliano kwa kujenga minara 758 katika kata 7163 kupitia mradi wa Tanzania ya Kidijitali;
- (ii) Kuboresha Huduma za matangazo ya TBC Redio katika maeneo matatu ya mipakani;
- (iii) Kuboresha Redio Jamii katika Halmashauri moja;

- (iv) Kuboresha upatikanaji wa matangazo ya redio katika mikoa minne;
- (v) Kuiongeza nguvu minara 100 kutoka 2G kwenda 2G/3G na 4G;
- (vi) Kutoa vifaa vya TEHAMA kwa ajili ya kuboresha utoaji wa huduma za kiposta;
- (vii) Kuendelea kusimamia utekelezaji wa miradi katika minara 438;
- (viii) Kuratibu maadhimisho ya siku ya Wasichana na TEHAMA;
- (ix) Kufanya tathmini ya kusimika na kuunganisha Maabara za Kompyuta kwa shule zote za Sekondari nchini;
- (x) Kupeleka vifaa vya TEHAMA katika shule 160;
- (xi) Kutoa vifaa vya TEHAMA kwa watoto wenye mahitaji maalum katika shule 6;
- (xii) Kutoa mafunzo ya TEHAMA kwa Walimu 650;
- (xiii) Kuunganisha Hospitali 5 na Tiba Mtandao;
- (xv) Kufanya utafiti wa kuangalia pengo la Kidijitali nchini Tanzania; na
- (xiv) Kufunga mtandao wa intaneti katika maeneo ya wazi 20.

Tume ya TEHAMA (ICTC)

163. Mheshimiwa Spika, Katika mwaka wa fedha 2023/24, Tume ya

TEHAMA inatarajia kutumia Jumla ya Shilingi 5,284,725,000 ambapo Shilingi 861,828,000 ni makusanyo ya ndani na Shilingi 4,422,897,000 kutoka Mfuko mkuu wa Serikali. Kati ya fedha hizo Shilingi 1,984,725,000 ni kwa ajili ya matumizi mengineyo na Shilingi 3,300,000,000 ni kwa ajili ya kutekeleza Miradi ya Maendeleo.

164. Mheshimiwa Spika, ili kuharakisha mapinduzi ya kidijitali, Mwaka wa Fedha 2023/24 Tume ya TEHAMA imepanga kutekeleza majukumu yafuatayo:-

- (i) Kufanya tafiti za maendeleo ya TEHAMA nchini na kufanya tathmini ya kitaifa ya hatua za utekelezaji wa mikakati ya kuendeleza TEHAMA nchini;
- (ii) Kuratibu na kuandaa matukio ya kuvutia uwekezaji na kutangaza masoko ya bidhaa za TEHAMA ndani na nje ya nchi;
- (iii) Kushirikiana na washirika wa maendeleo na kampuni za kimataifa katika kuendeleza bunifu za TEHAMA ikiwemo kuwezesha utengenezaji wa bidhaa za TEHAMA hapa nchini;
- (iv) Kuwezesha mafunzo maalum ya wataalam wa TEHAMA 500 ili kukuza na kuendeleza ujuzi wa TEHAMA nchini;
- (v) Kukuza sokö la bidhaa na huduma za kampuni ndogondogo "startups" kwa kushiriki maonyesho na makongamano

yanayohusu fursa za startups ndani na nje ya nchi;

(vi) Kufanya upembuzi yakinifu wa ujenzi wa metaverse studio kwa ajili ya kutengeneza maudhui ya metaverse; na

(vii) Kuwezesha usimamizi na tathmini ya miradi.

(v) Kutengeneza mifumo kwa ajili ya kuwezesha usajili wa Wakusanyaji na Wachakataji wa Taarifa Binafsi;

(vi) Kutengeneza mifumo ya TEHAMA kuwezesha upokeaji wa malalamiko kuhusu ukiukwaji wa masharti ya Ulinzi wa Taarifa Binafsi ili kuyashughulikia;

(vii) Kutoa elimu kwa umma kuhusu Sheria ya Ulinzi wa Taarifa Binafsi na wajibu wa Wakusanyaji, Wachakataji na Wahusika wa Taarifa Binafsi nchini;

(viii) Kushirikiana na Taasisi za Tafiti na Elimu ya Juu katika tafiti za njia bora za ulinzi wa taarifa binafsi;

(ix) Kushiriki mikutano na makongamano ya Kitaifa na Kimataifa yanayohusiana na Ulinzi wa Taarifa Binafsi ikiwemo kuandaa semina, mikutano na makongamano ya ulinzi wa taarifa binafsi nchini;

(x) Kuandaa viwango na miongozo ya ulinzi wa taarifa binafsi;

(xi) Kufanya tathmini na ufuatiliaji wa ushughulikiwaji wa ulinzi wa taarifa binafsi nchini; na

(xii) Kutengeneza mifumo ya TEHAMA ya kuwezesha ufuatiliaji wa utekelezaji wa sheria ya ulinzi

Tume ya Ulinzi wa Taarifa Binafsi (PDPC)

165. Mheshimiwa Spika, ili kuwezesha usalama na ulinzi wa taarifa za watumiaji wa huduma, Mwaka wa Fedha 2023/24 Tume ya Ulinzi wa Taarifa Binafsi itatekeleza shughuli zifuatazo:

(i) Kupata ofisi ya Tume kwa ajili ya shughuli zake za kiofisi;

(ii) Ununuzi wa vifaa vya TEHAMA, Samani na vifaa vya ofisi;

(iii) Kutengeneza Maktaba ya mikataba, miongozo, makubaliano na nyaraka nyingine za Kimataifa zinazohusiana na ulinzi wa taarifa binafsi;

(iv) Kujenga uwezo kwa wataalamu wa Tume na Wizara kuhusu masuala ya ulinzi wa taarifa binafsi;

Baraza la Ushauri la Watumiaji wa Huduma za Mawasiliano (TCRA - CCC)

166. Mheshimiwa Spika, katika Mwaka wa Fedha 2023/24, Baraza la Ushauri la Watumiaji wa Huduma za Mawasiliano (TCRA - CCC) linatarajia kupokea kiasi cha Shilingi 710,000,000 kutoka Mamlaka ya Mawasiliano Tanzania.

167. Mheshimiwa Spika, katika Mwaka wa Fedha 2023/24 Baraza limepanga kutakeleza shughuli zifuatazo:-

(i) Kufanya mapitio ya Sheria ilioanzisha Baraza la Ushauri la Watumiaji wa Huduma za Mawasiliano (TCRA CCC) ili kuona namna bora zaidi ya kuliwezesha Baraza kutekeleza majukumu yake kwa ufanisi zaidi;

(ii) Kuendelea kuwapa mafunzo watumishi ili kuongeza ufanisi wa utekelezaji wa majukumu ya Baraza;

(iii) Kuanzisha Kamati za Watumiaji wa Huduma za Mawasiliano katika Mikoa mitatu ya Manyara, Geita na Kaskazini Unguja;

(iv) Kuje ngea uwezo Kamati za watumiaji katika Mikoa ya Arusha, Morogoro, Iringa, Mbeya na Dodoma ili kuongeza ufanisi katika kutekeleza majukumu yao;

(v) Kuziwezesha Kamati za Watumiaji katika Mikoa 21 kwa kuzipatia vitendea kazi kwa ajili ya kutekeleza majukumu;

(vi) Kuimarisha mifumo ya mawasiliano ya kidijitali ili kuboresha utendaji kazi wa Baraza na kuimarisha mawasiliano na watumiaji;

(vii) Kufanya mashauriano na wadau wa sekta kwa lengo la kutatua changamoto za watumiaji na kuboresha huduma;

(viii) Kuandaa na kutoa elimu, uhamasishaji na kupokea maoni ya watumiaji kuitia redio, televisheni, mitando ya kijamii, maadhimisho ya Wiki ya Mtumiaji, maonesho na matukio ya Kitaifa ili kuongeza uelewa wa watumiaji;

(ix) Kufanya mashauriano na TCRA, watoa huduma na Mabaraza mengine ya Watumiaji; na

(x) Kuratibu na kuandaa mawasilisho mawili ya Kisera na Kisheria kwa ajili ya kuwakilisha maslahi ya watumiaji kwa Wizara.

Waziri Mkuu Kassim Majaliwa akipewa maelezo na Waziri wa Habari, Mawasiliano na Teknolojia ya Habari Nape Nnauye kuhusu roboti iliyoundwa na Vijana wa Kitanzania ya kukamata hewa ukaa (Carbon dioxide) kwenye Ukumbi wa Ofisi Ndogo za Waziri Mkuu, Januari 15, 2023, Magogoni Ijini Dar es Salaam .

168. Mheshimiwa Spika, kwa moyo wa dhati ninapenda kuwashukuru wale wote walioshiriki kunisaidia kutekeleza majukumu yangu katika Wizara hii. Kipekee niwashukuru Mheshimiwa Mhandisi Kundo Andrea Mathew (Mb.), Naibu Waziri; Mohammed Khamis Abdulla, Katibu Mkuu na Selestine Gervas Kakele, Naibu Katibu Mkuu. Aidha, nawashukuru Wakurugenzi na Wakuu wa Vitengo katika Wizara yangu, Wenyeviti wa Bodi za Wakurugenzi za Taasisi zilizo chini ya Wizara; Viongozi wa Taasisi na wafanyakazi wote wa Wizara na Taasisi kwa kufanya kazi kwa bidii kuhakikisha kuwa Wizara yetu inakuwa chachu ya maendeleo ya kiuchumi na kijamii kupitia Habari na TEHAMA.

169. Mheshimiwa Spika, naomba nichukue fursa hii kipekee kuwashukuru Washirika wa Maendeleo ambao Serikali imekuwa ikishirikiana nao katika utekelezaji wa shughuli za maendeleo zinazohusiana na Sekta za Habari na Mawasiliano. Washirika hao ni: Shirika la Umoja wa Mataifa la Mawasiliano (ITU); Shirika la Umoja wa Posta Duniani (UPU); Shirika la Umoja wa Posta Afrika (PAPU); Benki ya Dunia (WB) kupitia dirisha la Wakala wa Maendeleo ya Kimataifa (IDA), Ubalozi wa Korea Kusini nchini na Shirika la Maendeleo la Ufaransa (AFD).

170. Mheshimiwa Spika, ningependa pia kuzishukuru Jumuiya za Kikanda na Kimataifa za Afrika Mashariki (EAC), Jumuiya ya Maendeleo Kusini mwa Afrika (SADC) na Jumuiya ya Ulaya (EU) kwa ushirikiano katika masuala ya Kikanda na Kimataifa yanayohusu Sekta hii. Kwa kipindi cha Mwaka wa Fedha 2023/24, Wizara yangu itaendelea kuimarisha ushirikiano na Washirika wa Maendeleo na wadau wengine ili kuhakikisha kuwa Sekta ya Habari, Mawasiliano na Teknolojia ya Habari inachangia katika kutimiza Dira ya Taifa ya kufikia Uchumi wa Kati wa Juu ifikapo Mwaka 2025.

F.

MUHTASARI WA MAOMBI YA FEDHA YA WIZARA YA HABARI, MAWASILIANO NA TEKNOLOJIA YA HABARI KATIKA MWAKA WA FEDHA 2023/24

171. **Mheshimiwa Spika**, katika Mwaka wa Fedha 2023/24, Wizara ya Habari, Mawasiliano na Teknolojia ya Habari inaomba kuidhinishiwa jumla ya Shilingi 212,457,625,000.00 kwa mchanganuo ufuatao:-

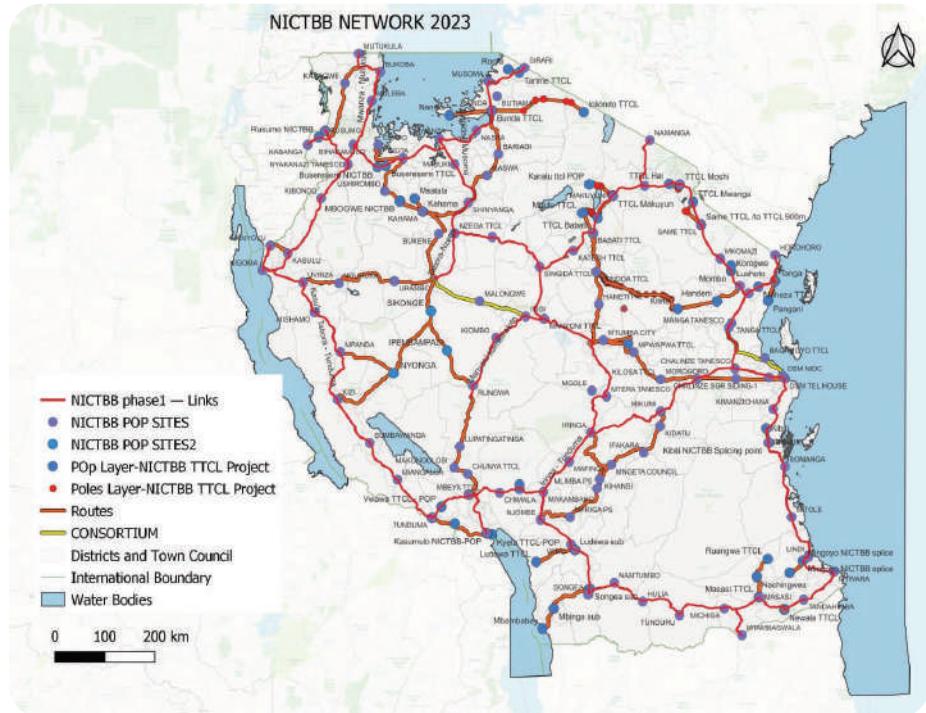
- i) Kiasi cha Shilingi 30,503,685,000.00 ni kwa ajili ya Matumizi ya Kawaida ambapo Shilingi 18,522,155,000.00 ni kwa ajili ya Mishahara na Shilingi 11,981,530,000.00 ni kwa ajili ya Matumizi Mengineyo; na
- ii) Kiasi cha Shilingi 181,953,940,000.00 kwa ajili ya utekelezaji wa Miradi ya Maendeleo ambapo Shilingi 146,777,440,000.00 ni Fedha za Ndani na Shilingi 35,176,500,000.00 ni Fedha za Nje.

172. **Mheshimiwa Spika**, hotuba hii inapatikana katika tovuti ya Wizara ambayo ni <http://www.mawasiliano.go.tz>.

173. **Mheshimiwa Spika**, naomba kutoa hoja.

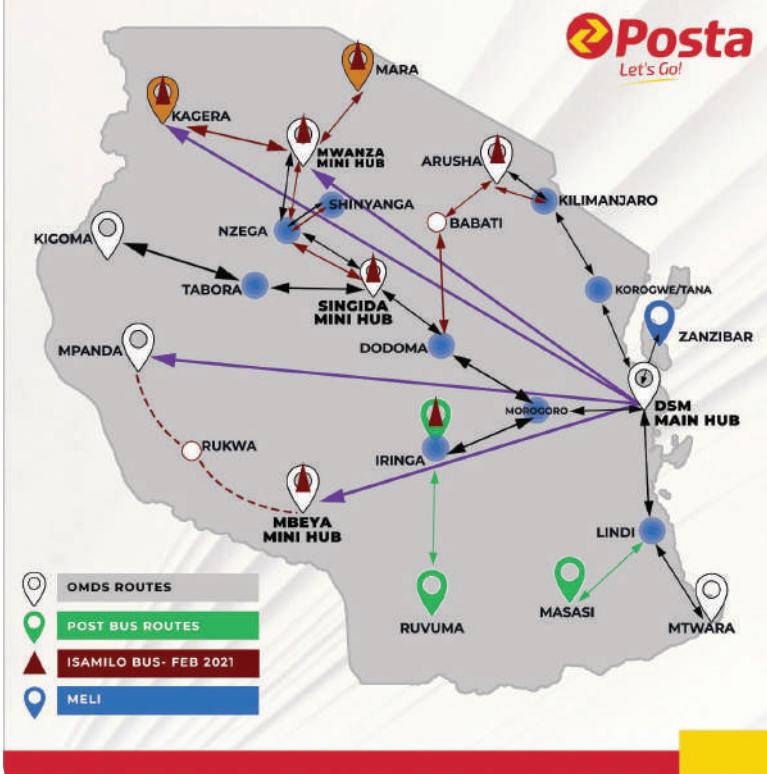
Kiambatisho Na.01

Ramani ya Mkongo wa Taifa wa Mawasiliano hadi Aprili, 2023

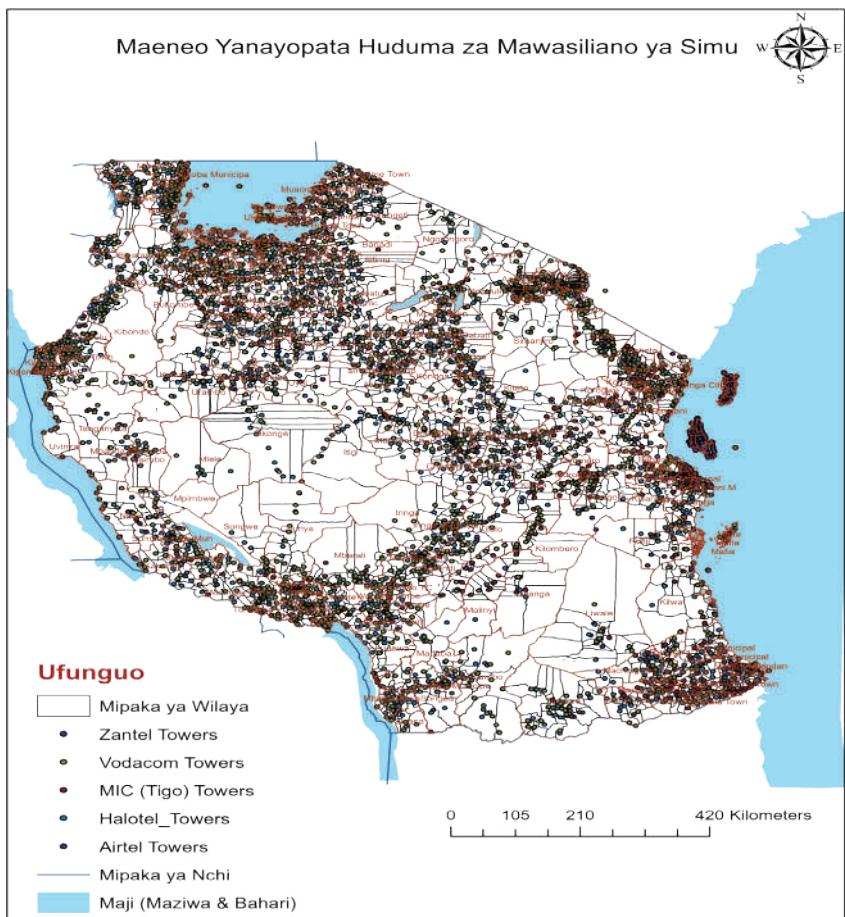
Chanzo: Wizara ya Habari, Mawasiliano na Teknolojia ya Habari

TANZANIA POSTS CORPORATION CONVEYANCE ROUTES

Ramani ya Tanzania ikioneshesha njia za usafirishaji kwa Shirika la Posta Tanzania kwa kuzingatia aina za usafirishaji.

Kiambatisho Na.03

Chanzo: Mfuko wa Mawasiliano kwa Wote (UCSAF).

Kiambatisho Na.04

Anwani za Makazi zilizohakikiwa Kufikia Mwezi Aprili, 2023

Na.	HALMASHAURI	TAARIFA ZILIZOHAKIKIWA	TAARIFA YA UHAKIKI
1.	Jiji la Dar es Salaam	314,570	334,065
2.	Jiji la Mwanza	131,171	152,535
3.	Manispaa ya Ubungo	155,876	165,770
4.	Manispaa ya Temeke	190,322	198,958
5.	Manispaa ya Kinondoni	126,302	139,139
6.	Manispaa ya Kigamboni	59,116	74,980
7.	Mtwara Mikindani	31,636	44,729
8.	Ilemela	87,128	135,921
9.	Meru	87,579	95,536
10.	Chakech ake	27,630	35,148
11.	Micheweni	34,445	39,221
12.	Jiji la Dodoma	193,382	245,675
13.	Jiji la Arusha	130,241	152,498
14.	Manispaa Mjini	27,676	35,569
15.	Manispaa Magharibi B	76,527	87,571
16.	Manispaa Magharibi A	79,410	86,746
17.	Jiji La Mbeya	90,781	99,854
18.	Jiji La Tanga	82,625	86,519
19.	Manispaa Ya Moshi	26,095	27,367
20.	Kaskazini "B"	30,120	30,829
21.	Kaskazini "A"	42,433	44,557
22.	Kusini	22,286	22,971
23.	Kati	45,947	48,977
JUMLA KUU		2,093,298	2,385,135

Kiambatisho Na.05

MAENEYO YANAYO TARAJIWA KUJENGWA MINARA YA MAWASILIANO KWA MWAKA 2023/24

NA	MKOA	WILAYA	MRADI	OPERATA	MNARA
1	Arusha	Arusha	BSZ PH6	VODACOM	Haujawaka
2	Arusha	Arusha City Council	BSZ PH6	VODACOM	Haujawaka
3	Arusha	Longido	PHASE 4	TTCL	Haujawaka
4	Arusha	Longido	PHASE 4	TTCL	Haujawaka
5	Arusha	Longido	BSZ PH6	AIRTEL	Haujawaka
6	Arusha	Longido	BSZ PH6	VODACOM	Haujawaka
7	Arusha	Longido	BSZ PH6	VODACOM	Haujawaka
8	Arusha	Monduli	PHASE 6	TTCL	Haujawaka
9	Arusha	Ngorongoro	BSZ PH6	AIRTEL	Haujawaka
10	Dar es salaam	Kigamboni	BSZ PH6	VODACOM	Haujawaka
11	Dodoma	Bahi	PHASE 4	TTCL	Haujawaka
12	Dodoma	Chamwino	PHASE 4	TTCL	Haujawaka
13	Dodoma	Kondoa	PHASE 4	TTCL	Haujawaka
14	Dodoma	Kondoa	PHASE 4	TTCL	Haujawaka
15	Dodoma	Kongwa	BSZ PH6	VODACOM	Haujawaka
16	Geita	Chato	PHASE 4B	TTCL	Haujawaka
17	Geita	Mbogwe	PHASE 6	TTCL	Haujawaka
18	Geita	Mbogwe	PHASE 6	TTCL	Haujawaka
19	Iringa	Kilolo	PHASE 6	TTCL	Haujawaka
20	Kagera	Biharamulo	PHASE 4B	TTCL	Haujawaka
21	Kagera	Biharamulo	PHASE 4B	TTCL	Haujawaka
22	Kagera	Biharamulo	PHASE 4B	TTCL	Haujawaka
23	Kagera	Karagwe	PHASE 4B	TTCL	Haujawaka
24	Kagera	Karagwe	PHASE 4B	TTCL	Haujawaka
25	Kagera	Kyerwa	PHASE 6	TTCL	Haujawaka
26	Kagera	Kyerwa	PHASE 4B	TTCL	Haujawaka
27	Kagera	Ngara	BSZ PH6	AIRTEL	Haujawaka
28	Kagera	Ngara	BSZ PH6	AIRTEL	Haujawaka
29	Kagera	Ngara	BSZ PH6	AIRTEL	Haujawaka
30	Kagera	Ngara	PHASE 4B	TTCL	Haujawaka

NA	MKOA	WILAYA	MRADI	OPERATA	MNARA
31	Kagera	Bukoba	PHASE 4	HALOTEL	Haujawaka
32	Kaskazini Pemba	Micheweni	PHASE 6	TTCL	Haujawaka
33	Kaskazini Pemba	Micheweni	PHASE 4	TTCL	Haujawaka
34	Kaskazini Unguja	Kaskazini "B"	PHASE 6	TTCL	Haujawaka
35	Katavi	Mlele	BSZ PH5	TTCL	Haujawaka
36	Katavi	Mpanda	BSZ PH5	TTCL	Haujawaka
37	Katavi	Mpanda	BSZ PH5	TTCL	Haujawaka
38	Katavi	Mpanda	PHASE 6	TTCL	Haujawaka
39	Katavi	Mpanda	PHASE 6	TTCL	Haujawaka
40	Katavi	Mpanda	PHASE 4	HALOTEL	Haujawaka
41	Kigoma	Kakonko	BSZ PH6	VODACOM	Haujawaka
42	Kigoma	Kakonko	PHASE 6	TTCL	Haujawaka
43	Kigoma	Kakonko	BSZ PH6	VODACOM	Haujawaka
44	Kigoma	Kakonko	BSZ PH6	HALOTEL	Haujawaka
45	Kigoma	Kakonko	PHASE 4	TTCL	Haujawaka
46	Kigoma	Kigoma	BSZ PH6	AIRTEL	Haujawaka
47	Kigoma	Kigoma	BSZ PH6	HALOTEL	Haujawaka
48	Kilimanjaro	Hai	BSZ PH6	VODACOM	Haujawaka
49	Kilimanjaro	Mwanga	PHASE 4	TTCL	Haujawaka
50	Kilimanjaro	Rombo	BSZ PH6	HALOTEL	Haujawaka
51	Kilimanjaro	Rombo	BSZ PH6	HALOTEL	Haujawaka
52	Kilimanjaro	Same	PHASE 6	TTCL	Haujawaka
53	Lindi	Lindi	BSZ PH6	AIRTEL	Haujawaka
54	Lindi	Lindi	BSZ PH6	AIRTEL	Haujawaka
55	Lindi	Lindi	BSZ PH6	AIRTEL	Haujawaka
56	Lindi	Lindi	BSZ PH6	AIRTEL	Haujawaka
57	Lindi	Lindi	BSZ PH6	AIRTEL	Haujawaka
58	Lindi	Lindi	BSZ PH6	AIRTEL	Haujawaka
59	Lindi	Lindi	BSZ PH6	AIRTEL	Haujawaka
60	Lindi	Lindi	BSZ PH6	AIRTEL	Haujawaka
61	Lindi	Lindi	BSZ PH6	AIRTEL	Haujawaka
62	Lindi	Lindi	BSZ PH6	AIRTEL	Haujawaka

NA	MKOA	WILAYA	MRADI	OPERATA	MNARA
63	Lindi	Lindi	BSZ PH6	AIRTEL	Haujawaka
64	Lindi	Lindi	BSZ PH6	AIRTEL	Haujawaka
65	Lindi	Lindi	BSZ PH6	AIRTEL	Haujawaka
66	Lindi	Liwale	PHASE 6	TTCL	Haujawaka
67	Lindi	Ruangwa	BSZ PH6	AIRTEL	Haujawaka
68	Lindi	Ruangwa	BSZ PH6	AIRTEL	Haujawaka
69	Lindi	Ruangwa	BSZ PH6	AIRTEL	Haujawaka
70	Mara	Rorya	BSZ PH6	HALOTEL	Haujawaka
71	Mara	Rorya	PHASE 6	TTCL	Haujawaka
72	Mara	Serengeti	BSZ PH6	HALOTEL	Haujawaka
73	Mara	Serengeti	PHASE 6	TTCL	Haujawaka
74	Mara	Tarime	PHASE 6	TTCL	Haujawaka
75	Mara	Tarime	BSZ PH6	AIRTEL	Haujawaka
76	Mbeya	Chunya	PHASE 6	TTCL	Haujawaka
77	Mbeya	Kyela	PHASE 6	TTCL	Haujawaka
78	Mbeya	Mbeya	PHASE 4	TTCL	Haujawaka
79	Mbeya	Mbeya	PHASE 4	TTCL	Haujawaka
80	Mbeya	Rungwe	PHASE 6	TTCL	Haujawaka
81	Mjini Magharibi	Mjini Magharibi	PHASE 6	TTCL	Haujawaka
82	Morogoro	Gairo	PHASE 4	TTCL	Haujawaka
83	Morogoro	Kilombero	PHASE 5A	AIRTEL	Haujawaka
84	Morogoro	Kilombero	BSZ PH5	TTCL	Haujawaka
85	Morogoro	Kilombero	BSZ PH5	TTCL	Haujawaka
86	Morogoro	Malinyi	BSZ PH6	AIRTEL	Haujawaka
87	Morogoro	Malinyi	PHASE 6	TTCL	Haujawaka
88	Morogoro	Mikumi	BSZ PH6	MIC	Haujawaka
89	Morogoro	Morogoro	PHASE 6	TTCL	Haujawaka
90	Morogoro	Morogoro	BSZ PH5	TTCL	Haujawaka
91	Morogoro	Morogoro	PHASE 4	TTCL	Haujawaka
92	MtWARA	Masasi	PHASE 5A	AIRTEL	Haujawaka
93	MtWARA	MtWARA	PHASE 6	TTCL	Haujawaka
94	MtWARA	Nanyumbu	PHASE 4	TTCL	Haujawaka
95	MtWARA	Nanyumbu	BSZ PH6	HALOTEL	Haujawaka
96	MtWARA	Newala	BSZ PH6	HALOTEL	Haujawaka
97	Mwanza	Ilemela	PHASE 4B	TTCL	Haujawaka
98	Mwanza	Ilemela	BSZ PH6	HALOTEL	Haujawaka

NA	MKOA	WILAYA	MRADI	OPERATA	MNARA
99	Mwanza	Kwimba	BSZ PH6	HALOTEL	Haujawaka
100	Mwanza	Ukerewe	PHASE 4B	TTCL	Haujawaka
101	Njombe	Ludewa	BSZ PH6	MIC	Haujawaka
102	Njombe	Makete	PHASE 4	TTCL	Haujawaka
103	Pwani	Chalinze	PHASE 4	TTCL	Haujawaka
104	Pwani	Kisarawe	BSZ PH5	TTCL	Haujawaka
105	Pwani	Rufiji	BSZ PH6	HALOTEL	Haujawaka
106	Pwani	Rufiji	BSZ PH6	HALOTEL	Haujawaka
107	Pwani	Rufiji	BSZ PH6	HALOTEL	Haujawaka
108	Rukwa	Sumbawanga	PHASE 6	TTCL	Haujawaka
109	Rukwa	Nkasi	PHASE 4	HALOTEL	Haujawaka
110	Ruvuma	Namtumbo	BSZ PH6	AIRTEL	Haujawaka
111	Ruvuma	Namtumbo	PHASE 4	TTCL	Haujawaka
112	Ruvuma	Nyasa	BSZ PH6	AIRTEL	Haujawaka
113	Ruvuma	Nyasa	BSZ PH5	TTCL	Haujawaka
114	Ruvuma	Songea	PHASE 4	TTCL	Haujawaka
115	Ruvuma	Tunduru	PHASE 4	TTCL	Haujawaka
116	Ruvuma	Tunduru	PHASE 4	TTCL	Haujawaka
117	Shinyanga	Msalala	PHASE 6	TTCL	Haujawaka
118	Shinyanga	Shinyanga	PHASE 6	TTCL	Haujawaka
119	Simiyu	Bariadi	PHASE 6	TTCL	Haujawaka
120	Simiyu	Bariadi	PHASE 4B	TTCL	Haujawaka
121	Simiyu	Bariadi	PHASE 6	TTCL	Haujawaka
122	Singida	Ikungi	PHASE 6	TTCL	Haujawaka
123	Songwe	Ileje	BSZ PH6	AIRTEL	Haujawaka
124	Songwe	Ileje	BSZ PH6	AIRTEL	Haujawaka
125	Songwe	Tunduma Town Council	PHASE 6	TTCL	Haujawaka
126	Tabora	Nzega	PHASE 6	TTCL	Haujawaka
127	Tabora	Urambo	PHASE 4	TTCL	Haujawaka
128	Tanga	Kilindi	PHASE 6	TTCL	Haujawaka
129	Tanga	Korogwe	PHASE 6	TTCL	Haujawaka
130	Tanga	Lushoto	PHASE 6	TTCL	Haujawaka
131	Tanga	Pangani	PHASE 6	TTCL	Haujawaka
132	Tanga	Tanga City Council	PHASE 4	HALOTEL	Haujawaka

Chanzo: Mfuko wa Mawasiliano kwa Wote (UCSAF)

Kiambatisho Na.06

MAENEKO YANAYOTARAJIWA KUJENGWA MINARA YA MAWASILIANO
KUPITIA MRADI WA TANZANIA YA KIDIJITALI

NA	MKOA	WILAYA	MRADI	OPERETA
1	Arusha	Arumeru	DTP PH1	VODACOM
2	Arusha	Arusha	DTP PH1	VODACOM
3	Arusha	Arusha	DTP PH1	VODACOM
4	Arusha	Karatu	DTP PH1	VODACOM
5	Arusha	Longido	PHASE 8	Airtel
6	Arusha	Longido	PHASE 8	Airtel
7	Arusha	Monduli	DTP PH1	VODACOM
8	Arusha	Monduli	PHASE 8	Vodacom
9	Arusha	Monduli	PHASE 8	TTCL
10	Arusha	Monduli	DTP PH1	AIRTEL
11	Arusha	Ngorongoro	DTP PH1	MIC
12	Arusha	Ngorongoro	DTP PH1	VODACOM
13	Arusha	Ngorongoro	DTP PH1	VODACOM
14	Arusha	Ngorongoro	PHASE 8	TTCL
15	Arusha	Ngorongoro	PHASE 8	TTCL
16	Arusha	Ngorongoro	PHASE 8	TTCL
17	Arusha	Ngorongoro	PHASE 8	TTCL
18	Arusha	Ngorongoro	PHASE 8	TTCL
19	Arusha	Ngorongoro	PHASE 8	TTCL
20	Arusha	Ngorongoro	PHASE 8	TTCL
21	Arusha	Ngorongoro	DTP PH1	VODACOM
22	Arusha	Ngorongoro	DTP PH1	AIRTEL
23	Arusha	Ngorongoro	PHASE 8	TTCL
24	Arusha	Ngorongoro	DTP PH1	MIC
25	Arusha	Ngorongoro	PHASE 8	TTCL
26	Arusha	Ngorongoro	DTP PH1	AIRTEL
27	Arusha	Ngorongoro	PHASE 8	Airtel
28	Arusha	Ngorongoro	PHASE 8	TTCL
29	Arusha	Ngorongoro	PHASE 8	TTCL
30	Arusha	Ngorongoro	PHASE 8	Vodacom
31	Dodoma	Bahi	DTP PH1	AIRTEL
32	Dodoma	Bahi	DTP PH1	MIC
33	Dodoma	Bahi	PHASE 8	Halotel
34	Dodoma	Bahi	DTP PH1	MIC
35	Dodoma	Chamwino	PHASE 8	MIC
36	Dodoma	Chamwino	DTP PH1	MIC
37	Dodoma	Chamwino	PHASE 8	Airtel
38	Dodoma	Chamwino	DTP PH1	MIC
39	Dodoma	Chamwino	PHASE 8	Vodacom
40	Dodoma	Chamwino	PHASE 8	TTCL
41	Dodoma	Chamwino	DTP PH1	MIC

**MAENEKO YANAYOTARAJIWA KUJENGWA MINARA YA MAWASILIANO
KUPITIA MRADI WA TANZANIA YA KIDUITALI**

NA	MKOA	WILAYA	MRADI	OPERETA
42	Dodoma	Chamwino	DTP PH1	MIC
43	Dodoma	Chamwino	PHASE 8	Vodacom
44	Dodoma	Chamwino	DTP PH1	MIC
45	Dodoma	Chamwino	PHASE 8	TTCL
46	Dodoma	Chamwino	DTP PH1	MIC
47	Dodoma	Chamwino	DTP PH1	AIRTEL
48	Dodoma	Chemba	DTP PH1	MIC
49	Dodoma	Chemba	PHASE 8	Airtel
50	Dodoma	Chemba	DTP PH1	AIRTEL
51	Dodoma	Dodoma Urban	PHASE 8	VODACOM
52	Dodoma	Dodoma Urban	PHASE 8	TTCL
53	Dodoma	Dodoma Urban	PHASE 8	Vodacom
54	Dodoma	Dodoma Urban	DTP PH1	VODACOM
55	Dodoma	Dodoma Urban	DTP PH1	AIRTEL
56	Dodoma	Kondoa	PHASE 8	TTCL
57	Dodoma	kondoa	DTP PH1	AIRTEL
58	Dodoma	Kondoa	PHASE 8	Halotel
59	Dodoma	kondoa	PHASE 8	Halotel
60	Dodoma	kondoa	DTP PH1	VODACOM
61	Dodoma	Kongwa	DTP PH1	MIC
62	Dodoma	Kongwa	PHASE 8	TTCL
63	Dodoma	Kongwa	DTP PH1	AIRTEL
64	Dodoma	Mpwapwa	PHASE 8	TTCL
65	Dodoma	Mpwapwa	DTP PH1	MIC
66	Dodoma	Mpwapwa	PHASE 8	Halotel
67	Dsm	Kigamboni	DTP PH1	VODACOM
68	Dsm	Kigamboni	DTP PH1	MIC
69	Dsm	Kigamboni	DTP PH1	VODACOM
70	Dsm	Kigamboni	DTP PH1	MIC
71	Dsm	Kigamboni	DTP PH1	VODACOM
72	Dsm	Kigamboni	DTP PH1	VODACOM
73	Geita	Bukombe	DTP PH1	AIRTEL
74	Geita	Bukombe	DTP PH1	VODACOM
75	Geita	Bukombe	DTP PH1	AIRTEL
76	Geita	Bukombe	DTP PH1	MIC
77	Geita	Bukombe	DTP PH1	VODACOM
78	Geita	Chato	DTP PH1	MIC
79	Geita	Chato	DTP PH1	VODACOM

**MAENEYO YANAYOTARAJIWA KUJENGWA MINARA YA MAWASILIANO
KUPITIA MRADI WA TANZANIA YA KIDIITALI**

NA	MKOA	WILAYA	MRADI	OPERETA
80	Geita	Chato	DTP PH1	VODACOM
81	Geita	Chato	DTP PH1	MIC
82	Geita	Geita	DTP PH1	MIC
83	Geita	Geita	DTP PH1	AIRTEL
84	Geita	Mbogwe	PHASE 8	TTCL
85	Geita	Mbogwe	DTP PH1	AIRTEL
86	Geita	Mbogwe	PHASE 8	Halotel
87	Geita	Mbogwe	DTP PH1	VODACOM
88	Geita	Mbogwe	DTP PH1	AIRTEL
89	Iringa	Iringa	PHASE 8	Vodacom
90	Iringa	Iringa	DTP PH1	VODACOM
91	Iringa	Iringa	PHASE 8	Vodacom
92	Iringa	Iringa	DTP PH1	VODACOM
93	Iringa	Iringa	DTP PH1	MIC
94	Iringa	Iringa	DTP PH1	MIC
95	Iringa	Iringa	DTP PH1	VODACOM
96	Iringa	Kilolo	PHASE 8	TTCL
97	Iringa	Kilolo	DTP PH1	VODACOM
98	Iringa	Kilolo	DTP PH1	MIC
99	Iringa	Kilolo	DTP PH1	AIRTEL
100	Iringa	Kilolo	DTP PH1	AIRTEL
101	Iringa	Kilolo	DTP PH1	VODACOM
102	Iringa	Kilolo	PHASE 8	TTCL
103	Iringa	Mafinga	DTP PH1	MIC
104	Iringa	Mafinga	DTP PH1	VODACOM
105	Iringa	Mufindi	DTP PH1	AIRTEL
106	Iringa	Mufindi	DTP PH1	AIRTEL
107	Iringa	Mufindi	DTP PH1	MIC
108	Iringa	Mufindi	DTP PH1	MIC
109	Iringa	Mufindi	DTP PH1	MIC
110	Iringa	Mufindi	DTP PH1	VODACOM
111	Iringa	Mufindi	DTP PH1	MIC
112	Kagera	Biharamulo	DTP PH1	AIRTEL
113	Kagera	Biharamulo	PHASE 8	TTCL
114	Kagera	Biharamulo	DTP PH1	VODACOM
115	Kagera	Biharamulo	PHASE 8	Halotel
116	Kagera	Biharamulo	DTP PH1	VODACOM
117	Kagera	Biharamulo	DTP PH1	VODACOM
118	Kagera	Biharamulo	DTP PH1	AIRTEL
119	Kagera	Biharamulo	DTP PH1	MIC

**MAEENO YANAYOTARAJIWA KUJENGWA MINARA YA MAWASILIANO
KUPITIA MRADI WA TANZANIA YA KIDIJITALI**

NA	MKOA	WILAYA	MRADI	OPERETA
120	Kagera	Biharamulo	DTP PH1	VODACOM
121	Kagera	Biharamulo	DTP PH1	VODACOM
122	Kagera	Biharamulo	DTP PH1	AIRTEL
123	Kagera	Biharamulo	DTP PH1	VODACOM
124	Kagera	Biharamulo	DTP PH1	VODACOM
125	Kagera	Bukoba	DTP PH1	MIC
126	Kagera	Karagwe	DTP PH1	VODACOM
127	Kagera	Karagwe	DTP PH1	VODACOM
128	Kagera	Karagwe	DTP PH1	AIRTEL
129	Kagera	Karagwe	DTP PH1	VODACOM
130	Kagera	Karagwe	DTP PH1	VODACOM
131	Kagera	Karagwe	DTP PH1	VODACOM
132	Kagera	Karagwe	DTP PH1	VODACOM
133	Kagera	Karagwe	DTP PH1	MIC
134	Kagera	Karagwe	DTP PH1	VODACOM
135	Kagera	Karagwe	DTP PH1	VODACOM
136	Kagera	Karagwe	DTP PH1	MIC
137	Kagera	Karagwe	DTP PH1	VODACOM
138	Kagera	Karagwe	DTP PH1	VODACOM
139	Kagera	Kyerwa	DTP PH1	AIRTEL
140	Kagera	Kyerwa	DTP PH1	VODACOM
141	Kagera	Kyerwa	DTP PH1	MIC
142	Kagera	Missenyi	DTP PH1	MIC
143	Kagera	Missenyi	DTP PH1	MIC
144	Kagera	Missenyi	DTP PH1	VODACOM
145	Kagera	Missenyi	DTP PH1	VODACOM
146	Kagera	Muleba	DTP PH1	VODACOM
147	Kagera	Muleba	DTP PH1	VODACOM
148	Kagera	Muleba	DTP PH1	VODACOM
149	Kagera	Muleba	DTP PH1	VODACOM
150	Kagera	Muleba	PHASE 8	TTCL
151	Kagera	Muleba	PHASE 8	TTCL
152	Kagera	Muleba	DTP PH1	VODACOM
153	Kagera	Muleba	DTP PH1	VODACOM
154	Kagera	Ngara	DTP PH1	VODACOM
155	Kagera	Ngara	PHASE 8	TTCL
156	Katavi	Mlele	PHASE 8	TTCL
157	Katavi	Mlele	DTP PH1	MIC

**MAENEKO YANAYOTARAJIWA KUJENGWA MINARA YA MAWASILIANO
KUPITIA MRADI WA TANZANIA YA KIDIJITALI**

NA	MKOA	WILAYA	MRADI	OPERETA
158	Katavi	Mpimbwe	DTP PH1	VODACOM
159	Katavi	Tanganyika	DTP PH1	AIRTEL
160	Katavi	Tanganyika	PHASE 8	Halotel
161	Katavi	Tanganyika	DTP PH1	MIC
162	Katavi	Tanganyika	PHASE 8	Vodacom
163	Katavi	Tanganyika	PHASE 8	TTCL
164	Katavi	Tanganyika	DTP PH1	VODACOM
165	Katavi	Tanganyika	DTP PH1	VODACOM
166	Katavi	Tanganyika	PHASE 8	TTCL
167	Katavi	Tanganyika	PHASE 8	Airtel
168	Katavi	Tanganyika	PHASE 8	TTCL
169	Katavi	Tanganyik	PHASE 8	Airtel
170	Katavi	Tanganyika	DTP PH1	MIC
171	Kigoma	Kasulu	DTP PH1	VODACOM
172	Kigoma	Kasulu	PHASE 8	Vodacom
173	Kigoma	Kasulu	PHASE 8	Vodacom
174	Kigoma	Kibondo	PHASE 8	Halotel
175	Kigoma	Kibondo	DTP PH1	AIRTEL
176	Kigoma	Kibondo	PHASE 8	TTCL
177	Kigoma	Uvinza	DTP PH1	VODACOM
178	Kigoma	Uvinza	DTP PH1	AIRTEL
179	Kilimanjaro	Moshi	DTP PH1	MIC
180	Kilimanjaro	Moshi	DTP PH1	VODACOM
181	Kilimanjaro	Moshi	DTP PH1	VODACOM
182	Kilimanjaro	Moshi	DTP PH1	MIC
183	Kilimanjaro	Mwanga	DTP PH1	MIC
184	Kilimanjaro	Mwanga	DTP PH1	MIC
185	Kilimanjaro	Mwanga	PHASE 8	TTCL
186	Kilimanjaro	Mwanga	PHASE 8	TTCL
187	Kilimanjaro	Rombo	DTP PH1	VODACOM
188	Kilimanjaro	Same	PHASE 8	Halotel
189	Kilimanjaro	Same	DTP PH1	MIC
190	Kilimanjaro	Same	PHASE 8	MIC
191	Kilimanjaro	Same	PHASE 8	TTCL
192	Kilimanjaro	Same	PHASE 8	MIC
193	Kilimanjaro	Same	PHASE 8	Halotel
194	Kilimanjaro	Same	PHASE 8	TTCL
195	Kilimanjaro	Same	PHASE 8	Halotel
196	Kilimanjaro	Same	PHASE 8	MIC

**MAENEYO YANAYOTARAJWA KUJENGWA MINARA YA MAWASILIANO
KUPITIA MRADI WA TANZANIA YA KIDJITALI**

NA	MKOA	WILAYA	MRADI	OPERETA
197	Kilimanjaro	Same	DTP PH1	AIRTEL
198	Kilimanjaro	Same	PHASE 8	TTCL
199	Kilimanjaro	Same	PHASE 8	Halotel
200	Kilimanjaro	Same	DTP PH1	MIC
201	Kilimanjaro	Same	DTP PH1	AIRTEL
202	Kilimanjaro	Same	PHASE 8	MIC
203	Kilimanjaro	Same	DTP PH1	MIC
204	Kilimanjaro	Same	PHASE 8	MIC
205	Kilimanjaro	Same	PHASE 8	MIC
206	Kilimanjaro	Same	PHASE 8	MIC
207	Kilimanjaro	Siha	PHASE 8	Vodacom
208	Kilimanjaro	Siha	PHASE 8	TTCL
209	Kilimanjaro	Siha	PHASE 8	TTCL
210	Kilimanjaro	Siha	DTP PH1	MIC
211	Lindi	Kilwa	PHASE 8	Airtel
212	Lindi	Kilwa	PHASE 8	Airtel
213	Lindi	Kilwa	DTP PH1	MIC
214	Lindi	Kilwa	PHASE 8	Airtel
215	Lindi	Kilwa	DTP PH1	MIC
216	Lindi	Kilwa	DTP PH1	MIC
217	Lindi	Kilwa	DTP PH1	MIC
218	Lindi	Kilwa	PHASE 8	MIC
219	Lindi	Kilwa	PHASE 8	TTCL
220	Lindi	Kilwa	PHASE 8	MIC
221	Lindi	Kilwa	DTP PH1	MIC
222	Lindi	Kilwa	PHASE 8	Halotel
223	Lindi	Lindi	DTP PH1	MIC
224	Lindi	Lindi	DTP PH1	AIRTEL
225	Lindi	Lindi	PHASE 8	MIC
226	Lindi	Lindi	DTP PH1	MIC
227	Lindi	Lindi	PHASE 8	TTCL
228	Lindi	Lindi	DTP PH1	MIC
229	Lindi	Lindi	DTP PH1	MIC
230	Lindi	Lindi	PHASE 8	MIC
231	Lindi	Lindi	PHASE 8	MIC
232	Lindi	Liwale	PHASE 8	TTCL
233	Lindi	Liwale	PHASE 8	MIC
234	Lindi	Liwale	DTP PH1	AIRTEL
235	Lindi	Liwale	PHASE 8	Airtel

**MAENEYO YANAYOTARAJIWA KUJENGWA MINARA YA MAWASILIANO
KUPITIA MRADI WA TANZANIA YA KIDIJITALI**

NA	MKOA	WILAYA	MRADI	OPERETA
236	Lindi	Liwale	PHASE 8	Airtel
237	Lindi	Liwale	PHASE 8	TTCL
238	Lindi	Liwale	DTP PH1	MIC
239	Lindi	Liwale	PHASE 8	TTCL
240	Lindi	Nachingwea	DTP PH1	MIC
241	Lindi	Nachingwea	PHASE 8	Airtel
242	Lindi	Ruangwa	DTP PH1	MIC
243	Lindi	Ruangwa	DTP PH1	MIC
244	Lindi	Ruangwa	DTP PH1	MIC
245	Lindi	Ruangwa	DTP PH1	MIC
246	Lindi	Ruangwa	PHASE 8	TTCL
247	Lindi	Ruangwa	DTP PH1	MIC
248	Lindi	Ruangwa	DTP PH1	MIC
249	Manyara	Babati	PHASE 8	Vodacom
250	Manyara	Babati	DTP PH1	VODACOM
251	Manyara	Babati	DTP PH1	AIRTEL
252	Manyara	Babati	PHASE 8	Vodacom
253	Manyara	Babati	DTP PH1	MIC
254	Manyara	Babati	PHASE 8	Airtel
255	Manyara	Hanang	DTP PH1	MIC
256	Manyara	Hanang	DTP PH1	MIC
257	Manyara	Kiteto	PHASE 8	Halotel
258	Manyara	Kiteto	PHASE 8	Airtel
259	Manyara	Kiteto	PHASE 8	Airtel
260	Manyara	Kiteto	PHASE 8	Airtel
261	Manyara	Kiteto	DTP PH1	AIRTEL
262	Manyara	Kiteto	DTP PH1	AIRTEL
263	Manyara	Kiteto	DTP PH1	MIC
264	Manyara	Kiteto	DTP PH1	MIC
265	Manyara	Kiteto	DTP PH1	AIRTEL
266	Manyara	Kiteto	DTP PH1	AIRTEL
267	Manyara	Kiteto	DTP PH1	VODACOM
268	Manyara	Kiteto	DTP PH1	MIC
269	Manyara	Mbulu	PHASE 8	Airtel
270	Manyara	Mbulu	DTP PH1	AIRTEL
271	Manyara	Mbulu	DTP PH1	MIC
272	Manyara	Mbulu	DTP PH1	MIC
273	Manyara	Mbulu	DTP PH1	AIRTEL
274	Manyara	Mbulu	PHASE 8	TTCL
275	Manyara	Mbulu	DTP PH1	AIRTEL

MAENEYO YANAYOTARAJIWA KUJENGWA MINARA YA MAWASILIANO KUPITIA MRADI WA TANZANIA YA KIDIJITALI

NA	MKOA	WILAYA	MRADI	OPERETA
276	Manyara	Mbulu	PHASE 8	Halotel
277	Manyara	Mbulu	PHASE 8	TTCL
278	Manyara	Simanjiro	DTP PH1	VODACOM
279	Manyara	Simanjiro	DTP PH1	MIC
280	Manyara	Simanjiro	DTP PH1	MIC
281	Mara	Bunda	DTP PH1	MIC
282	Mara	Bunda	PHASE 8	MIC
283	Mara	Butiama	DTP PH1	VODACOM
284	Mara	Musoma	DTP PH1	VODACOM
285	Mara	Musoma	DTP PH1	VODACOM
286	Mara	Musoma	DTP PH1	MIC
287	Mara	Rorya	DTP PH1	MIC
288	Mara	Rorya	DTP PH1	MIC
289	Mara	Rorya	DTP PH1	MIC
290	Mara	Rorya	DTP PH1	MIC
291	Mara	Rorya	DTP PH1	MIC
292	Mara	Rorya	DTP PH1	MIC
293	Mara	Rorya	DTP PH1	MIC
294	Mara	Serengeti	DTP PH1	MIC
295	Mara	Serengeti	DTP PH1	VODACOM
296	Mara	Serengeti	DTP PH1	VODACOM
297	Mara	Serengeti	DTP PH1	MIC
298	Mara	Serengeti	DTP PH1	MIC
299	Mara	Serengeti	DTP PH1	MIC
300	Mara	Serengeti	DTP PH1	VODACOM
301	Mara	Serengeti	DTP PH1	AIRTEL
302	Mara	Serengeti	DTP PH1	AIRTEL
303	Mara	Serengeti	DTP PH1	VODACOM
304	Mara	Tarime	DTP PH1	VODACOM
305	Mara	Tarime	PHASE 8	Halotel
306	Mara	Tarime	DTP PH1	MIC
307	Mara	Tarime	DTP PH1	MIC
308	Mara	Tarime	DTP PH1	MIC
309	Mbeya	Chunya	DTP PH1	AIRTEL
310	Mbeya	Chunya	DTP PH1	VODACOM
311	Mbeya	Chunya	DTP PH1	AIRTEL
312	Mbeya	Mbarali	DTP PH1	VODACOM
313	Mbeya	Mbarali	DTP PH1	MIC
314	Mbeya	Mbarali	DTP PH1	MIC
315	Mbeya	Mbeya	DTP PH1	MIC

MAENEKO YANAYOTARAJIWA KUJENGWA MINARA YA MAWASILIANO KUPITIA MRADI WA TANZANIA YA KIDIJITALI

NA	MKOA	WILAYA	MRADI	OPERETA
316	Mbeya	Rungwe	DTP PH1	MIC
317	Morogoro	Gairo	PHASE 8	TTCL
318	Morogoro	Kilombero	DTP PH1	MIC
319	Morogoro	Kilombero	DTP PH1	TTCL
320	Morogoro	Kilombero	DTP PH1	MIC
321	Morogoro	Kilombero	DTP PH1	AIRTEL
322	Morogoro	Kilombero	PHASE 8	MIC
323	Morogoro	Kilombero	PHASE 8	MIC
324	Morogoro	Kilombero	PHASE 8	Vodacom
325	Morogoro	Kilombero	DTP PH1	MIC
326	Morogoro	Kilombero	DTP PH1	AIRTEL
327	Morogoro	Kilosa	DTP PH1	MIC
328	Morogoro	Kilosa	PHASE 8	Vodacom
329	Morogoro	Kilosa	PHASE 8	Airtel
330	Morogoro	Kilosa	PHASE 8	TTCL
331	Morogoro	Kilosa	DTP PH1	VODACOM
332	Morogoro	Kilosa	DTP PH1	AIRTEL
333	Morogoro	Kilosa	DTP PH1	MIC
334	Morogoro	kilosa	DTP PH1	MIC
335	Morogoro	Kilosa	PHASE 8	Halotel
336	Morogoro	kilosa	PHASE 8	MIC
337	Morogoro	Kilosa	DTP PH1	MIC
338	Morogoro	Kilosa	DTP PH1	MIC
339	Morogoro	Kilosa	DTP PH1	AIRTEL
340	Morogoro	kilosa	DTP PH1	AIRTEL
341	Morogoro	kilosa	PHASE 8	Airtel
342	Morogoro	Kilosa	DTP PH1	AIRTEL
343	Morogoro	Kilosa	PHASE 8	Airtel
344	Morogoro	kilosa	PHASE 8	Vodacom
345	Morogoro	Malinyi	DTP PH1	MIC
346	Morogoro	Malinyi	PHASE 8	Airtel
347	Morogoro	Malinyi	PHASE 8	Vodacom
348	Morogoro	Malinyi	DTP PH1	MIC
349	Morogoro	Malinyi	PHASE 8	Vodacom
350	Morogoro	Morogoro	PHASE 8	Airtel
351	Morogoro	Morogoro	PHASE 8	Airtel
352	Morogoro	Morogoro	DTP PH1	AIRTEL
353	Morogoro	Morogoro	PHASE 8	Airtel
354	Morogoro	Morogoro	PHASE 8	Airtel

MAENEKO YANAYOTARAJIWA KUJENGWA MINARA YA MAWASILIANO KUPITIA MRADI WA TANZANIA YA KIDJITALI

NA	MKOA	WILAYA	MRADI	OPERETA
355	Morogoro	Morogoro	DTP PH1	AIRTEL
356	Morogoro	Morogoro	PHASE 8	Airtel
357	Morogoro	Morogoro	DTP PH1	MIC
358	Morogoro	Morogoro	DTP PH1	AIRTEL
359	Morogoro	Morogoro	PHASE 8	Airtel
360	Morogoro	Morogoro	PHASE 8	Airtel
361	Morogoro	Morogoro	DTP PH1	AIRTEL
362	Morogoro	Morogoro	DTP PH1	AIRTEL
363	Morogoro	Mvomero	PHASE 8	Airtel
364	Morogoro	Mvomero	DTP PH1	MIC
365	Morogoro	Mvomero	DTP PH1	MIC
366	Morogoro	Mvomero	PHASE 8	Halotel
367	Morogoro	Mvomero	DTP PH1	AIRTEL
368	Morogoro	Mvomero	PHASE 8	MIC
369	Morogoro	Mvomero	DTP PH1	MIC
370	Morogoro	Mvomero	PHASE 8	TTCL
371	Morogoro	Mvomero	DTP PH1	AIRTEL
372	Morogoro	Mvomero	DTP PH1	MIC
373	Morogoro	Mvomero	DTP PH1	AIRTEL
374	Morogoro	Mvomero	DTP PH1	MIC
375	Morogoro	Mvomero	DTP PH1	VODACOM
376	Morogoro	Mvomero	PHASE 8	Halotel
377	Morogoro	Ulanga	PHASE 8	Halotel
378	Morogoro	Ulanga	DTP PH1	AIRTEL
379	Morogoro	Ulanga	PHASE 8	Vodacom
380	Morogoro	Ulanga	DTP PH1	AIRTEL
381	Morogoro	Ulanga	PHASE 8	Airtel
382	Mtwara	Masasi	PHASE 8	Halotel
383	Mtwara	Masasi	PHASE 8	MIC
384	Mtwara	Masasi	DTP PH1	TTCL
385	Mtwara	Masasi	PHASE 8	Vodacom
386	Mtwara	Masasi	DTP PH1	MIC
387	Mtwara	Masasi	PHASE 8	Halotel
388	Mtwara	Masasi	DTP PH1	AIRTEL
389	Mtwara	Masasi	PHASE 8	MIC

MAENEKO YANAYOTARAJIWA KUJENGWA MINARA YA MAWASILIANO KUPITIA MRADI WA TANZANIA YA KIDJITALI

NA	MKOA	WILAYA	MRADI	OPERETA
390	Mtwara	Masasi	PHASE 8	MIC
391	Mtwara	Masasi	DTP PH1	MIC
392	Mtwara	Mtwara	DTP PH1	TTCL
393	Mtwara	Mtwara	PHASE 8	MIC
394	Mtwara	Mtwara	PHASE 8	MIC
395	Mtwara	Mtwara	DTP PH1	MIC
396	Mtwara	Mtwara	PHASE 8	MIC
397	Mtwara	Mtwara	PHASE 8	MIC
398	Mtwara	Mtwara	DTP PH1	AIRTEL
399	Mtwara	Mtwara	PHASE 8	MIC
400	Mtwara	Nanyumbu	DTP PH1	MIC
401	Mtwara	Nanyumbu	DTP PH1	AIRTEL
402	Mtwara	Nanyumbu	PHASE 8	TTCL
403	Mtwara	Nanyumbu	DTP PH1	MIC
404	Mtwara	Nanyumbu	DTP PH1	MIC
405	Mtwara	Nanyumbu	DTP PH1	MIC
406	Mtwara	Nanyumbu	PHASE 8	TTCL
407	Mtwara	Nanyumbu	PHASE 8	MIC
408	Mtwara	Nanyumbu	PHASE 8	Airtel
409	Mtwara	Newala	DTP PH1	MIC
410	Mwanza	Ilemela	DTP PH1	VODACOM
411	Mwanza	Ilemela	DTP PH1	VODACOM
412	Mwanza	Ilemela	DTP PH1	VODACOM
413	Mwanza	Magu	DTP PH1	VODACOM
414	Mwanza	Magu	DTP PH1	VODACOM
415	Mwanza	Magu	PHASE 8	MIC
416	Mwanza	Magu	DTP PH1	VODACOM
417	Mwanza	Magu	DTP PH1	VODACOM
418	Mwanza	Misungwi	DTP PH1	AIRTEL
419	Mwanza	Misungwi	DTP PH1	AIRTEL
420	Mwanza	Misungwi	DTP PH1	VODACOM

MAENEKO YANAYOTARAJIWA KUJENGWA MINARA YA MAWASILIANO KUPITIA MRADI WA TANZANIA YA KIDIJITALI

NA	MKOA	WILAYA	MRADI	OPERETA
421	Mwanza	Misungwi	PHASE 8	TTCL
422	Mwanza	Sengerema	DTP PH1	VODACOM
423	Mwanza	Sengerema	DTP PH1	VODACOM
424	Mwanza	Ukerewe	DTP PH1	VODACOM
425	Mwanza	Ukerewe	DTP PH1	VODACOM
426	Njombe	Ludewa	PHASE 8	TTCL
427	Njombe	Ludewa	DTP PH1	VODACOM
428	Njombe	Ludewa	DTP PH1	VODACOM
429	Njombe	Ludewa	PHASE 8	Halotel
430	Njombe	Ludewa	DTP PH1	AIRTEL
431	Njombe	Ludewa	DTP PH1	MIC
432	Njombe	Makete	PHASE 8	TTCL
433	Njombe	Makete	PHASE 8	Halotel
434	Njombe	Makete	DTP PH1	MIC
435	Njombe	Njombe	DTP PH1	VODACOM
436	Njombe	Njombe	PHASE 8	TTCL
437	Njombe	Njombe	DTP PH1	MIC
438	Njombe	Njombe	PHASE 8	Vodacom
439	Njombe	Njombe	PHASE 8	Vodacom
440	Njombe	Wang'ing'ombe	DTP PH1	VODACOM
441	Pwani	Bagamoyo	DTP PH1	MIC
442	Pwani	Bagamoyo	PHASE 8	Airtel
443	Pwani	Bagamoyo	DTP PH1	MIC
444	Pwani	Bagamoyo	DTP PH1	MIC
445	Pwani	Bagamoyo	DTP PH1	VODACOM
446	Pwani	Bagamoyo	DTP PH1	AIRTEL
447	Pwani	Bagamoyo	DTP PH1	VODACOM
448	Pwani	Bagamoyo	DTP PH1	MIC
449	Pwani	Bagamoyo	DTP PH1	AIRTEL
450	Pwani	Bagamoyo	DTP PH1	AIRTEL
451	Pwani	Kibaha	DTP PH1	MIC
452	Pwani	Kibaha	DTP PH1	MIC
453	Pwani	Kibiti	DTP PH1	MIC
454	Pwani	Kibiti	PHASE 8	TTCL
455	Pwani	Kibiti	PHASE 8	TTCL
456	Pwani	Kibiti	PHASE 8	Vodacom
457	Pwani	Kibiti	PHASE 8	TTCL
458	Pwani	Kibiti	DTP PH1	MIC
459	Pwani	Kibiti	PHASE 8	Airtel
460	Pwani	Kisarawe	PHASE 8	Vodacom

MAENEYO YANAYOTARAJIWA KUJENGWA MINARA YA MAWASILIANO KUPITIA MRADI WA TANZANIA YA KIDIJITALI

NA	MKOA	WILAYA	MRADI	OPERETA
461	Pwani	Kisarawe	PHASE 8	Vodacom
462	Pwani	Kisarawe	DTP PH1	MIC
463	Pwani	Kisarawe	DTP PH1	MIC
464	Pwani	Kisarawe	PHASE 8	Airtel
465	Pwani	Kisarawe	PHASE 8	MIC
466	Pwani	Kisarawe	PHASE 8	Vodacom
467	Pwani	Mafia	PHASE 8	TTCL
468	Pwani	Mafia	DTP PH1	MIC
469	Pwani	Mafia	PHASE 8	TTCL
470	Pwani	Mafia	DTP PH1	MIC
471	Pwani	Mkuranga	DTP PH1	MIC
472	Pwani	Mkuranga	PHASE 8	Vodacom
473	Pwani	Mkuranga	PHASE 8	Airtel
474	Pwani	Mkuranga	DTP PH1	MIC
475	Pwani	Mkuranga	PHASE 8	Airtel
476	Pwani	Mkuranga	DTP PH1	MIC
477	Pwani	Mkuranga	DTP PH1	MIC
478	Pwani	Mkuranga	DTP PH1	MIC
479	Pwani	Rufiji	PHASE 8	Airtel
480	Pwani	Rufiji	DTP PH1	MIC
481	Pwani	Rufiji	PHASE 8	MIC
482	Pwani	Rufiji	PHASE 8	MIC
483	Pwani	Rufiji	PHASE 8	TTCL
484	Rukwa	Kalambo	DTP PH1	MIC
485	Rukwa	Kalambo	DTP PH1	AIRTEL
486	Rukwa	Kalambo	PHASE 8	Vodacom
487	Rukwa	Kalambo	DTP PH1	AIRTEL
488	Rukwa	Kalambo	PHASE 8	Vodacom
489	Rukwa	Kalambo	DTP PH1	VODACOM
490	Rukwa	Nkasi	DTP PH1	AIRTEL
491	Rukwa	Nkasi	DTP PH1	MIC
492	Rukwa	Nkasi	DTP PH1	AIRTEL
493	Rukwa	Nkasi	DTP PH1	VODACOM
494	Rukwa	Nkasi	DTP PH1	AIRTEL
495	Rukwa	Nkasi	DTP PH1	AIRTEL
496	Rukwa	Nkasi	PHASE 8	TTCL
497	Rukwa	Sumbawanga	DTP PH1	AIRTEL
498	Rukwa	Sumbawanga	PHASE 8	Halotel

MAENEYO YANAYOTARAJIWA KUJENGWA MINARA YA MAWASILIANO KUPITIA MRADI WA TANZANIA YA KIDJITALI

NA	MKOA	WILAYA	MRADI	OPERETA
499	Rukwa	Sumbawanga	DTP PH1	VODACOM
500	Rukwa	Sumbawanga	DTP PH1	MIC
501	Ruvuma	Mbinga	DTP PH1	AIRTEL
502	Ruvuma	Mbinga	DTP PH1	MIC
503	Ruvuma	Mbinga	DTP PH1	AIRTEL
504	Ruvuma	Mbinga	DTP PH1	AIRTEL
505	Ruvuma	Mbinga	PHASE 8	Airtel
506	Ruvuma	Mbinga	PHASE 8	Vodacom
507	Ruvuma	Mbinga	DTP PH1	VODACOM
508	Ruvuma	Namtumbo	PHASE 8	TTCL
509	Ruvuma	Namtumbo	DTP PH1	MIC
510	Ruvuma	Namtumbo	DTP PH1	MIC
511	Ruvuma	Nyasa	PHASE 8	TTCL
512	Ruvuma	Nyasa	DTP PH1	TTCL
513	Ruvuma	Nyasa	DTP PH1	AIRTEL
514	Ruvuma	Songea	PHASE 8	Airtel
515	Ruvuma	Songea	PHASE 8	Vodacom
516	Ruvuma	Songea	DTP PH1	MIC
517	Ruvuma	Songea	DTP PH1	MIC
518	Ruvuma	Tunduru	DTP PH1	AIRTEL
519	Ruvuma	Tunduru	DTP PH1	AIRTEL
520	Ruvuma	Tunduru	PHASE 8	TTCL
521	Shinyanga	Kahama	DTP PH1	MIC
522	Shinyanga	Kahama	DTP PH1	VODACOM
523	Shinyanga	Kahama	DTP PH1	AIRTEL
524	Shinyanga	Kahama	DTP PH1	VODACOM
525	Shinyanga	Kahama	DTP PH1	AIRTEL
526	Shinyanga	Kahama	PHASE 8	Vodacom
527	Shinyanga	Kahama	DTP PH1	VODACOM
528	Shinyanga	Kahama	DTP PH1	AIRTEL
529	Shinyanga	Kahama	DTP PH1	MIC
530	Shinyanga	Kahama	DTP PH1	MIC
531	Shinyanga	Kahama	DTP PH1	VODACOM
532	Shinyanga	Kahama	DTP PH1	VODACOM
533	Shinyanga	Kahama	DTP PH1	VODACOM
534	Shinyanga	Kahama	DTP PH1	VODACOM
535	Shinyanga	Kahama	DTP PH1	MIC

MAENEKO YANAYOTARAJIWA KUJENGWA MINARA YA MAWASILIANO KUPITIA MRADI WA TANZANIA YA KIDIJITALI

NA	MKOA	WILAYA	MRADI	OPERETA
536	Shinyanga	Kahama	DTP PH1	VODACOM
537	Shinyanga	Kishapu	PHASE 8	Halotel
538	Shinyanga	Kishapu	DTP PH1	AIRTEL
539	Shinyanga	Kishapu	DTP PH1	VODACOM
540	Shinyanga	Kishapu	PHASE 8	Vodacom
541	Shinyanga	Kishapu	DTP PH1	VODACOM
542	Shinyanga	Kishapu	PHASE 8	Halotel
543	Shinyanga	Kishapu	DTP PH1	MIC
544	Shinyanga	Shinyanga	PHASE 8	Vodacom
545	Shinyanga	Shinyanga	DTP PH1	VODACOM
546	Shinyanga	Shinyanga	DTP PH1	MIC
547	Shinyanga	Shinyanga	PHASE 8	Vodacom
548	Shinyanga	Shinyanga	PHASE 8	MIC
549	Shinyanga	Shinyanga	DTP PH1	VODACOM
550	Simiyu	Bariadi	DTP PH1	MIC
551	Simiyu	Bariadi	DTP PH1	VODACOM
552	Simiyu	Bariadi	DTP PH1	VODACOM
553	Simiyu	Bariadi	DTP PH1	VODACOM
554	Simiyu	Bariadi	DTP PH1	VODACOM
555	Simiyu	Bariadi	DTP PH1	VODACOM
556	Simiyu	Bariadi	DTP PH1	VODACOM
557	Simiyu	Bariadi	PHASE 8	Vodacom
558	Simiyu	Bariadi	DTP PH1	MIC
559	Simiyu	Bariadi	DTP PH1	VODACOM
560	Simiyu	Busega	DTP PH1	MIC
561	Simiyu	Itilima	PHASE 8	Vodacom
562	Simiyu	Itilima	DTP PH1	VODACOM
563	Simiyu	Itilima	DTP PH1	AIRTEL
564	Simiyu	Maswa	PHASE 8	TTCL
565	Simiyu	Meatu	DTP PH1	VODACOM
566	Simiyu	Meatu	PHASE 8	TTCL
567	Simiyu	Meatu	PHASE 8	TTCL
568	Simiyu	Meatu	DTP PH1	AIRTEL
569	Simiyu	Meatu	PHASE 8	Airtel
570	Simiyu	Meatu	PHASE 8	Vodacom

MAEENO YANAYOTARAJIWA KUJENGWA MINARA YA MAWASILIANO KUPITIA MRADI WA TANZANIA YA KIDIJITALI

NA	MKOA	WILAYA	MRADI	OPERETA
571	Simiyu	Meatu	DTP PH1	AIRTEL
572	Simiyu	Meatu	DTP PH1	MIC
573	Simiyu	Meatu	DTP PH1	MIC
574	Singida	Ikungi	PHASE 8	Vodacom
575	Singida	Ikungi	DTP PH1	AIRTEL
576	Singida	Ikungi	PHASE 8	TTCL
577	Singida	Ikungi	PHASE 8	TTCL
578	Singida	Iramba	DTP PH1	MIC
579	Singida	Iramba	DTP PH1	VODACOM
580	Singida	Iramba	DTP PH1	VODACOM
581	Singida	Manyoni	DTP PH1	AIRTEL
582	Singida	Manyoni	DTP PH1	AIRTEL
583	Singida	Manyoni	DTP PH1	MIC
584	Singida	Manyoni	PHASE 8	TTCL
585	Singida	Manyoni	DTP PH1	AIRTEL
586	Singida	Manyoni	PHASE 8	TTCL
587	Singida	Manyoni	PHASE 8	Vodacom
588	Singida	Manyoni	PHASE 8	TTCL
589	Singida	Manyoni	PHASE 8	TTCL
590	Singida	Manyoni	DTP PH1	MIC
591	Singida	Manyoni	DTP PH1	AIRTEL
592	Singida	Manyoni	DTP PH1	VODACOM
593	Singida	Manyoni	PHASE 8	TTCL
594	Singida	Manyoni	DTP PH1	AIRTEL
595	Singida	Mkalama	DTP PH1	AIRTEL
596	Singida	Mkalama	DTP PH1	MIC
597	Singida	Mkalama	PHASE 8	Halotel
598	Singida	Singida	PHASE 8	Vodacom
599	Singida	Singida	PHASE 8	Halotel
600	Singida	Singida	PHASE 8	TTCL
601	Singida	Singida	PHASE 8	TTCL
602	Singida	Singida	PHASE 8	Halotel
603	Singida	Singida	PHASE 8	MIC
604	Singida	Singida	PHASE 8	TTCL
605	Singida	Singida	PHASE 8	Vodacom
606	Songwe	Ileje	PHASE 8	TTCL
607	Songwe	Ileje	PHASE 8	Halotel
608	Songwe	Ileje	DTP PH1	AIRTEL
609	Songwe	Ileje	PHASE 8	TTCL
610	Songwe	Mbozi	DTP PH1	MIC
611	Songwe	Mbozi	DTP PH1	VODACOM

MAENEKO YANAYOTARAJIWA KUJENGWA MINARA YA MAWASILIANO KUPITIA MRADI WA TANZANIA YA KIDJITALI

NA	MKOA	WILAYA	MRADI	OPERETA
612	Songwe	Mbozi	PHASE 8	MIC
613	Songwe	Momba	PHASE 8	TTCL
614	Songwe	Momba	DTP PH1	VODACOM
615	Songwe	Momba	DTP PH1	VODACOM
616	Songwe	Momba	DTP PH1	MIC
617	Songwe	Momba	PHASE 8	Airtel
618	Songwe	Songwe	DTP PH1	VODACOM
619	Songwe	Songwe	DTP PH1	VODACOM
620	Songwe	Songwe	DTP PH1	VODACOM
621	Songwe	Songwe	DTP PH1	VODACOM
622	Songwe	Songwe	DTP PH1	VODACOM
623	Tabora	Igunga	PHASE 8	Vodacom
624	Tabora	Igunga	DTP PH1	VODACOM
625	Tabora	Igunga	PHASE 8	Vodacom
626	Tabora	Igunga	PHASE 8	Vodacom
627	Tabora	Igunga	PHASE 8	Vodacom
628	Tabora	Igunga	DTP PH1	VODACOM
629	Tabora	Igunga	DTP PH1	VODACOM
630	Tabora	Igunga	DTP PH1	MIC
631	Tabora	Igunga	DTP PH1	VODACOM
632	Tabora	Igunga	DTP PH1	VODACOM
633	Tabora	Igunga	PHASE 8	TTCL
634	Tabora	Igunga	PHASE 8	Vodacom
635	Tabora	Igunga	DTP PH1	MIC
636	Tabora	Kaliua	PHASE 8	Airtel
637	Tabora	Kaliua	DTP PH1	MIC
638	Tabora	Kaliua	PHASE 8	Vodacom
639	Tabora	Kaliua	DTP PH1	MIC
640	Tabora	Kaliua	DTP PH1	MIC
641	Tabora	Nzega	PHASE 8	TTCL
642	Tabora	Nzega	PHASE 8	Vodacom
643	Tabora	Nzega	DTP PH1	AIRTEL
644	Tabora	Nzega	PHASE 8	TTCL
645	Tabora	Nzega	DTP PH1	VODACOM
646	Tabora	Nzega	PHASE 8	Halotel
647	Tabora	Sikonge	PHASE 8	MIC
648	Tabora	Sikonge	DTP PH1	MIC
649	Tabora	Sikonge	PHASE 8	Vodacom
650	Tabora	Sikonge	DTP PH1	MIC
651	Tabora	Sikonge	PHASE 8	Vodacom

MAENEYO YANAYOTARAJIWA KUJENGWA MINARA YA MAWASILIANO KUPITIA MRADI WA TANZANIA YA KIDIJITALI

NA	MKOA	WILAYA	MRADI	OPERETA
652	Tabora	Sikonge	PHASE 8	TTCL
653	Tabora	Sikonge	PHASE 8	Airtel
654	Tabora	Sikonge	PHASE 8	TTCL
655	Tabora	Sikonge	DTP PH1	MIC
656	Tabora	Sikonge	PHASE 8	TTCL
657	Tabora	Tabora Urban	DTP PH1	MIC
658	Tabora	Tabora Urban	PHASE 8	TTCL
659	Tabora	Tabora Urban	DTP PH1	MIC
660	Tabora	Urambo	DTP PH1	AIRTEL
661	Tabora	Urambo	DTP PH1	AIRTEL
662	Tabora	Urambo	PHASE 8	Halotel
663	Tabora	Uyui	DTP PH1	AIRTEL
664	Tabora	Uyui	PHASE 8	Halotel
665	Tabora	Uyui	PHASE 8	TTCL
666	Tabora	Uyui	PHASE 8	Airtel
667	Tabora	Uyui	DTP PH1	AIRTEL
668	Tabora	Uyui	PHASE 8	TTCL
669	Tabora	Uyui	PHASE 8	TTCL
670	Tabora	Uyui	PHASE 8	TTCL
671	Tabora	Uyui	PHASE 8	TTCL
672	Tanga	Handeni	PHASE 8	TTCL
673	Tanga	Handeni	DTP PH1	MIC
674	Tanga	Handeni	DTP PH1	MIC
675	Tanga	Handeni	PHASE 8	Airtel
676	Tanga	Handeni	PHASE 8	MIC
677	Tanga	Handeni	PHASE 8	TTCL
678	Tanga	Handeni	DTP PH1	MIC
679	Tanga	Handeni	DTP PH1	MIC
680	Tanga	Handeni	DTP PH1	MIC
681	Tanga	Handeni	DTP PH1	MIC
682	Tanga	Handeni	PHASE 8	Airtel
683	Tanga	Handeni	DTP PH1	MIC
684	Tanga	Handeni	PHASE 8	Airtel
685	Tanga	Handeni	DTP PH1	MIC
686	Tanga	Kilindi	DTP PH1	AIRTEL
687	Tanga	Kilindi	DTP PH1	MIC
688	Tanga	Kilindi	DTP PH1	AIRTEL
689	Tanga	Kilindi	PHASE 8	Airtel

MAENEYO YANAYOTARAJIWA KUJENGWA MINARA YA MAWASILIANO KUPITIA MRADI WA TANZANIA YA KIDIJITALI

NA	MKOA	WILAYA	MRADI	OPERETA
690	Tanga	Kilindi	PHASE 8	TTCL
691	Tanga	Kilindi	DTP PH1	AIRTEL
692	Tanga	Kilindi	DTP PH1	AIRTEL
693	Tanga	Korogwe	PHASE 8	TTCL
694	Tanga	Korogwe	DTP PH1	AIRTEL
695	Tanga	Lushoto	PHASE 8	Airtel
696	Tanga	Lushoto	PHASE 8	TTCL
697	Tanga	Lushoto	DTP PH1	AIRTEL
698	Tanga	Lushoto	DTP PH1	AIRTEL
699	Tanga	Mkinga	PHASE 8	TTCL
700	Tanga	Mkinga	DTP PH1	MIC
701	Tanga	Muheza	PHASE 8	TTCL
702	Tanga	Muheza	PHASE 8	TTCL
703	Tanga	Muheza	PHASE 8	Vodacom
704	Tanga	Muheza	DTP PH1	AIRTEL
705	Tanga	Muheza	DTP PH1	AIRTEL
706	Tanga	Muheza	DTP PH1	MIC
707	Tanga	Muheza	PHASE 8	MIC
708	Tanga	Pangani	DTP PH1	MIC
709	Tanga	Pangani	DTP PH1	VODACOM
710	Tanga	Pangani	DTP PH1	AIRTEL
711	Tanga	Pangani	DTP PH1	AIRTEL
712	Tanga	Pangani	DTP PH1	MIC
713	Tanga	Tanga M.	DTP PH1	MIC

Kiambatisho Na.07

VITUO VYA KUTOLEA HUDUMA KWA WATEJA WA TTCL KWA NCHI NZIMA

NA	MKOA	WILAYA	MAHALI	JINA LA DUKA	NAMBA ZA SIMU
1	Arusha	Arusha	Boma Road	Arusha	272545033/272544735
2	Arusha	Meru	Duluti stand CDTI Road	Tengeru	272553216
3	Arusha	Meru	Moshi Arusha Road	Usariver	272541070
4	Arusha	Babati	Babati town- Dodoma Singida road	Babati	272510048/272531028
5	Arusha	Monduli	Monduli town	Monduli	272538045
6	Arusha	Karatu	Karatu town	Karatu	272534577/272534004
7	Arusha	Hanang	Katesh CCM Building	Katesh	272531600
8	Arusha	Mbulu	Bomani	Mbulu	272533005
9	Arusha	Kiteto	Kiteto	Kiteto	272552094
10	Coast	Kibaha	Maili Moja -Mkoani area	Kibaha	023-2402200
11	Coast	Kibaha	Jengo la NMB	Mlandizi	0232935319/20
12	Coast	Bagamoyo	Bagamoyo Town -Adjacent Post Office	Bagamoyo	023-2440081
13	Dar es Salaam	Ilala	Nyerere Road	Pugu Road	022-2142662
14	Dar es Salaam	Ilala	Uhuru Road	Ilala	022 - 2203254
15	Dar es Salaam	Ilala	Tabata Magengeni	Tabata	022 - 2807401, 022 - 2807410
16	Dar es Salaam	Ilala	Airport compound	Airport	022-2844093
17	Dar es Salaam	Ilala	Airport near JWTZ shop	Wageni	022-2843800
18	Dar es Salaam	Temeke	Kurasini Near Wapo Radio	Kurasini	022-2850520
19	Dar es Salaam			Mafia	023-2440081
20	Dar es Salaam	Rufiji	Behind - Post Office	Ikwiriri	023-2011016
21	Dar es Salaam	Ilala	Extelecomms Building - Samora Avenue	Metro	022 2142107

NA	MKOA	WILAYA	MAHALI	JINA LA DUKA	NAMBA ZA SIMU
22	Dar es Salaam	Ilala	Upanga Exchange - Maliki road	Upanga	022 2151424
23	Dar es Salaam	Ilala	Mafia Str	Kariakoo	022 2183220
24	Dar es Salaam	Kinondoni	Watumishi House	Magomeni	022 2928585/6
25	Dar es Salaam	Kinondoni	Ali Hassan Mwinyi /Rose garden	Kijitonyama	022-2144359/022-2144363
26	Dar es Salaam	Kinondoni	Haile selasie Road Opposite Osyterbay Primary school.	Oysterbay	022-2667668/2668898
27	Dar es Salaam	Kinondoni	Tegeta - Kibo Complex	Kibo complex	022-2926321/2
28	Dar es Salaam	Kinondoni	Morogoro Road/Ubungo plaza	Ubungo	022-2461150
29	Dar es Salaam	Ubungo	UDSM -Changanyike ni Road Karibu na Jengo la Utawa la Chuo	UDSM	022- 2410071
30	Dar es Salaam	Ubungo	Mlimani city	Mlimani	0222411026 / 0222411027
31	Dar es Salaam	Ubungo	Classi Mall Tangi Bovu	Mbezi	0222618442/2618443/4
32	Dodoma	Dodoma Mjini	Railway Rd	Dodoma	026 2324036
33	Dodoma	Dodoma Mjini	Tembo Str	Nyerere Square	026 2324411
34	Dodoma	Dodoma Mjini	Kilimo kwanza - Capital Mall	Kisasa	
35	Dodoma	Kongwa	Posta	Kongwa	026 2320413
36	Dodoma	Mpwapwa	Posta	Mpwapwa	026 2320787
37	Dodoma	Kondoa	Posta	Kondoa	026 2360046
38	Iringa	Iringa	Telephone House	Iringa	262702000/ 262702047
39	Iringa	Mufindi	Post Office Mafinga	Mafinga	262772221
40	Iringa	Njombe	Ubena Makambako	Makambako	262730055
41	Iringa	Ludewa	Post Office Ludewa	Ludewa	262790010
42	Iringa	Njombe	Post Office	Njombe	262782024
43	Kagera	Bukoba	Uganda Rd	Bukoba	028 2220600, 0767 200154
44	Kagera	Muleba	Biharamulo Rd	Muleba	028 2224066 , 0784 624660
45	Kagera	Ngara	Posta Str	Ngara	028 2226041, 0764 748477
46	Kagera	Chato	Simu Str	Chato	028 2982500, 0766 122561
47	Kagera	Biharamulo	Karume Str	Biharamulo	028 2225055, 0767 143112
48	Kagera	Karagwe	Bomani	Kayanga	028 2227204, 0787 356144
49	Kigoma	Kigoma Urban	Kiezya Road	Kigoma CSC	0282803599, 0282802600
50	Kigoma	Kasulu District	Kigoma Road	Kasulu CSC	0282810408, 0282810098/9

NA	MKOA	WILAYA	MAHALI	JINA LA DUKA	NAMBA ZA SIMU
51	Kigoma	Kibondo District	UNCHR Road	Kibondo CSC	0282820090, 0282820232
52	Kilimanjaro	Moshi	Moshi/market street	Moshi	027 2752106
53	Kilimanjaro	Same	Same town	Same	027 2720000
54	Kilimanjaro	Mkuu	Mkuu wilayani	Rombo	027 2790000
55	Kilimanjaro	Hai	Boma ng'ombe	Hai	027 2974378
56	Kilimanjaro	Moshi Rural	Marangu Mtoni	Maragu	027 2756537
57	Kilimanjaro	Mwanga	Mwanga town	Mwanga	027 2757673
58	Lindi	Lindi	Baraza street Lindi.	Lindi	232202720
59	Lindi	Nachingwea	Posta street	Nachingwea	232201045
60	Lindi	Kilwa	Kivinje Road	Kilwa Masoko	232013029
61	Lindi	Masasi	Mkuti Sabasaba Street	Masasi	023 2510122
62	Mara	Bunda	Posta Rd	Bunda	2621146
63	Mara	Musoma	Majita Rd	Musoma	2622827
64	Mara	Tarime	Ngombe Rd	Tarime	2690190
65	Mara	Serengeti	Arusha Rd	Mugumu	738262113
66	Mbeya	Mbeya Mjini	Lupa Way	Mbeya	252502000
67	Mbeya	Rungwe	Bomani Area	Tukuyu	252552000
68	Mbeya	Kyela	Mbugani Area	Kyela	252540033
69	Mbeya	Mbarali	Ihangla Str	Rujewa	252590000
70	Mbeya	Mbozi	Vwawa Ichenzeyza	Mbozi	252580002
71	Mbeya	Momba	Sikanyika Str	Tunduma	252530074
72	Mbeya	Ileje	Itumba Str	Ileje	252570000
73	Mbeya	Chunya	Kibaoni B Street	Chunya	252520010
74	Morogoro	Morogoro	Old dsm rd	Morogoro CSC	232614310
75	Morogoro	Kilombero	Kilosa rd	Ifakara	232641000
76	Morogoro	Kilombero	Ifakara rd	Kidatu	232626069
77	Morogoro	Kilosa	Green Area	Mikumi	232620453
78	Morogoro	Kilosa	Uhindini rd	Kilosa	232623100
79	Morogoro	Gairo	Dodoma rd,Unguu street	Gairo	738262323 0232930000
80	Mtwara	Mtwara	Shangani Tanu Rd Telephone House	Mtawara	023 2333555/ 0232334329 0232333568/
81	Mtwara	Newala	Majengo Boma Rd	Newala	023 2410318
82	Mwanza	Geita	Posta Street	Geita	282520122
83	Mwanza	Magu	Nyalikungu Street	Magu	282530132
84	Mwanza	Ukerewe	Posta Street	Nansio	282515076

NA	MKOA	WILAYA	MAHALI	JINA LA DUKA	NAMBA ZA SIMU
85	Mwanza	Sengerema	Ibisabageni Street	Sengerema	282590092
86	Mwanza	Nyamagana	Posta Road	Mwanza	282501027
87	Mwanza	Nyamagana	Buzuruga	Buzuruga	282570571
88	Mwanza	Kwimba	Nyambiti Road	Ngudu	282983112
89	Pemba	Chachake	Madungu Street	Chakechake	242452323/242452057
90	Pemba	Wete	Wete Posta	Wete	242454680
91	Rukwa	Sumbawanga	Bomani area	Sumbawanga csc	252802255
92	Rukwa	Mpanda	Buzogwe area	Mpanda csc	252820115
93	Rukwa	Nkasi	Nkomolo area	Namanyere csc	252830074
94	Ruvuma	Songea	Sokoine Road	Songea	0252602808, 0252602322
95	Ruvuma	Mbinga	Boma area	Mbinga	252640034
96	Ruvuma	Tunduru	Posta Building Boma road	Tunduru	252680180
97	Shinyanga	Shinyanga	Mwanza Rd	Shinyanga	282762571
98	Shinyanga	Kahama	Igalimi Str	Kahama	282710138
99	Shinyanga	Bariadi	Nyerere Rd	Bariadi	282700100
100	Shinyanga	Maswa	Uhuru Rd	Maswa	282750365
101	Shinyanga	Meatu	Mwanhuizi	Meatu	282795099 / 0282795002
102	Singida	Singida	Boma Road	Singida	026 2502777
103	Singida	Manyoni	Manyoni Town Centre	Manyoni	026 2540039
104	Singida	Iramba	Bomani	Iramba	026 2533040
105	Singida	Itigi	Itigi Town	Itigi	026 2540177
106	Tabora	Tabora	Jamhuri	Tabora	262604738/262604555
107	Tabora	Nzega	Nzega	Nzega	262692140 FAX 262692150
108	Tabora	Igunga	Igunga	Igunga	262650034 FAX 262650000
109	Tanga	Tanga	Independent road	Tanga	272646464/0653699936
110	Tanga	Korogwe	Manundu Moshi road	Korogwe	272650088/0655362646
111	Tanga	Muheza	Muheza town	Muheza	272647311/0712783888
112	Tanga	Lushoto	Lushoto town (Chake chake)	Lushoto	272660057/0786261194
113	Tanga	Handeni	Bomani	Handeni	272977405/0764949967
114	Tanga	Pangani	Kumba	Pangani	272630042/0652764054
115	Unguja	Mjini	Kijangwani	Kijangwani	2222144702/10/39

Chanzo: Shirika la Mawasiliano Tanzania (TTCL Corporation)

Kiambatisho Na.08

ORODHA YA OFISI ZA POSTA TANZANIA HADI MWEZI APRILI, 2023

MKOA	HPO	DPO/SDO	FRANCHISED PO	MDC	SUB PO
ARUSHA	Arusha	Babati Karatu Katesh Kibaya Loliondo Mbulu Meru Namanga Uhuru Rd Usa River	A.I.C.C Nelson Mandela Hydrom Duluti Monduli Technical College	Ngaramtoni	Oldean Longido
DAR ES SALAAM	Dar es Salaam GPO Mzizima	Sokoine Drive Kijitonyama Ilala Msasani Ubungo Bagamoyo Kariakoo Mafia Temeke Tegeta Kawe Chang'ombe Mwananyamala Muhimbili Kigamboni Libya Street Kibaha Air Port Mzizima Mbagala	Kibiti Mkuranga Uteete Chalinze Boko Yombo Vituka	Buguruni Mtoni Kijichi Ubungo Kibangu Mbagala Zakhem Mwenge MbeziLuis Biafra Kipunguni Kimara Matangani Kigogo CCM Rombo Store Segerea Sinza Tabata Kisukuru Gongo la Mboto -Mzambarauni Ubungo External Ubungo Darajani	

MKOA	HPO	DPO/SDO	FRANCHISED PO	MDC	SUB PO
		Kurasini Pugu Road Mlandizi Upanga Oyster Bay University Hill UCLAS Ikwiriri Kisarawe Tabata CCM			
DODOMA	Dodoma HPO	Kondoa Mpwapwa Kongwa St John's Bunge	Kibaigwa Soko Kuu Mvumi		
IRINGA/NJOMBE	Iringa	Njombe Mafinga Makeete Ludewa Makambako	Mazombe Kilolo Tosamaganga Mufindi Mgololo Ilembula Migoli Kiheza	Ifunda Malangali Lupembe Bulongwa	
KAGERA	Bukoba	Biharamulo Chato Kamachumu Karagwe Kyaka Muleba Ngara	Kanyigo Ruby Rulenge Ntoma (delivery center)		
KIGOMA	Kigoma	Kasulu Kibondo	Manyovu Nguruka Uvinza		Kalema

MKOA	HPO	DPO/SDO	FRANCHISED PO	MDC	SUB PO
KILIMANJARO	Moshi	Marangu Mkuu Mwanga Hai Same Himo Sanya Juu Usangi Tarakea	Langasani Ugweno Hedaru Maparara Kil Road Gonja KIA KC MC		Mbaga Manka Kisiwani Makanya Suji Kihurio Ndungu Kibosho Mango Kirua Vunjo Old Moshi Mwika Uchira Machame Mamba Myamba Useri Kahe
LINDI	Lindi	K/Masoko Nachingwea	Liwale Ruangwa		
MARA	Musoma	Bunda Mugumu Tarime		Kibara Butiama Shirati	
MBEYA/SONGWE	Mbeya	Tukuyu Kyela Chunya Rujewa Chimala Mbozi Tunduma Ileje	Mkwajuni Songwe Mbalizi Iyunga Uyole Mwakaleli Mzumbe		Isoko Makongorosi Mlowo Igurusii MUST (Mbeya University of Science& Tech

MKOA	HPO	DPO/SDO	FRANCHISED PO	MDC	SUB PO
MOROGORO	Morogoro	Ifakara Kilosa Kidatu Chuo Kikuu (SUA) Mzumbe Mahenge Madaraka Mlimba	Mikumi Mawenzi Turiani Mtibwa Mang'ula Malinyi Ngerengere Dumila Kimamba	Kihonda Gairo	Msowero Kingolwira Kidugalo Dakawa
MTWARA	Mtvara	Masasi Newala Ndanda	Tandahimba Kitangali Mikindani		
MWANZA/G EITA	Mwanza	Pamba Rd Geita Sengerema Magu Nansio Ngudu Misungwi Bugando Nyegezi Kirumba	Nyakato		Igoma
RUKWA/KATAVI	Sumbawanga	Mpanda Namanyere	Laela		
RUVUMA	Songea	Mbinga Tunduru	Madaba Namtumbo Peramiko Mbambabay		Liuli
SHINYANGA/ SIMIYU	Shinyanga	Kahama Maswa Bariadi Mwanhuzi	Isaka Malampaka Kishapu Mwadui	Kolandoto	Lalago
		Ushirombo Bunungu Masumbwe			

MKOA	HPO	DPO/SDO	FRANCHISED PO	MDC	SUB PO
TABORA	Tabora	Nzega Urambo Igunga Sikonge Nkinga	Ndala Kaliula Bukene Tumbi		Ulyankulu Bongomela Kipalapala Mabama Usoke
SINGIDA	Singida	Manyoni Kiomboi	Kinampanda Majengo Itigi		Mtinko Illongero Iguguno Ndugutu Mkalama
TANGA	Tanga	Korogwe Lushoto Muheza Handeni Pangani	Bumbuli Amani Mombo Songe Sonî		Kwalukonge Kwamkono Mgwasi
UNGUAJJA / PEMBA	Kijangwani	Chakechake Wete Shangani	Mahonda Makunduchi Mkoani	Jambiani	Kengeja Tunguu

Chair : Shirika la Posta Tanzania (TPC)

Ufunguo:

HPO = Head Post Office

DPO = Departmental Post Office

SDO = Stamp Distribution Office

FPO = Franchised Post Office

SPO = Sub Post Office

MDC = Mail Delivery Centre

Kiambatisho Na.09

TAKWIMU ZA MWENENDO WA USIKIVU WAREDIO ZA TBC(TBCTAIFA,TBC FM NA
TBC-INTERNATIONAL)2015/16–2022/23.

Na	Mkoa	Wilaya	Frequ ency	2015/ 16	201 6/17	20 17/ 18	2 0/ 2	2 0/ 2	TBC FM	TBC TAIFA
1	Arusha	Arumeru	FM	1	0	0	0	0	89.9	87.7
2	Arusha	Monduli	FM	1	0	0	0	0	89.9	87.7
3	Arusha	Longido	FM	0	0	1	0	0	91.3	93.3
4	Arusha	Karatu	FM	1	0	0	0	0	89.9	87.7
5	Arusha	Arusha Urban	FM	1	0	0	0	0	89.9	87.7
6	Arusha	Arusha Rural	FM	1	0	0	0	0	89.7	87.7
7	Arusha	Ngorongoro	FM	0	0	0	0	1	87.7	89.7
8	Dar es Salaam	Ilala	FM	1	0	0	0	0	90	87.8
9	Dar es Salaam	Kinondoni	FM	1	0	0	0	0	90	87.8
10	Dar es Salaam	Temeke	FM	1	0	0	0	0	90	87.8
11	Dar es Salaam	Kigamboni	FM	1	0	0	0	0	90	87.8
12	Dar es Salaam	Ubungo	FM	1	0	0	0	0	90	87.8
13	Dodoma	Bahi	FM	1	0	0	0	0	89.7	87.7
14	Dodoma	Chamwino	FM	1	0	0	0	0	89.7	87.7
15	Dodoma	Dodoma Urban	FM	1	0	0	0	0	89.7	87.7
16	Dodoma	Kondoa	FM	1	0	0	0	0	89.7	87.7
17	Dodoma	Kongwa	FM	1	0	0	0	0	89.7	87.7
18	Dodoma	Mpwapwa	FM	1	0	0	0	0	89.7	87.7
19	Dodoma	Chemba	FM	1	0	0	0	0	89.7	87.7
20	Geita	Bukombe	FM	0	1	0	0	0	89.7	87.7
21	Geita	Chato	FM	0	1	0	0	0	89.7	87.7
22	Geita	Mbogwe	FM	0	1	0	0	0	89.7	87.7
23	Geita	Nyang'whale	FM	0	1	0	0	0	89.7	87.7
24	Geita	Geita Urban	FM	0	1	0	0	0	89.7	87.7
25	Iringa	Iringa urban	FM	1	0	0	0	0	89.7	87.7
26	Iringa	Kilolo	FM	1	0	0	0	0	89.7	87.7
27	Kagera	Bukoba Urban	FM	1	0	0	0	0	89.7	87.7
28	Kagera	Bukoba Rural	FM	1	0	0	0	0	89.7	87.7

29	Kagera	Muleba	FM	1	0	0	0	0	89.7	87.7
30	Kagera	Kyerwa	FM	1	0	0	0	0	89.7	87.7
31	Kagera	Misenyi	FM	1	0	0	0	0	89.7	87.7
32	Kagera	Karagwe	FM	0	0	0	0	1	87.9	89.9
33	Kagera	Ngara	FM	0	0	0	1	0	89.7	87.7
34	Kigoma	Kasulu Rural	FM	0	0	0	0	1	89.9	87.9
35	Kigoma	Kasulu Urban	FM	0	0	0	0	1	89.9	87.9
36	Kigoma	Kigoma Ujiji	FM	1	0	0	0	0	89.7	87.7
37	Kigoma	Uvinza	FM	0	0	0	0	1	89.9	87.9
38	Kigoma	Kigoma Vijijini	FM	1	0	0	0	0	89.7	87.7
39	Kigoma	Kakonko	FM	1	0	0	0	0	98.9	96.9
40	Kigoma	Kibondo	FM	0	0	1	0	0	96.9	98.9
41	Kigoma	Buhigwe	FM	1	0	0	0	0	89.7	87.7
42	Kilimanjaro	Hai	FM	1	0	0	0	0	90.0	87.9
43	Kilimanjaro	Moshi Urban	FM	1	0	0	0	0	90.0	87.9
44	Kilimanjaro	Moshi Rural	FM	1	0	0	0	0	90.0	87.9
45	Kilimanjaro	Mwanga	FM	1	0	0	0	0	90.0	87.9
46	Kilimanjaro	Rombo	FM	0	0	1	0	0	87.9	90.0
47	Kilimanjaro	Siha	FM	1	0	0	0	0	87.9	90.0
48	Kilimanjaro	Same	FM	0	0	0	0	1	87.7	89.7
49	Lindi	Lindi Urban	FM	1	0	0	0	0	89.9	87.9
50	Lindi	Lindi Rural	FM	1	0	0	0	0	89.9	87.9
51	Lindi	Ruangwa	FM	1	0	0	0	0	89.9	87.9
52	Lindi	Liwale	FM	1	0	0	0	0	89.9	87.9
53	Lindi	Nachingwea	FM	1	0	0	0	0	89.9	87.9
54	Lindi	Ruangwa	FM	0	0	0	1	0	87.9	89.9
55	Manyara	Babati	FM	1	0	0	0	0	89.9	87.9
56	Manyara	Hanang	FM	1	0	0	0	0	89.9	87.9
57	Manyara	Mbulu	FM	1	0	0	0	0	89.9	87.9
58	Mara	Musoma Urban	FM	1	0	0	0	0	89.7	87.7
59	Mara	Musoma Rural	FM	1	0	0	0	0	89.7	87.7
60	Mara	Rarya	FM	1	0	0	0	0	89.7	87.7
61	Mara	Tarime	FM	0	0	1	0	0	100.5	90.1
62	Mara	Butiama	FM	1	0	0	0	0	89.7	87.7
63	Mara	Bunda	FM	0	0	0	0	1	87.9	89.9
64	Mbeya	Chunya	FM	1	0	0	0	0	87.7	89.7
65	Mbeya	Mbarali	FM	1	0	0	0	0	87.7	89.7
66	Mbeya	Mbeya Urban	FM	1	0	0	0	0	87.7	89.7
67	Mbeya	Mbeya Rural	FM	1	0	0	0	0	87.7	89.7
68	Mbeya	Mbozi	FM	1	0	0	0	0	87.7	89.7

69	Mbeya	Kyela	FM	0	0	0	0	1	100.5	104.9
70	Mbeya	Rungwe	FM	0	0	0	0	0	100.5	104.9
71	Morogoro	Morogoro Urban	FM	1	0	0	0	0	87.9	89.9
72	Morogoro	Morogoro Rural	FM	1	0	0	1	0	87.9	89.9
73	Morogoro	Mlimba	FM	0	0	0	1	0	87.9	89.9
74	Morogoro	Gairo	FM	0	0	0	0	1	87.9	89.9
75	Morogoro	Kilosa	FM	0	0	0	0	1	87.9	89.9
76	Morogoro	Mvomero	FM	0	0	0	0	1	87.9	89.9
77	Mtwa	Masasi	FM	1	0	0	0	0	105.9	87.7
78	Mtwa	Newala	FM	1	0	0	0	0	97.4	100.9
79	Mtwa	Tandahimba	FM	1	0	0	0	0	97.4	100.9
80	Mtwa	Nanyumbu	FM	0	0	1	0	0	89.7	87.7
81	Mtwa	Mtwa Rural	FM	1	0	0	0	0	89.7	87.7
82	Mtwa	Mtwa Urban	FM	0	0	1	0	0	89.7	87.7
83	Mwanza	Kwimba	FM	1	0	0	0	0	90	87.7
84	Mwanza	Ukerewe	FM	1	0	0	0	0	90	87.7
85	Mwanza	Ilemela	FM	1	0	0	0	0	90	87.7
86	Mwanza	Magu	FM	1	0	0	0	0	90	87.7
87	Mwanza	Misungwi	FM	1	0	0	0	0	90	87.7
88	Mwanza	Nyamagana	FM	1	0	0	0	0	90	87.7
89	Mwanza	Sengerema	FM	1	0	0	0	0	90	87.7
90	Njombe	Ludewa	FM	0	0	0	1	0	89.9	87.9
91	Njombe	Makete	FM	0	0	0	0	1	89.9	87.9
92	Pwani	Kibaha	FM	1	0	0	0	0	90	87.8
93	Pwani	Kisarawe	FM	1	0	0	0	0	90	87.8
94	Pwani	Mkuranga	FM	1	0	0	0	0	90	87.8
95	Pwani	Bagamoyo	FM	1	0	0	0	0	90	87.8
96	Katavi	Mpanda	FM	0	1	0	0	0	89.7	87.7
97	Katavi	Mlele	FM	0	0	0	0	1	87.9	89.9
98	Rukwa	Sumbawanga Urban	FM	1	0	0	0	0	89.7	87.7
99	Rukwa	Nkasi	FM	0	0	0	0	1	87.9	89.9
100	Ruvuma	Songea Urban	FM	1	0	0	0	0	90	87.7
101	Ruvuma	Songea Rural	FM	1	0	0	0	0	90	87.7
102	Ruvuma	Nyasa	FM	0	0	1	0	0	92.5	89.7
103	Ruvuma	Namtumbo	FM	1	0	0	0	0	90	87.7
104	Ruvuma	Tunduru	FM	1	0	0	0	0	89.9	87.9
105	Ruvuma	Mbinga	FM	0	0	0	0	1	87.9	89.9
106	Simiyu	Busega	FM	0	0	0	0	1	89.9	87.9
107	Shinyanga	Shinyanga Urban	FM	0	1	0	0	0	89.9	87.9

108	Shinyanga	Kahama	FM	0	0	0	0	1	87.9	89.7
109	Singida	Singida Mjini	FM	1	0	0	0	0	89.5	87.7
110	Singida	Singida Vijijini	FM	1	0	0	0	0	89.5	87.7
111	Tabora	Tabora Mjini	FM	1	0	0	0	0	89.7	87.7
112	Tabora	Nzega	FM	1	0	0	0	0	89.7	87.7
113	Tabora	Uyui	FM	1	0	0	0	0	89.7	87.7
114	Tabora	Sikonge	FM	0	0	0	0	1	87.9	89.9
115	Tanga	Korogwe	FM	1	0	0	0	0	89.7	87.7
116	Tanga	Muheza	FM	1	0	0	0	0	89.7	87.7
117	Tanga	Pangani	FM	1	0	0	0	0	89.7	87.7
118	Tanga	Handeni	FM	1	0	0	0	0	89.7	87.7
119	Tanga	Kilindi	FM	1	0	0	0	0	89.7	87.7
120	Tanga	Lushoto	FM	0	0	1	0	0	89.9	87.9
121	Tanga	Tanga Mjini	FM	1	0	0	0	0	89.7	87.7
				Jumla	83	7	8	5	18	
				JUMLA	83	7	8	5	18	121

Kiambatisho Na. 10

WILAYA AMBAZO MIRADI YA MAENDELEO YA UPUANUZI WA USIKIVU INAENDELEA
KUTEKELEZWA KWA MWAKA WA FEDHA(2021/22NA2022/23)

Na	Mkoa	Wilaya	Na	Mkoa	Wilaya
1	Simiyu	Bariadi	12	Kilimanjaro	Rombo DC
2	Simiyu	Itilima	13	Tanga	Mkinga
3	Simiyu	Maswa	14	Kigoma	Kakonko
4	Simiyu	Meatu	15	Pwani	Rufiji
5	Songwe	Mbozi	16	Pwani	Kibiti
6	Songwe	Songwe	17	Rukwa	Kalambo
7	Songwe	Momba	18	Tabora	Igunga
8	Songwe	Ileje	19	Tabora	Urambo
9	Njombe	Makambako	20	Tabora	Kaliua
10	Njombe	Waging'ombe	21	Singida	Manyoni
11	Njombe	Njombe mjini	22	Mbeya	Chunya
12	Njombe	Njombe Vijijini	23	Lindi	Liwale

Na	Mkoa	Wilaya	Na	Mkoa	Wilaya
24	Mara	Serengeti	30	Kagera	Kyerwa
25	Dodoma	Chemba	31	Iringa	Mufindi
26	Tanzania - Zanzibar	Unguja na Pemba	32	Lindi	Kilwa
27	Iringa	Mufundi	33	Manyara	Babati Vijijini
28	Shinyanga	Shinyanga Vijijini	34	Manyara	Kiteto
29	Arusha	Karatu			

Kiambatisho Na. 11

WILAYA AMBAZO MRADI WA UPANUZI WA USIKIVU UTATEKELEZWA MWAKA WA FEDHA(2023/2024)

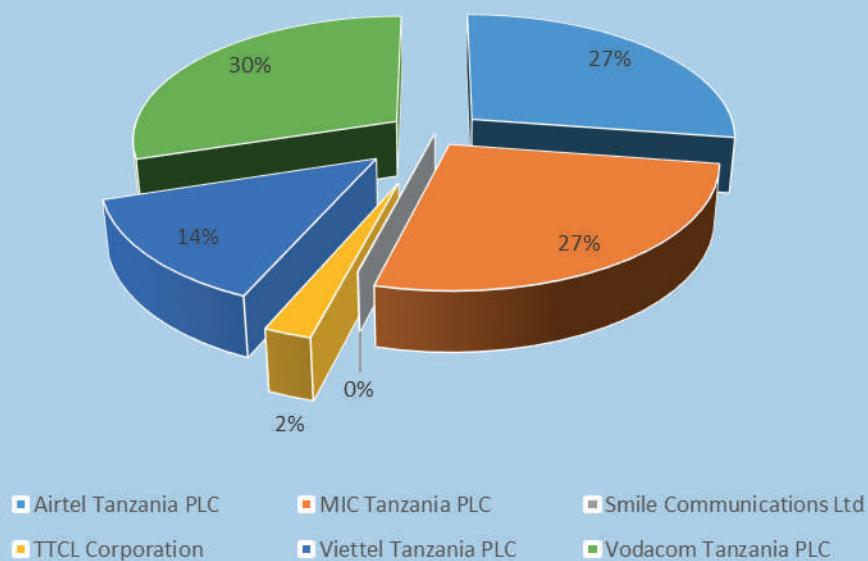
Na	Mkoa	Wilaya	Na	Mkoa	Wilaya
1	Dodoma	Kongwa	6	Manyara	Hanang'
2	Dodoma	Mpwapwa	7	Morogoro	Ulanga
3	Iringa	Kilolo	8	Singida	Iramba
4	Katavi	Tanganyika	9	Kilimanjaro	Siha
5	Morogoro	Gairo			

Kiambatisho Na. 12

WILAYA AMBAZO HAKUNA USIKIVU WA REDIO AU USIKIVU WAKE NI HAFIFU.

Na	Mkoa	Wilaya	Na	Mkoa	Wilaya
1	Iringa	Mafinga	7	Shinyanga	Kishapu
2	Morogoro	Malinyi	8	Tabora	Tabora Vijijini
3	Kagera	Biharamulo	9	Singida	Mkalama
4	Manyara	Simanjiro	10	Singida	Ikungi
5	Pwani	Mafia	11	Geita	Bukombe
6	Rukwa	Sumbawanga Vijijini	12	Tanga	Pangani

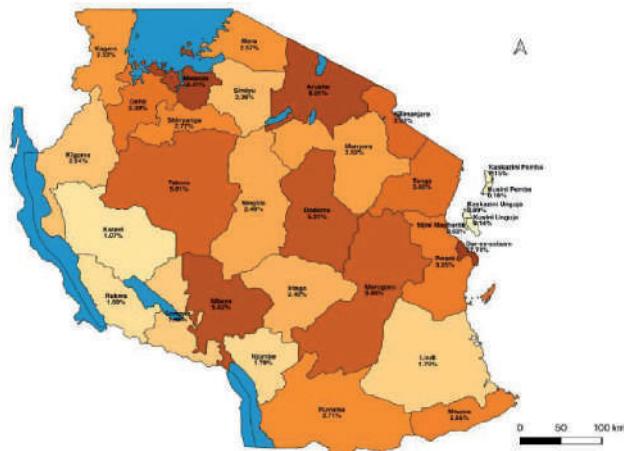
USAJILI WA LAINI ZA SIMU KWA KILA MTOA HUDUMA
HADI MWEZI APRILI, 2023

Chanzo: Mamlaka ya Mawasiliano Tanzania (TCRA)

Kiambatisho Na.14

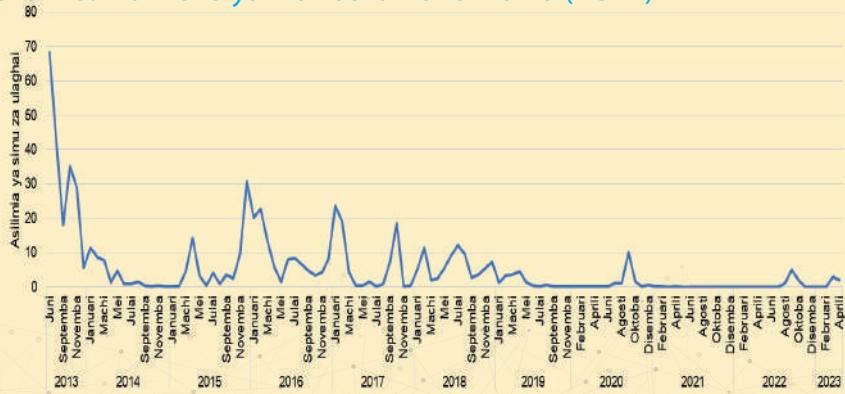
Uwiano kwa Asilimia ya Laini za Simu Zilizosajiliwa kwa Mkoa kufikia Aprili 2023

Kiambatisho Na.15

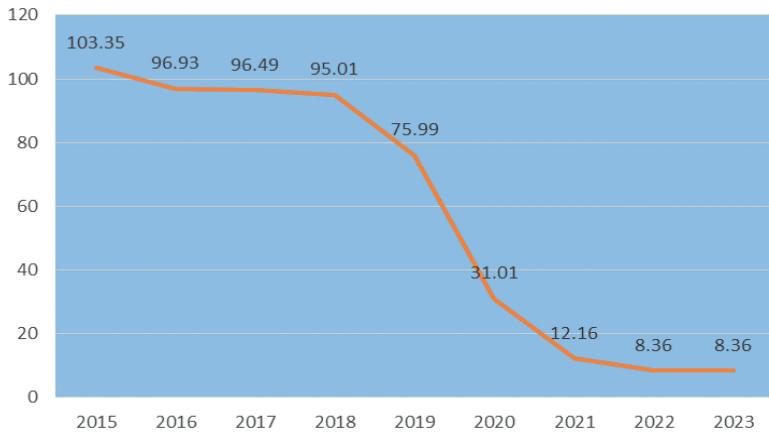
MWENENDO WA SIMU ZA ULAGHAI KUANZIA JUNI 2013
MPAKA APRILI, 2023

Chanzo: Mamlaka ya Mawasilaino Tanzania (TCRA)

Kiambatisho Na.16

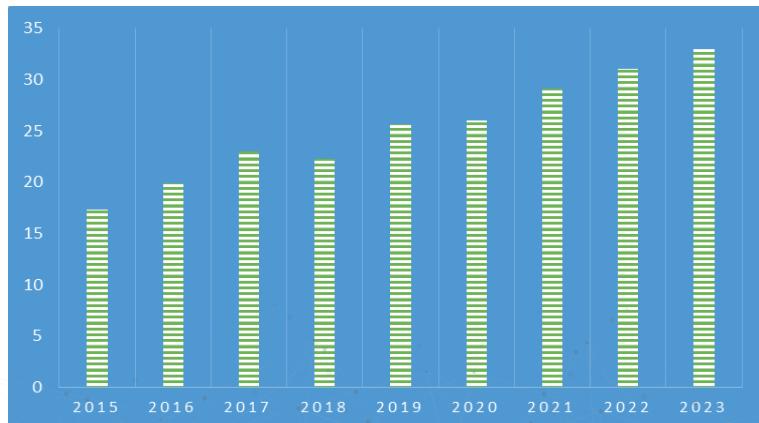
MWENENDO WA BEI ZA DATA NJE YA VIFURUSHI 2015- APRIL 2023

Chanzo: Mamlaka ya Mawasilaino Tanzania (TCRA)

Kiambatisho Na.17

MWENENDO WA ONGEZeko LA MATUMIZI YA INTANETI NCHINI KUFIKIA APRILI, 2023

Chanzo: Mamlaka ya Mawasilaino Tanzania (TCRA)

HALI YA MAWASILIANO YA INTANETI NCHINI KUFIKIA MWEZI APRILI, 2023

Na.		Aprili, 2022
1	IDADI YA WATU	61.7 Milioni
2	Uwiano wa Mawasiliano ya simu ya 2G kwa Idadi ya watu (2G Population Coverage)	98% 60.5 Milioni
3	Uwiano wa Mawasiliano ya simu ya 3G kwa Idadi ya watu (3G Population Coverage)	74% 45.7 Milioni
4	Uwiano wa Mawasiliano ya simu ya 4G kwa Idadi ya watu (4G Population Coverage)	58% 35.8 Milioni
5	Uwiano wa Mawasiliano ya simu kwa maeneo ya kijigrafia (3G Geographical Coverage)	59% 557,601 Km ²
6	Uwiano wa Mawasiliano ya simu kwa maeneo ya kijigrafia (4G Geographical Coverage)	40% 38,7485 Km ²
7	Asilimia ya Simu Janja (Smartphone Penetration)	21% 21 Milioni

